

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Jaarverslag	7
2.1	Programmaverantwoording	9
2.1.1	Programma Bestuur en ondersteuning	10
2.1.2	Programma Veiligheid	16
2.1.3	Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	21
2.1.4	Programma Economie	26
2.1.5	Programma Onderwijs	30
2.1.6	Programma Sport, cultuur en recreatie	33
2.1.7	Programma Sociaal domein	43
2.1.8	Programma Volksgezondheid en milieu	51
2.1.9	Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	54
2.1.10	Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	61
2.1.11	Overzicht overhead	62
2.1.12	Bedrag heffing vennootschapsbelasting	62
2.1.13	Overzicht onvoorzien	63
2.2	Paragrafen	65
2.2.1	Paragraaf lokale heffingen	66
2.2.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	73
2.2.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	83
2.2.4	Paragraaf verbonden partijen	91
2.2.5	Paragraaf financiering	98
2.2.6	Paragraaf bedrijfsvoering	104
2.2.7	Paragraaf grondbeleid	112
3	Jaarrekening	117
3.1	Balans per 31 december 2020 voor resultaatbestemming	118
3.2	Overzicht baten en lasten over begrotingsjaar 2020	121
3.3	Toelichtingen	123
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	124
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2020	127
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2020	141
3.3.4	Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2020	173
3.4	Analyse van het resultaat	179
3.5	Bijlage prestatie indicatoren per programma	181
3.6	Bijlage taakvelden	183
3.7	SISA-bijlage bij de jaarrekening	187

1 Inleiding

De jaarstukken 2020 zijn opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarstukken van de gemeente Noord-Beveland zijn als volgt opgebouwd:

1. Inleiding
2. Jaarverslag
  - 2.1 Programmaverantwoording
  - 2.2 Paragrafen
3. Jaarrekening
  - 3.1 Balans per 31 december 2020
  - 3.2 Overzicht van baten en lasten 2020
  - 3.3 Toelichtingen
  - 3.4 Analyse van het resultaat
  - 3.5 Bijlage prestatie indicatoren per programma
  - 3.6 Bijlage taakvelden
  - 3.7 SISA-bijlage bij de jaarrekening

Door uw raad zijn negen programma's benoemd, aangevuld met "Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien".

Elk programma is als volgt opgebouwd:

- Hoofdkenmerken, bestaand beleid, trends en knelpunten
- Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?
- Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
(zowel tekstueel als in matrixvorm)
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Bij elk programma horen baten en lasten. Het totaal van de programma's omvat alle baten en lasten. Per programma worden toevoegingen of onttrekkingen aan reserves apart gepresenteerd. De raad stelt de totale baten en lasten én het totaalsaldo van de rekening vast. Na vaststelling van de programmarekening vindt besluitvorming plaats over het saldo.

Een belangrijk onderdeel van het jaarverslag wordt gevormd door een aantal verplichte paragrafen. Deze paragrafen trachten een dwarsdoorsnede van de rekening weer te geven. De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Grondbeleid.

Door corona zijn er in 2020 door de gemeente extra kosten gemaakt en minder opbrengsten gerealiseerd. Het rijk heeft hiervoor ter compensatie extra middelen beschikbaar gesteld. Doordat er vanwege corona in 2020 ook activiteiten niet of minder hebben kunnen plaatsvinden, zijn er ook geplande werkzaamheden waarvoor minder uitgaven zijn gedaan.

In de programmaverantwoording wordt hier bij de betreffende posten uitvoeriger op ingegaan. Verder wordt bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de financiële impact en de risico's van corona voor de gemeente nader toegelicht.

Tenslotte wordt als onderdeel van de jaarrekening ook de SISA-bijlage vastgesteld. Hierin wordt verantwoording afgelegd over specifieke uitkeringen van het Rijk of de Provincie. In de bijlage SISA (single information single audit) wordt een overzicht gegeven van een aantal specifieke uitkeringen. Verantwoording bij de jaarrekening heeft als voordeel dat een controlerend accountant niet meer voor iedere regeling een aparte verklaring hoeft af te geven.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

2.1.1 Programma Bestuur en ondersteuning

Hoofdkenmerken

De raad vindt het belangrijk dat het bestuur wordt gekenmerkt door transparantie, openheid en betrokkenheid. Het gemeentebestuur is er voor de burger en niet andersom.

De raad onderstreept de wens tot bestuurlijke vernieuwing maar tegelijkertijd ook de borging van continuïteit. De vernieuwingsambities richten zich onder meer op de besluitvorming door de raad middels themavergaderingen, de bevordering van het debat binnen de gemeenteraad en de dienstverlening aan onze burgers.

De dienstverlening aan de burger dient op peil te blijven en waar nodig te verbeteren. Daarvoor is op de eerste plaats een doelmatige organisatie nodig. Dat laatste vraagt om een professionele ambtelijke organisatie die kwantitatief en kwalitatief op sterkte is en waarbij gebruik wordt gemaakt van digitale middelen. Integriteit van bestuurders en ambtenaren vormt een van de belangrijkste voorwaarden voor het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur. De bijzondere kenmerken van de overheidstaken vereisen dat de overheid ten aanzien van integriteit een duidelijk beleid hanteert.

De gemeenteraad is een groot voorstander van het meer betrekken van de burger bij gemeentelijk beleid. Met een goed functionerende dorpsraad in iedere kern wordt de betrokkenheid van de burger bij het bestuur vergroot. Daarnaast wordt gezocht naar andere manieren om de betrokkenheid van de burgers te vergroten, bijvoorbeeld conform de werkwijze zoals die is gevolgd bij de RONDON plannen.

Een transparante en professionele communicatie, niet alleen met onze inwoners, maar tevens met maatschappelijke organisaties en externe stakeholders is daarbij van belang. Moderne digitale ontwikkelingen hebben de afgelopen jaren een hoge vlucht genomen. Dit is reden om de communicatie te herzien en deze ontwikkelingen hierin een plaats te geven.

Door middel van het opstellen van een integrale samenhangende brede visie op de toekomst van het eiland, o.a. op het gebied van de landbouw, ecologie, duurzaamheid en economie/vrijtijdseconomie is de ontwikkelingsrichting van de gemeente voor de komende jaren bepaald.

De gemeenteraad streeft het behoud van de eigen autonomie na. Uitgangspunt is dat de gemeente zelfstandig blijft. Samenwerking dient te worden gezocht waar dat nodig is om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen of te verbeteren. Op die manier is samenwerking een logisch gevolg van de wens om bestuurlijk zelfstandig te blijven.

Bestaand beleid

- De raad heeft de verordeningen 212, 213 en 213a vastgesteld als kader voor college en organisatie.
- De raad heeft bestuurlijke ondersteuning, inspraak en spreekrecht in verordeningen vastgelegd.
- Participeren in GR de Bevelanden op het gebied van de bedrijfsvoeringdisciplines en Werk Inkomen en Zorg.

Trends

Gemeenten ontwikkelen zich tot de meest nabije overheid voor burgers, bedrijven en instellingen. Daarbij werken ze aan het verbeteren van hun publieke dienstverlening, de besturing, de interne bedrijfsvoering en de ondersteunende informatievoorziening.

Randvoorwaarde daarbij is dat de organisatie aandacht heeft voor digitalisering, zoals verwoord in het Rijksoverheidsprogramma Agenda Digitale Overheid – NLDIGibeter, waarbij de digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven centraal staat.

De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), geborgd in de wet Digitale Overheid, loopt als een rode draad door deze programma's. Hiermee wordt het gebruik van digitale voorzieningen bevorderd. Binnen de Bevelanden is het aanbestedingstraject om te komen tot aanschaf van een zaakstelsel afgerond. Na de implementatie van het zaakstelsel is de gemeente Noord-Beveland met ingang van november 2019 zaakgericht gaan werken. Daarmee worden doelen op het gebied van digitaal werken gerealiseerd. Ter voorbereiding hierop wordt in de interne organisatie digitalisering verder vormgegeven, is aandacht voor duurzaam digitaal informatiebeheer en worden maatregelen genomen ter bevordering van de vindbaarheid van informatie.

Het aantal "aanwijzingen/verplichtingen" opgelegd vanuit het Rijk neemt toe.

De mondige burger verwacht steeds vaker participatie op individueel niveau/maatwerk te eisen.

Knelpunten

Bij afnemende beschikbaarheid van middelen, bezuinigingen, zal het steeds moeilijker zijn ambities en wensen in balans te brengen met de beschikbare middelen.

Individualisering legt meer nadruk op persoonlijke belangen waarbij de animo om maatschappelijk te participeren af lijkt te nemen.

1 - Bestuur en ondersteuning

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Bestuurlijke vernieuwing.	Vergroot transparantie besluitvorming.	Themavergaderingen organiseren en bevordering debat.	2020 e.v.	De uitwerking van het project participatie is verder vormgegeven en de voorbereidingen voor een themabijeenkomst in 2021 zijn in gang gezet.
Borging van continuïteit.	Behoud van huidig niveau van kwaliteit en dienstverlening.	De professionele ambtelijke organisatie is kwantitatief en kwalitatief op sterkte. Gebruikmaking van digitale middelen en het aantal producten dat digitaal wordt aangeboden vergroten.	2020 e.v.	Via MijnOverheid kan het taxatieverslag inzake de Wet Onroerende Zaken (WOZ) worden opgevraagd.
Integrale en samenhangende brede visie op de toekomst van het eiland.	Opleveren van een ontwikkelingsrichting voor de toekomst.	Opvolging geven aan de in 2019 opgestelde Toekomstvisie d.m.v. een omgevingsvisie.	2020	Er ligt een voorontwerp Omgevingsvisie die gereed is voor consultatie met de stakeholders. Gekoerst wordt op vaststelling in het najaar van 2021. De formeel door het Rijk gecommuniceerde inwerkingstredingsdatum van de Omgevingswet is vooralsnog 1 januari 2022.
Betrokkenheid van de burgers.	Meer betrekken van de burger bij gemeentelijk beleid.	Zoeken naar andere manieren om de betrokkenheid van de burgers te vergroten.	2020 e.v.	Voor wat betreft betrokkenheid burgers hebben we het zelfde bereikt als onder bestuurlijke vernieuwing.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Transparante en professionele communicatie.	Deze transparante en professionele communicatie continueren.	Nieuw communicatiebeleid is reeds ontwikkeld: Communicatiebeleid 2018-2022.	2020 e.v.	Communicatiebeleid wordt opgevolgd zoals vastgesteld.
		Afdeling communicatie van de gemeente Noord-Beveland speelt in op ontwikkelingen waarbij onze inwoners centraal staan. Hun tevredenheid en hun betrokkenheid is het startpunt van handelen. Inwoners worden gehoord, kunnen hun mening geven door te participeren. Ze weten waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en zien dat de gemeente zorgvuldig omgaat met hun belangen.	2020 e.v.	Speerpunt wordt zo goed mogelijk uitgevoerd door transparante communicatie en veel communicatiekanalen in te zetten.
Samenwerken om bestuurlijk zelfstandig te blijven.	Deelname in huidige samenwerkingsverbanden continueren en aandacht houden voor mogelijke nieuwe kansen tot samenwerking.	Uitbreiding van taken GR De Bevelanden is vooralsnog niet aan de orde, wel het robuuster maken van de huidige organisatie. Samenwerking ikv SORBET vormgeven.	2020 e.v.	De status ultimo 2020 is dat de samenwerkings-overeenkomst in voorbereiding is. Daadwerkelijke ondertekening is voorzien in 2021.
Integriteitsbeleid.	Integriteit van bestuurders en ambtenaren, besteding publieke middelen.	Integriteitsbeleid opstellen	2020	Het personeelshandboek is n.a.v. de WNRA vastgesteld, waarin ook deze regeling aan de orde is gekomen.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Verordeningen en beleidsnota's toetsen op nut, noodzaak, toepasbaarheid en actualiteit.	Actuele verordeningen en beleidsdocumenten.	Bestaande verordeningen en beleidsnota's geactualiseerd houden	2020	Start is gemaakt, proces loopt door in 2021.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	162.882	182.359	175.754	6.605
Lasten	1.415.077	1.429.037	1.404.007	25.030
Saldo	-1.252.195	-1.246.678	-1.228.252	-18.426

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.10 Mutaties reserves

2.1.2 Programma Veiligheid

Hoofdkenmerken

De regie voor het veiligheidsbeleid ligt bij de gemeente. De zeggenschap over de vorm en inzet van de politie is een zaak van de eenheids- en districtsleiding en het driehoeksoverleg en kan slechts gedeeltelijk door de gemeente worden beïnvloed.

Daarnaast is veiligheid als onderdeel van de leefbaarheid van de kernen een belangrijk aandachtspunt. Naast de fysieke veiligheid, richt de raad zich ook op de sociale veiligheid. Veiligheid moet te voelen zijn en veiligheid moet te zien zijn.

Ten behoeve van brandweezorg en rampenbestrijding dient de gemeente door samenwerking op regionaal niveau over een efficiënte en effectieve rampenbestrijdingsorganisatie te beschikken, waarbij de lokale brandweerposten voor de lokale brandweezorg garant staan. Wettelijke gestelde tijden waarbinnen hulp moet worden verleend, dienen zo goed mogelijk te worden nageleefd door politie, brandweer en ambulance.

Handhaving van vastgestelde regels moet worden nageleefd.

Bestaand beleid

- Intergemeentelijke samenwerking in het kader van crisisbeheersing (Bevolkingszorg).
- Opleiden, trainen en oefenen in het kader van de crisisbeheersing.
- Een piketregeling t.a.v. openbare ruimte en openbare orde en veiligheid.
- Participatie in de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ).
- Deelname aan districtelijk overleg integrale veiligheid, zowel bestuurlijk als ambtelijk.
- Een integraal handavingsprogramma, overleg en afstemming regionaal en lokaal.
- Een actuele nota integrale veiligheid.
- Deelname in het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC).
- Taskforce Brabant-Zeeland.
- Deelname aan het Veiligheidshuis Zeeland.
- Deelname aan Burgernet.
- De "oog- en oorfunctie" in de organisatie borgen.
- Convenant hennepkwekerijen.
- Structureel overleg met politie zowel op lokaal als basisteamniveau, eigen wijkagenten voor Noord-Beveland.
- Structureel recreatieoverleg.
- De veiligheid op het strand optimaliseren in overeenstemming met de geldende en toekomstige normen.
- Deelname aan HartslagNu.
- Deelname aan Buurtbemiddeling De Bevelanden.

Trends

- Het dekkingsplan als gevolg van Maatwerk in Brandweezorg wordt uitgerold.
- De ontwikkelingen in de zorg brengen veel vraagstukken op gebied van sociale veiligheid met zich mee. Er wordt nauw samengewerkt tussen zorg en veiligheid, o.a. om te komen tot een aanpak voor verwarde personen.
- Introductie van de nieuwe Wet GGZ.
- Uitbreiding burgemeestersbevoegdheden (verruiming toepassingsmogelijkheden Damocles, Wet aanpak woonoverlast).
- In het kader van aanpak ondermijning (programma maatschappelijke weerbaarheid) lopen er projecten om een risicoanalyse te maken voor recreatieparken en jachthavens.

- Veranderingen binnen de organisatie veiligheidsregio Zeeland (samenvoeging meldkamer, beschikbaarheid vrijwilligers, organisatie risicobeheersing).

Knelpunten

- De regiefunctie van de gemeente op het gebied van veiligheidsbeleid houdt steeds vaker in dat de gemeente om (co-)financiering wordt gevraagd. Dit terwijl de beschikbare budgetten onder druk staan.
- Andere organisaties brengen steeds vaker de 'kerntakendiscussie' naar voren als verklaring/legitimering waarom taken naar de gemeente worden geschoven.
- Capaciteit politie staat (verder) onder druk. Dit heeft gevolgen voor de invulling van de gemeentelijke handhaving.

2 - Veiligheid

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Herzien nota integrale veiligheid.	De nota integrale veiligheid bepaalt de prioriteiten.	Uitvoering geven aan de nota integrale veiligheid.	2020 e.v.	De nota integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 is actueel. Er is ondanks de coronacrisis zoveel mogelijk uitvoering gegeven aan de benoemde prioriteiten.
Lokale aanpak zorgmijders in samenwerking met het sociaal domein.	Minder overlast en onveiligheid.	Gemeenten hebben de regierol bij de aanpak van personen met verward gedrag, omdat zij verantwoordelijkheden hebben bij een groot deel van de betrokken sectoren. Er wordt gewerkt aan een aanpak voor zorg en ondersteuning aan personen met verward gedrag. Het landelijk aanjaagteam heeft hiervoor 9 bouwstenen opgesteld. Een gedeelte wordt regionaal opgepakt; voor het overige dient o.b.v. maatwerk binnen de eigen gemeente een aanpak geïmplementeerd te worden.	2020 e.v.	De structuur op grond van de nieuwe Wet verplichte ggz is neergezet, in afstemming met de andere Zeeuwse gemeenten. Op lokaal niveau is vanuit veiligheid en gebiedsteam input geleverd op de prestatieafspraken met de woningcorporatie, mede naar aanleiding van een aantal lastige casussen met verwarde en overlast-gevende personen.
Aanpak ondermijnende criminaliteit.	Weerbare gemeente in het kader van ondermijnende criminaliteit.	Deelname in RIEC en Taskforce Brabant-Zeeland evalueren.	2020 e.v.	De bijdrage is conform afspraak gedaan en er hebben accountgesprekken plaatsgevonden (zowel bestuurlijk als ambtelijk) om de wensen voor 2021 jaar te bespreken.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		Participeren in relevante projecten om bewustwording onder medewerkers, inwoners en bedrijven en organisaties te creëren en barrières op te werpen.	2020 e.v.	Wordt in 2021 een doorstart mee gemaakt.
		Uitvoering geven aan het Damoclesbeleid.	2020 e.v.	Er wordt conform het Damoclesbeleid gehandeld bij aantreffen hard- en of softdrugs (handelshoeveelheid) in panden of woningen. In 2020 hebben geen sluitingen plaatsgevonden. Eén dossier liep over in 2021, waarna wel sluiting plaatsvond.
		Uitvoering geven aan het BIBOB-beleid en mogelijk verder uitbreiden.	2020 e.v.	Vanuit Noord-Beveland is deelgenomen in de regionale werkgroep die het model Bibob-beleid evalueert. Actualisatie van (onderdelen van) het Bibob beleid is voorzien in 2021.
Wijze van bereidheid van burgers voor het doen van meldingen vergroten.	Door een grotere meldingsbereidheid kan de politie beter informatie gestuurd te werk gaan.	Via de beschikbare communicatiekanalen aandacht besteden aan het belang van melden van incidenten en strafbare feiten bij de politie. Binnen de organisatie bewerkstelligen dat bij meldingen bij de gemeente wordt doorgevraagd of er (indien relevant) ook melding bij de politie is/wordt gedaan.	2020 ev.	Intern wordt de oog- en oorfunctie uitgedragen. Specifiek voor het thema mensenhandel is een aandachtsfunctionaris aangewezen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	28.000	18.000	0	18.000
Lasten	1.035.797	1.034.297	1.033.489	809
Saldo	-1.007.797	-1.016.297	-1.033.489	17.191

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

2.1.3 Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Hoofdkenmerken

De gemeente Noord-Beveland heeft als 'eindeloos' eiland, omsloten door Noordzee, Oosterschelde en Veerse Meer een uniek karakter. Met haar 6 kernen, diverse bungalowparken, recreatiehavens en bedrijventerreinen heeft de gemeente een groot openbaar gebied. Bijna elke woonkern heeft haar eigen openbare voorzieningen zoals een begraafplaats, dorps huis, sport- en speelgelegenheid.

Voor de mobiliteit van de bewoners zijn de ontsluitingswegen van het eiland van groot belang. Voor automobilisten, landbouwverkeer, maar zeker ook de schoolgaande jeugd. Ook het openbaar vervoer en WMO vervoer spelen een belangrijke rol.

Bestaand beleid

Het programma Verkeer, vervoer en openbare werken is afgelopen jaren volgens de volgende beleidsprogramma's ingevuld:

- Mobiliteitsplan
- Gemeentelijk rioleringsplan
- Waterplan
- Afkoppelplan regenwater
- Wegen beheerprogramma
- Openbaar verlichtingsplan
- Groenstructuurplan
- Speelplaatsenbeleidsplan

In de uitvoering van het programma Verkeer, vervoer en openbare werken zijn de ruimtelijke projecten richtingbepalend geweest. Ook voor de komende jaren is de ruimtelijke invulling van diverse locaties zoals het Sportveld Wissenkerke, "Het lint verbindt" Kamperland, Havens Kamperland, De Stadspolder Kortgene, De Valle Colijnsplaat, Havengebied Colijnsplaat e.a. bepalend voor de invulling van de verschillende thema's (wegen, riolering, groen en ov). Werk met werk maken, ofwel opknappen van de omgeving van een bouwlocatie is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Naast dit gegeven wordt er komende jaren gestreefd naar een integrale aanpak van de openbare ruimte. Het in beeld brengen van de totale opgave op het gebied van ruimte, groen en water wordt het speerpunt. Op basis van inspecties en de systematische vertaling naar structurele noodzakelijk onderhoud van de individuele assets, bestaande uit: wegen, groen, riolering, speeltoestellen en openbare verlichting kan gezocht worden naar samenhang en integrale aanpak (werk met werk maken).

Trends en knelpunten

De volgende trends en ontwikkelingen zijn waar te nemen

- Sterke toename verkeersintensiteit;
- Vergrijzing: bereikbaarheid en mobiliteit (goede voetpaden);
- Burgerparticipatie;
- Klimaatverandering;
  - extremere neerslag (wateroverlast, gladheid)
  - lange droge perioden (kwaliteit sportvelden, meer nieuwe inplant)
  - energietransitie → gasloos
- Duurzaamheid
  - elektrische voertuigen / laadpalen
  - duurzame onkruidbestrijding
  - duurzaam inkoopbeleid (alleen gecertificeerde producten)

- verduurzaming OV
- energie reductie
- stringenter veiligheidsbeleid

3 - Verkeer, vervoer en waterstaat

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Integraal beheer openbare ruimte.	Opstellen van een integraal beleidsplan en beheersplan openbare ruimte met oog voor ontwikkelingen zoals klimaat met extreme neerslag en droogte, elektrisch rijden, minder validen, burgerparticipatie en omgevingsmanagement.	Klimaatopgaaf openbare ruimte voor de kernen in beeld brengen.	2020 e.v.	Bij de projecten die uitgevoerd worden en in voorbereiding zijn zoals De Veerweg en Wilhelminastraat wordt aan klimaatadaptatie gewerkt. Bewoners en ondernemers worden hierbij met verschillende intensiteit betrokken. De uitwerking van Colijnsplaat is in de afronding.
		Kwaliteitskader groen, wegen, openbare verlichting en riolering opstellen (beeldkwaliteitsplan) in samenspraak met dorpen.	2021 e.v.	Geen bijeenkomsten mogelijk a.g.v. corona.
		Integraal beleidsplan opstellen.	2022 e.v.	Blauwdruk GRP is met SAZ+ afgerond.
		Maatregelrapportage opstellen op kernniveau.	2022 e.v.	Volgt op het beleidsplan.
Veilig en goed onderhouden openbare ruimte.	Goede kwaliteit wegen, fietspaden en trottoirs en openbaar groen.	Uitvoering geven aan lopende beheersplannen wegen, groen en riolering.	2020 e.v.	Het groen en wegenplan is uitgevoerd. De rioleringswerken lopen vanwege de langere voorbereidingstijd altijd een jaar na.
		Verbeteren van kwaliteit in kernzones. Streven waar mogelijk naar CROW-kwaliteit A.	2020 e.v.	Verbetering van beeldkwaliteit.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
	Verkeersveilige openbare ruimte.	Monitoring door verkeersmetingen op potentiële knelpunten.	2020 e.v.	Voor een geconstateerd knelpunt worden maatregelen geformuleerd.
		Uitvoeren van verkeersmaatregelen en/of verkeershandhaving.	2020 e.v.	In Kamperland en Colijnsplaat is er parkeerruimte gecreëerd. Bij projecten is er aandacht geschonken aan verkeersveiligheid.
Goed openbaar vervoer.	Bewaken van het aanbod openbaar vervoer en daar waar nodig verbeteren.	Monitoring aanbod openbaar vervoer.	2020 e.v.	Alle kernen zijn via openbaar vervoer ontsloten. Vanwege corona is er echter wel sprake geweest van een verminderd aanbod en lagere service. Met het programma Slimme Mobiliteit wordt gewerkt aan een nieuw perspectief.
		Afstemming met OV cie. gemeenteraad.	2020 e.v.	De commissie heeft ook in 2020 vinger aan de pols gehouden en in overleg met Connexxion gezocht naar de beste oplossingen voor Noord-Beveland.
		Aanbrengen van enkele overdekte Abri's.	2020 e.v.	We doen samen met de Provincie onderzoek naar de verbetering van de N256 en geven uitvoering aan de verbetering van de Deltaweg.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	704.155	1.081.905	1.144.466	-62.561
Lasten	2.110.050	2.576.843	2.524.346	52.497
Saldo	-1.405.895	-1.494.938	-1.379.880	-115.058

Taakvelden

- 0.10 Mutaties reserves
- 2.1 Verkeer en Vervoer
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen

2.1.4 Programma Economie

Hoofdkenmerken

Werk draagt in belangrijke mate bij aan materieel en immaterieel welzijn van mensen. Mensen met werk, voldoende inkomen en erkenning dragen op hun beurt weer bij aan de gezonde samenleving en een sterke economie.

De raad is van oordeel dat de lokale economie gezond moet blijven. Er moet sprake zijn van een goed vestigingsklimaat. De raad wil daartoe werkgelegenheid bevorderen en de ondernemers de ruimte geven om te ondernemen. Waar nodig wil de gemeente faciliteren. Daarbij gaat het onder andere om goed openbaar vervoer, het oplossen van een tekort aan arbeidskrachten en het bieden van huisvesting daarvan.

Er moet aandacht zijn voor de landbouw, zowel de traditionele als de innovatieve.

Bij de ontwikkeling van de integrale samenhangende visie verdienen deze aspecten bijzondere aandacht.

Bestaand beleid

- Structuurvisie.
- Structuurvisie-uitwerking Rondon Wissenkerke.
- Structuurschets Rondon Kamperland.
- Bestemmingsplannen.
- Winkelverbeterplan.
- Kamperland, Ruimtelijk-functionele effectenanalyse vestiging discount-supermarkt.
- Bedrijventerreinenprogramma voor De Bevelanden.
- Strategische visie, Economische en Toeristische agenda voor De Bevelanden.
- Binnen de regio wordt samengewerkt in het bestuurlijk platform De Bevelanden.

Trends en knelpunten

- Gebruik van social media neemt nog altijd toe, ook in de detailhandel.
- De aandacht voor het streekproduct neemt toe. De gehele keten van productie tot verkoop is hiermee gemoeid. Dit is tevens goed voor de werkgelegenheid.
- In zijn algemeenheid groeit het bewustzijn inzake de noodzaak van innovatie en duurzaamheid en staat duurzaam ondernemen en consumeren hoog op de lijst.
- Animo voor bouwgrond op bedrijventerreinen neemt toe.
- Digitale infrastructuur, zowel voor bewoners als ondernemers is noodzakelijk.
- Een deel van de landbouwers zoekt meer renderende alternatieven en verbreding van hun product.
- Het gaat goed met de aquacultuur op Noord-Beveland.
- Er zijn nog steeds veel kleine startende ondernemers.

4 - Economie

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Zorgen voor goed vestigingsklimaat / Bevorderen werkgelegenheid.	Bestaande en nieuwe ondernemers waar mogelijk faciliteren. Ondernemersloket in stand houden. Uitvoeren economische agenda De Bevelanden.	Loket economische zaken continueren.	2020 e.v.	Het economisch loket is gebruikt om de ondernemers goed te faciliteren vanwege corona. Langs veel wegen is informatie verstrekt en bijstand geboden. Vanuit de economische agenda voor De Bevelanden is de voorbereiding voor een gezamenlijk bedrijventerreinen-programma opgestart. Dit zal in 2021 worden vastgesteld.
		Jaarlijks Bedrijven bezoeken Bedrijven organiseren.	2020 (jaarlijks)	Niet doorgegaan vanwege corona.
		Instandhouding Platform Economie en Toerisme	2020 e.v.	Er zijn enkele bijeenkomsten geweest van het Platform maar door corona hebben we geen gezamenlijke uitvoering kunnen geven aan de projecten. In afstemming is dit doorgeschoven naar 2021.
	Waar nodig revitalisering bestaande bedrijventerreinen. Ontwikkelen beperkte uitbreiding bedrijventerreinen.	Onderzoeken of uitbreiding Het Rip en Colijnsplaat gerealiseerd kan worden.	2020-2021	Uitbreiding Rip en Oostzeedijk Colijnsplaat zijn opgenomen in het concept van het Bevelandse bedrijventerreinen-programma. Dit moet door de portefeuillehouders nog geaccordeerd worden alvorens ter besluitvorming aangeboden te kunnen worden.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		Met overige Bevelanden transformatiebeleid bedrijventerreinen opstellen.	2021	Dit loopt impliciet mee in het bedrijventerreinen-programma.
Bevorderen van werkgelegenheid.	Zorgen voor heldere communicatie en voorlichting.	Mede opzetten van regionale Bevelandse website voor bedrijven t.b.v. economisch promotie van het vestigingsklimaat op de Bevelanden.	2021	Er zijn voorbereidende gesprekken gevoerd voor een Regioportal. Gestart zal worden met de bouwsteen Recreatie/toerisme vanwege wegvallen VVV, daarna volgen verdere bouwstenen waaronder de hier bedoelde.
Bevorderen van voldoende personeelsaanbod en huisvesting daarvoor.	Beleid ontwikkelen voor huisvesting van arbeidsmigranten.	Regionaal beleid ontwikkelen met Bestuurlijk Platform Bevelanden.	2020	Is gerealiseerd.
Bevorderen van een toekomstbestendige landbouw.	In nauw overleg met het sectorbeleid ontwikkelen gericht op de specifieke kansen en bedreigingen op Noord-Beveland.	Speerpunt samen met de ZLTO uitwerken in het kader van economische agenda Noord-Beveland.	2020 e.v.	Met name zijn gesprekken gaande over de zoetwater buffering. In het kader van de Omgevingsvisie zijn vertegenwoordigers van de ZLTO geïnterviewd.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	3.302.422	3.407.972	2.652.652	755.321
Lasten	998.384	1.120.884	435.289	685.595
Saldo	2.304.038	2.287.088	2.217.362	69.726

Taakvelden

- 0.10 Mutaties reserves
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.4 Economische promotie

2.1.5 Programma Onderwijs

Hoofdkenmerken

Goed onderwijs is een belangrijke bouwsteen voor de ontwikkeling van de individuele mens en voor de samenleving als geheel. Het basisonderwijs is de eerste stap in deze ontwikkeling en daarom ook uitermate belangrijk. Onderwijs moet voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn en daarom streeft de gemeente naar een goed aanbod van basisonderwijs op Noord-Beveland. Hiervoor is een onderwijsvisie opgesteld die de komende jaren als leidraad wordt gebruikt.

Voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim blijft een aandachtspunt. Voor betreffende leerlingen verminderen hierdoor de kansen op een diploma en een goede baan. Ook voor de maatschappij kan dit negatieve gevolgen hebben. Zowel het Regionale Bureau voor Leerplicht als het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) treden hiertegen, binnen hun mogelijkheden, krachtig op.

De beleidsvrijheid van de gemeente ten aanzien van het onderwijs is beperkt. De inzet daarbij is behoud van bereikbaar en kwalitatief goed basisonderwijs in daarvoor geschikte accommodaties.

Bestaand beleid

- Er is jaarlijks overleg aan de hand van de onderwijsvisie met het onderwijsveld 0 – 12 (onderwijs en opvangvoorzieningen).
- Kibeo verzorgt professioneel de kinderopvang. Jaarlijks vinden er wettelijke kwaliteitscontroles door de GGD Zeeland plaats op de kinderopvangplaatsen.
- Het peuterspeelzaalwerk wordt uitgevoerd door Kibeo en wordt ondersteund door middel van subsidie.
- De gemeente krijgt onderwijs achterstand middelen van het Rijk (OAB-middelen). Van deze middelen wordt de voor- en vroegschoolse educatie gestimuleerd.
- Uitvoering van de RMC- en leerplichtfunctie.
- Er is met het onderwijs en de andere gemeenten in de regio overleg, onder andere over onderwijszaken die regionaal opgepakt kunnen worden en het passend onderwijs.

Trends en knelpunten

De trends en knelpunten die bij het uitvoeren van het beleid de komende jaren te verwachten zijn:

- Er is sprake van een afname van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. Aan de hand van de onderwijsvisie zal deze ontwikkeling samen met het onderwijs en de opvangvoorzieningen gevolgd worden.
- Brede scholen en Integrale Kind Centra (IKC) ontwikkelen zich overal in het land en ook voor Noord-Beveland zullen deze ontwikkelingen onderzocht worden.
- Meer en meer werken gemeenten samen op uiteenlopende beleidsterreinen.
- Er zal op termijn een wijziging plaats vinden in het onderwijs achterstanden beleid. Hoe deze wijzigingen er precies uit gaan zien en welke gevolgen dit geeft voor het budget en de uitvoering van de voor- en vroegschoolse educatie is nog niet duidelijk. Gemeenten zullen hier later over geïnformeerd worden door het Rijk.

5 - Onderwijs

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Behoud kwalitatief goed en bereikbaar primair onderwijs en opvangvoorzieningen binnen onze gemeente.	Samen met Albero, Primas en de opvangvoorzieningen toewerken naar een nieuwe onderwijsvisie vanaf 2021. In de visie dient er ook aandacht te zijn voor integraal werken in samenwerking met het sociaal domein.	Evaluatie van de huidige onderwijsvisie en een plan van aanpak ontwikkelen voor toewerken naar een nieuwe onderwijsvisie en implementatie hiervan in 2021.	2021	We zijn bezig met het uitvoeren van het plan van aanpak om toe te werken naar een nieuwe Jeugd- en Onderwijsvisie. Verschillende acties zijn inmiddels uitgevoerd en daarvan zullen we de gemeenteraad binnenkort ook op de hoogte stellen. Door corona hebben we de planning wel iets aan moeten passen. Daarnaast is er ontzettend veel contact geweest met de scholen, de kinderopvang en de gastouders om gezamenlijk rondom corona alles in goede banen te leiden, waaronder het uitvoeren van de noodopvang. De inzet van iedereen was enorm groot en betrokken.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	99.200	99.200	100.861	-1.661
Lasten	557.250	578.977	551.915	27.061
Saldo	-458.050	-479.777	-451.054	-28.723

Taakvelden

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

2.1.6 Programma Sport, cultuur en recreatie

Hoofdkenmerken

Het culturele aanbod, het verenigingsleven in de volle breedte en het vrijwilligersbeleid en recreatie en toerisme worden door de gemeenteraad gekoesterd.

Bij de beleidsterreinen cultuur, recreatie en sport richt de gemeente zich naast voorzieningen voor haar eigen inwoners ook op de toeristen. Dat heeft tevens een belangrijk economisch effect. Gelet op het grote economische belang van de vrijetijdssector voor onze gemeente wil de raad werken aan het behoud en doorontwikkeling van kwaliteit in de sector.

Hierbij is samenwerking tussen diverse instanties en de ondernemers uitgangspunt, waarbij specifieke aandacht is voor innovatie. Op deze wijze kan ook input verkregen worden voor de brede integrale visie waarvoor de raad zich heeft uitgesproken (uiteraard heeft dit onderwerp veel raakvlakken met het programma economie).

Bij het vaststellen van haar identiteit grijpt de bevolking terug op de historie van haar omgeving. Die geschiedenis wordt direct zichtbaar door het landschap zelf en opvallende gebouwen in dorpen die behouden zijn.

Gemeenten krijgen wat dat betreft steeds beter in de gaten wat ze in huis hebben en proberen hun cultureel erfgoed verder te ontsluiten en bekend te maken. Binnen onze recente cultuur zijn er ook ontwikkelingen die meer van de huidige tijd zijn, zoals film, muziek en moderne beeldende kunst. Het is zaak om de verborgen schatten te ontdekken, zichtbaar te maken en daarin te investeren.

Noord-Beveland beschikt over meer dan 50 kilometer oever langs drie wateren en een van de mooiste stranden van Nederland. Daarnaast heeft Noord-Beveland een prachtige natuur met name in het Bokkegat, de Schotsman, de Goudplaat en de prachtige inlagen. Noord-Beveland beschikt over een uitgebreid infrastructureel netwerk voor de recreant (wandelaar, fietser, ruiter en ATB-er). Recreatie en toerisme vormen dan ook een van de grootste pijlers van Noord-Beveland, waarbij deze sector zorgt voor 25% van de totale werkgelegenheid.

Investeren in een komende generatie jonge muzikanten door de samenwerking tussen de verschillende opleidingsinstellingen te bevorderen (basisscholen, Zeeuwse Muziekschool/Zeeuwse Bibliotheek en Muziekverenigingen) is van aanzienlijk belang. Het stimuleren van bestaande kunstinstellingen om aandacht te besteden aan jong talent is noodzakelijk. Het organiseren van muziek en kunstfestivals (zoals het Eindeloos Eiland Festival) geeft talent de kans om zich te ontwikkelen en zich te laten zien op een podium. Het bevorderen van mediawijsheid, het aanbieden van objectieve informatie en het uitlenen van boeken en e-books is een kwaliteit van bibliotheken.

De sport kent meerdere invalshoeken, waardoor de gemeente belang heeft hieraan aandacht te besteden: de sport op zich, de bijdrage aan de volksgezondheid, de sociale aspecten van gezamenlijke sportbeoefening, het recreatieve aspect van sport bekijken en het leveren van een goede sportprestatie geeft een zelfvoldaan gevoel en heeft een belangrijke bijdrage aan het gevoel van eigenwaarde van mensen.

De combinatiefunctionaris organiseert sportkennismakingsactiviteiten in en om de scholen. Hierdoor kunnen jongeren kennis maken met verschillende sporten. Van belang hierbij is dat er wordt aangesloten bij het reguliere sportaanbod. Dit is effectiever en geeft een extra impuls aan het verenigingsleven.

Het stimuleren van bewegen voor ouderen en het geven van trainingen voor valpreventie kan een belangrijke positieve bijdrage leveren aan de gezondheid van deze doelgroep.

Bestaand beleid

- Toeristische visie “Eindeloos Eiland Noord-Beveland 2011-2020”.
- Subsidieregelingen op het gebied van activiteiten en investeringen voor toerisme/recreatie.
- DNA Noord-Beveland.
- Toeristische agenda voor De Bevelanden.
- Zeeuwse Kustvisie.
- Omgevingsplan Zeeland 2018.
- Faciliteren van kunst en cultuur door middel van subsidies voor lokale manifestaties.
- Ondersteunen van cultuureducatie op de basisscholen via Muziek op school, het ZMS loket Kunst en cultuur Educatie-, de Muziekverenigingen en lokale kunstenaars.
- Uitingen van beeldende kunst onder de aandacht brengen, zoals tijdens de Kunstspoor route, het Eindeloos Eiland Festival en de verkiezing van het mooiste kunstwerk.
- Ondersteunen nieuwe plaatselijke kleine musea of attractiepunten, eventueel in combinatie met horeca en winkels, zodat er vensters ontstaan op het verleden.
- Het behouden van voldoende sport en recreatieve mogelijkheden in elke kern.
- Het stimuleren van sport voor of door de doelgroepen: ouderen, basisscholen, jeugd en sportverenigingen. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van de combinatiefunctionaris.

Trends en knelpunten

- Informatie wordt steeds meer digitaal gevraagd en aangeboden.
- Er is sprake van kortere vakanties waarbij men vermaakt wil worden. Het gaat om de beleving.
- De vraag naar evenementen en arrangementen, ook buiten het hoogseizoen, neemt daardoor toe.
- Er zal nadruk moeten worden gelegd op de meerwaarde die we de recreant kunnen bieden door blijvend in te steken op kwaliteitsverbetering en samenwerking.
- De vraag naar camperkampeerplaatsen neemt toe.
- De vraag naar vakantiewoningen neemt toe.
- De vraag naar kampeerplaatsen neemt af.
- Binnen de Bevelanden vindt onderzoek plaats naar kwaliteit van verblijfsrecreatie.
- Vergrijzing in de watersport.
- Promotie staat bij veel gemeentes op de agenda. Noord-Beveland steekt hier ook op in, zowel voor het Eindeloos Eiland zelf als voor de regio, in afstemming met de andere Bevelandse gemeenten.
- De aandacht voor ‘schone’, veilige stranden met een hoog voorzieningenniveau neemt toe.
- Er wordt een integrale visie voor het Banjaardgebied opgesteld.
- De vraag naar streekproducten neemt toe.
- Er worden veel kansen gezien op het gebied van gezondheidstoerisme en het aanbod vergroot zich steeds meer.
- Ondernemers zoeken elkaar steeds meer op voor gezamenlijke producten en regiopromotie.
- Er is duidelijk behoefte aan monitoring van uitvoering van het toeristisch beleid. Het Kenniscentrum Kusttoerisme heeft een monitoringsysteem ontwikkeld.
- De behoefte aan gezamenlijke profilering van Zeeland als Land in Zee wordt door het Kenniscentrum Kusttoerisme omgezet in tools welke in het eigen gemeentelijk beleid kunnen worden toegepast.
- Voor de Bevelanden is een gezamenlijke toeristische marketingstrategie opgesteld.

- Verbindingen maken tussen cultureel erfgoed/archeologie, historisch archief en kunst en cultuur.
- Lagere budgetten beperken de nieuwe ontwikkelingen en het aantal manifestaties.
- Vanuit de Rijksoverheid blijft er geld beschikbaar voor combinatiefuncties. Het Rijk vindt het stimuleren van sporten en bewegen erg belangrijk. Als mensen meer gaan bewegen blijven ze langer fit, kunnen ze langer zelfstandig blijven en hebben ze minder kans op overgewicht, diabetes en hart- en vaatziekten. Het stimuleren van sporten wordt voor jong en oud gezien als een manier om de zorgkosten op langere termijn te drukken.
- Voor Zeeland komt vanuit het Rijk 35 miljoen beschikbaar voor het versterken van de economie en het vestigingsklimaat, waaronder ook voor leefbaarheid en toerisme: meer specifiek de aandachtsgebieden vanuit de Kustvisie (ook Banjaardgebied).

6 - Sport, cultuur en recreatie

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Bewustwording bevorderen van het belang van kunst en cultuur in de samenleving en verbindingen leggen met andere disciplines zoals recreatie en toerisme.	Basisscholen, instellingen en bedrijfsleven stimuleren gebruik te maken van de door de gemeente aangeboden mogelijkheden.	Onderzoeken van de verschillende mogelijkheden en in de loop van 2020 formuleren van beleidslijnen (nota cultuur opstellen).	2021	Er is een proces opgesteld. Het proces is on hold gezet vanwege corona. Dit proces wordt in 2021 weer verder opgepakt.
Rekening houden met de Zeeuwse cultuurprofielen die in ontwikkeling zijn.	Ervoor zorgen dat de Noord-Bevelandse identiteit voldoende blijft aanspreken in de provincie (binnen de profielen).	De ontwikkeling van de Zeeuwse cultuurprofielen nauwgezet volgen en bezien wat de rol kan zijn van Noord-Beveland.	2020 e.v.	Zal meelopen in de cultuurnota.
		Noord-Bevelands DNA hierbij in acht nemen.	2020 e.v.	Zal meelopen in de cultuurnota.
		Zeeuwse verhaallijnen vertalen naar Noord-Bevelandse verhalen.	2020	<ul style="list-style-type: none"> - Krijgt op Bevelands niveau uitwerking i.s.m. ondernemers. - Er wordt gekeken naar een koppeling met bestaande projecten.
		Hier routes en dergelijke aan koppelen.	2020 e.v.	Nog niet gebeurd.
Noord-Beveland ondersteunt evenementen.	Eindeloos Eiland Festival.	Daar waar mogelijk faciliteren en subsidiëren.	2020 e.v.	Afwachten of EEF in 2021 doorgang kan vinden.
Ondersteunen recreatiesector met als doelstelling: - minimaal behoud van 25% werkgelegenheid;	- Samen met ondernemers, Recron., VVV en andere betrokken belangenorganisaties werken aan behoud en	Revitalisering Banjaardgebied	2020.	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen OZO is de themalijn Economische versnelling en toerisme opgezet. TUA partijen zijn met Provincie bezig

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
-het ondersteunen van het innoveren van de sector.	<p>doorontwikkeling kwaliteit met specifieke aandacht voor innovatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking in regio en met provincie. - Verbindingen leggen tussen verschillende sectoren zoals zorg en toerisme. - Evenals andere Bevelanden integraliteit wonen, werken, recreëren bewaken. - Meehelpen aan totstandkoming regiovisie voor De Bevelanden ter input voor Zeeuwse Omgevingsvisie 2021 - Veerse Meer visie ontwikkelen. - Veerse Meer convenant hernieuwen. - Strandsuppletie 			<p>met strategische agenda Bestemming Zeeland 2030. Dit wordt voor ons een belangrijke beleidsonderleg-ger. De innovatievouchers van Impuls zijn vanwege corona verlengd. ZMO zal per 1 juli definitief zijn. Momenteel onderzoeken we of we hierin gaan deelnemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanwege corona is het 3^e loopjaar van het project Gezondheids-toerisme doorgeschoven naar 2021. - De Regiovisie voor De Bevelanden en Tholen is weer een stap verder en ook de doorontwikkeling van de samenwerking. - Veerse Meervisie: voor fase 2 worden nu deelgebiedsvisies uitgewerkt. - Het subsidieproject Sluftervallei is in voorbereiding: als subsidiebeschik-king voor go-no go naar de raad. <p>Het raadsvoorstel voor</p>

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
				het parkeerbeheer gaat naar verwachting in maart naar de raad.
		Opstellen integrale gebiedsvisie Banjaardgebied	2020	- De afdeling Beheer en Realisatie is bezig met een verdere uitwerking. Ondertussen vindt verdere afstemming plaats met stakeholders.
		Uitvoeren jaarlijks op te stellen werkboek Platform Economie en Toerisme.	2020 e.v.	Door corona hebben we ons moeten beperken tot de voorbereidingen voor de transitie van de VVV. GON is hierbij betrokken maar het gaat vooral eerst om een tussenjaar: 2021.
		Uitvoering project Bloemrijk Noord-Beveland.	2020	Mooi gebloeid en opnieuw subsidie toegezegd voor 2021.
		DZE onderzoeken.	2020 ev.	De deelname aan de ZMO is in voorbereiding in nauwe afstemming met de andere Zeeuwse gemeenten, meer specifiek regio De Bevelanden, en de ondernemers van Noord-Beveland.
		Project gezondheidstoerisme uitvoeren.	2020 e.v.	Uitvoering jaar 3 is gestagneerd door corona en inmiddels is besloten dit door te schuiven naar 2021.
		Gezonde voeding van dichtbij.	2020 e.v.	Project loopt af dit jaar. Op dit moment wordt er gekeken wat

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
				er nog mogelijk is dit jaar. Vanwege corona is uitvoering niet altijd mogelijk.
		Streekproducten beter vermarkten.	2020 e.v.	In Bevelands verband wordt ook gezien wat we met het onderwerp Food willen gaan doen.
		Uitvoering geven aan project Vitaliteit verblijfsrecreatie.	2020 / 2021	Besloten is een pilot op te pakken voor het park Deltona. Door corona is dit enigszins vertraagd. Een startgesprek vindt in maart 2021 plaats.
		Uitvoering geven aan stimuleringsprogramma gezondheidstoerisme.	2020 / jaarlijkse bijstelling	Zie boven.
		Uitvoering geven aan gezamenlijk marketing- en promotieplan.	2020 / jaarlijkse bijstelling	Dit is een Bevelands project en zal in 2021 handen en voeten krijgen, in nauwe afstemming met het ZMO en de ondernemers van de onderscheidene gemeenten.
		Met Veerse Meer gemeenten een gezamenlijke gebiedsvisie ontwikkelen.	2020	Fase twee zal leiden tot aparte deelgebiedsvisies.
		Veerse Meer Convenant op initiatief van WSS vernieuwen / verbreden.	2021	Doorgeschoven, volgend op Veerse Meervisie.
		IJveren bij Rijk, samen met andere strandgemeenten, voor economische suppletie.	2020	RWS heeft onlangs een onderzoek uitgevoerd en zal de uitkomst komen presenteren in

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
				de raad. Van daaruit zullen verdere acties worden gezien. Ondertussen wel verder met suppletiefonds met de andere kustgemeenten.
Jong en oud maken gebruik van het diverse sport- en beweegaanbod.	Bestaand beleid op het gebied van sport continueren en toewerken naar een nieuwe sportnota vanaf 2020. Er dient een nieuwe visie ontwikkeld te worden op het gebied van sport en bewegen, waarbij ook aandacht is voor samenwerking met het jongerenwerk, de combinatiefunctionaris sport, de sportverenigingen en de omliggende gemeenten.	Plan van aanpak ontwikkelen voor toewerken naar nieuwe visie op het gebied van sport en bewegen en een nieuwe sportnota en implementatie hiervan in 2020.	2020	In 2020 is de nieuwe sport- en beweegnota vastgesteld. Door corona hebben veel sportactiviteiten niet kunnen plaatsvinden.
Impuls behoud erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> -Vergroten kennis over erfgoed en de geschiedenis van Noord-Beveland - Stimuleren van publieke betrokkenheid - erfgoedwaarden betrekken bij ruimtelijke ontwikkeling en toerisme en recreatie 	Continuering Archeologiebeleid	2020 ev.	Er is goede afstemming met de Bevelandse gemeenten, Tholen en Erfgoed Zeeland binnen het Oosterschelderegio Archeologisch Samenwerkingsverband (OAS). Er is onderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een vondstmelding bij Kats. In de Omgevingsvisie wordt erfgoed betrokken.
		Onderzoek naar de geschiedenis van Noord-Beveland en daarover boek	2020 ev.	Het onderzoek is vertraagd door sluiting van de archieven i.v.m. corona. De verschijning van het

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		publiceren		boek is gepland 1 ^e helft 2021, maar dit zal naar verwachting later worden.
		Publieksactiviteiten organiseren o.a. exposities, lezingen, betrekken scholen	2020 ev.	Door de coronamaatregelen konden er geen publieksactiviteiten worden georganiseerd.
		Kerkenvisie opstellen	2020, 2021	Er is gesproken met vertegenwoordigers van alle kerkgenootschappen en de eigenaren van voormalige kerkgebouwen. De herbestemming van de Nicolaaskerk wordt landelijk als voorbeeld genoemd. Het vervolg is vertraagd door corona en wordt in 2021 opgepakt.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	847.019	450.980	477.261	-26.281
Lasten	2.076.540	1.631.137	1.525.593	105.545
Saldo	-1.229.521	-1.180.157	-1.048.332	-131.826

Taakvelden

- 0.10 Mutaties reserves
- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

2.1.7 Programma Sociaal domein

Hoofdkenmerken

Daar waar de raad steeds pleit voor het instandhouden van het huidige voorzieningenniveau geldt dat zeker voor de onderdelen die in dit programma zijn opgenomen.

Algemene doelstelling van het beleid is het behoud en verdere versterking van de sociale infrastructuur in evenwicht met de ontwikkeling van de economische en fysieke ruimtelijke infrastructuur.

Een specifiek onderdeel van dit beleid is het verhogen van de participatie van burgers en dan met name de maatschappelijk kwetsbare groepen. Het is belangrijk dat de sociale cohesie onder de inwoners van de gemeente gestimuleerd wordt. Zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven wonen in de eigen omgeving is al jarenlang speerpunt van beleid.

Zelfstandig functioneren en zo lang mogelijk in de eigen woning blijven wonen is mogelijk, indien nodig ondersteund met hulp vanuit de Wmo. Vanuit de gemeente worden voorzieningen als de Eurobus, het ouderenadviseurswerk via het Sociaal Loket en de Maaltijdvoorziening Tafeltje-dek-je in stand gehouden. Welzijnsactiviteiten worden in de zorgcentra en de dorpshuizen vanuit de Wmo mede financieel ondersteund, met het doel mensen te activeren, sociale samenhang in de dorpen te organiseren en bij te dragen aan het welzijn van mensen. Door het werk van de ouderenadviseur die integraal aan het brede Noord-Bevelandse Sociaal Loket is verbonden, kan ervoor gezorgd worden dat kwetsbare (oudere) burgers nog beter ondersteund worden en men zoveel als mogelijk mee kan doen in de samenleving.

Een ander specifiek onderdeel van het beleid is de re-integratie/toeleiding naar werk van gemeentelijke doelgroepen.

Het declaratiefonds is bedoeld om mensen met een minimuminkomen een bijdrage te geven in de kosten van recreatieve en culturele activiteiten. De voorwaarden om voor een bijdrage in aanmerking te komen is vastgelegd in de Verordening Declaratiefonds Noord-Beveland.

Bestaand beleid

- Uitvoering Participatiewet en de daarop gebaseerde verordeningen en beleidsregels.
- Uitvoering van overige uitkeringsregelingen (loaw, loaz, Bbz).
- Uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening.
- Bevordering van de arbeidsinschakeling en maatschappelijke participatie.
- Uitvoering (inkomens)ondersteunende voorzieningen.
- Cliëntenparticipatie.
- Uitvoering Wet maatschappelijke Ondersteuning.
- Uitvoeren van specifieke lokale gemeentelijke ouderenvoorzieningen, zoals het activerend huisbezoek en maaltijddistributie.
- Uitvoering van de taakstelling huisvesting vergunninghouders en het terugkeerbeleid.
- Uitvoering schulddienstverlening en schuldhulpverlening;
- Uitvoering van het gemeentelijk minimabeleid;
- Uitvoeren van de plannen met betrekking tot het jeugdbeleid;
- Centrum voor Jeugd en Gezin;
- Uitvoering Wet Gemeentelijke Anti Discriminatie Voorzieningen;
- Participatie van jongeren door activiteiten en advisering door de jongerenraad;
- Declaratiefonds minima op 120% van de bijstandsnorm.
- Uitvoering beleid op het punt van de vestiging van statushouders.

Trends

- De decentralisaties in het sociale domein zorgen voor grote veranderingen in de zorg en welzijnssector.
- De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) vraagt een integrale werkwijze op alle gebieden van de decentralisaties (welzijn, zorg, werk & inkomen, jeugdzorg). Dit vereist meer afstemming en samenwerking tussen de verschillende werkvelden.
- De Huishoudelijke Hulp en Zorg vanuit de Wmo staat onder druk. De budgetten voor huishoudelijke hulp zijn fors verlaagd. Gemeenten zullen hier creatief mee om moeten gaan. Naar aanleiding van de uitspraak van de centrale raad van beroep wordt binnen de Oostenschelderegio bezien hoe de toegang/besluitvorming beter geborgd gaat worden.
- De Kanteling, eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van de burger is een ontwikkeling die nog meer door zal gaan zetten.
- De kosten voor Maatschappelijke Opvang stijgen en komen steeds meer bij alle dertien Zeeuwse gemeenten te liggen in plaats van (voorheen) bij de centrumgemeenten.
- De gemeente heeft een toenemende taakstelling huisvesting vergunninghouders.
- Toename mensen met schulden.
- Het aantal ouderen neemt nog steeds toe, terwijl het aantal werkenden afneemt.
- Opschuiven leeftijd stoppen met werken op 67 jaar én een actief leven daarna.
- De tendens van de Participatiewet is dat de uitkeringsregelingen worden versoepeld, dat de verplichtingen (nog verder) worden aangescherpt en dat er meer nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid van de doelgroep.
- Op de middelen voor re-integratie en sociale werkvoorziening wordt fors bezuinigd. Het budget werkdeel blijft ontoereikend.
- De sociale werkvoorziening zal moeten worden omgevormd, zodat het SW-bedrijf (Betho) is voorbereid op de ontwikkelingen voor de toekomst. De Betho en de deelnemende gemeenten geven gezamenlijk vorm aan deze herstructurering.
- Bij de schuldhulpverlening is er steeds vaker sprake van multiproblematiek waardoor de zaken complexer zijn geworden.
- Er wordt nog steeds ingezet op integrale schuldhulpverlening waarbij er wordt gekeken naar de oorzaken en de oplossing van het ontstaan van de schulden.
- In samenwerking met externe zorgaanbieders wordt er gewerkt aan de zelfredzaamheid van de klant. De reeds bestaande preventieprojecten lopen nog.

Knelpunten

- Vrijwilligers in de zorg moeten meer ondersteund worden, zodat zij minder snel afhaken.
- Mantelzorgers zijn lastig te lokaliseren. Vanuit het Steunpunt vrijwilligerswerk en mantelzorg in het Sociaal Loket wordt getracht hen in beeld te brengen en hen te ondersteunen en begeleiden.
- De toename van de stijging van de kosten van de Wmo. Door de vergrijzing van de gemeente zal dit alleen maar verder toenemen en het is moeilijk een halt toe te roepen of te beperken (open einde regeling). Hiermee wordt de vraag versterkt naar de ontwikkeling van algemene/voorliggende voorzieningen.
- Participatie bevorderen zal een fors aandachtspunt in de samenleving worden in de toekomst; dit wordt lastig gemaakt door de krappe budgetten.
- Het budget werkdeel is beperkt. Er is behoorlijk bezuinigd en dat zal mogelijk gevolgen hebben voor de instroom in de uitkering. De rijksoverheid geeft aan dat landelijk gezien het budget inkomensdeel toereikend is voor alle gemeentelijke uitkeringsuitgaven. In het verleden is echter gebleken dat de gemeente Noord-Beveland te maken heeft met een (structureel) tekort. Het tekort bedraagt maximaal

7,5% van het toegekende budget (ruim 80.000 euro); het resterende deel wordt gecompenseerd door het Rijk.

- De gemeente heeft een grote opgave op het gebied van de groep vergunninghouders (ex-asielzoekers). Deze mensen hebben over het algemeen een gemeentelijke uitkering en zijn weinig zelfredzaam; bovendien is de gemeente verantwoordelijk voor de uitstroom naar werk van deze groep.
- De bezuinigingen op de sociale zekerheid hebben ook gevolgen voor het inkomensniveau van de betreffende doelgroep. Hierdoor kan ook de druk op de gemeenten toenemen om dit op een of andere wijze te compenseren.
- De gemeentebegroting komt financieel steeds meer onder druk te staan door het sociaal domein. Middels het ingroeimodel zal dit uit de structurele middelen gedekt moeten gaan worden. Tevens zal er aandacht moeten komen voor de vermindering aan de uitgaven kant.

7 - Sociaal domein

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Het bieden van service en zorg aan onze inwoners op het gebied van het sociaal domein.	Het Sociaal loket is het meldpunt voor alle zorgvragen. Vanuit hier wordt informatie verstrekt en er wordt gezorgd voor een integrale en multidisciplinaire aanpak.	Het Sociaal loket informeert haar inwoners actief over de mogelijkheden en stimuleert de samenwerking tussen de verschillende partijen in het sociaal domein door middel van het organiseren van netwerkvondens, het zorg café en het periodiek organiseren van het gebiedsgericht team. Daarnaast wordt de zorg van de toegang jeugd en de toegang van werk inkomen en zorg op elkaar afgestemd.	Jaarlijks	Vanuit het Sociaal loket wordt via verschillende kanalen o.a. gele krantje en Peelanders, de website maar ook door persoonlijk contact de informatie over de regelingen verstrekt. Daarnaast wordt er in samenwerking met onder andere de GR-de Bevelanden gezorgd voor een integrale en multidisciplinaire aanpak. Dit alles wel binnen de mogelijkheden die er zijn door corona.
De kwetsbare burgers worden ondersteund.	Het hebben van een netwerk om op terug te	Er wordt geïnvesteerd in welzijnswerk (SMWO).	Jaarlijks	Aan de burgers is er vanuit het sociaal loket

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
	vallen wordt steeds belangrijker, zeker voor onze kwetsbare burgers. Zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid worden gestimuleerd. Eenzaamheid wordt aangepakt.	Hierdoor wordt eenzaamheid tegengegaan. Er wordt gestimuleerd dat mensen op hun eigen netwerk terug kunnen vallen zodat ze zelfredzamer zijn. Om dit te bereiken worden diverse activiteiten georganiseerd zoals de open tafels, de koffie ochtenden, het mantelzorgcafé en het taalhuis. Daarnaast zullen deze thema's aan bod komen in het overleg met de dorpsraden.		voorlichting, ondersteuning en advies gegeven. Er wordt middels subsidies geïnvesteerd in welzijnswerk. Het organiseren van activiteiten en bijeenkomsten is momenteel in verband met de coronamaatregelen echter niet mogelijk.
Maatschappelijke participatie van de kwetsbare inwoners.	Het meedoen in de samenleving is van belang voor onze kwetsbare inwoners, zeker voor de ontwikkeling van de kinderen.	Om participatie te bevorderen wordt vanuit het Sociaal loket het declaratiefonds uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook andere activiteiten die deelname aan de samenleving bevorderen, deze worden in samenwerking met de afdeling Werk inkomen zorg van de GR de Bevelanden worden uitgevoerd.	2022	Vanuit het Sociaal Loket is de regeling declaratiefonds uitgevoerd. Er hebben zich in 2020 geen grote wijzigingen in het minimabeleid voorgedaan. Via de bijzondere bijstand zijn extra laptops t.b.v. thuisonderwijs verstrekt.

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
				<p>De regelingen zijn periodiek in advertenties onder de aandacht gebracht.</p> <p>De Kadernota Armoede en Schulden is door de raad vastgesteld. De uitwerking van de kaders vindt plaats in samenwerking tussen gemeenten en de afdeling WIZ.</p> <p>In 2020 zijn er 3 opeenvolgende TOZO regelingen geweest. De voorwaarden zijn steeds aangescherpt. Sinds TOZO 2 geldt er een partnertoets, waardoor veel ondernemers niet meer in aanmerking komen. Gemeenten worden doormiddel van het statusrapport TOZO Periodiek door GR De Bevelanden geïnformeerd over het aantal aanvragen en de uitgaven TOZO.</p>
Noord-Beveland draagt bij aan de gezondheid van haar inwoners.	Uitvoering van het huidige regionale kader gezondheidsbeleid Oosterschelderegio. De speerpunten hierbij zijn: Preventie genotmiddelen,	Uitvoering van het regionale kader gezondheidsbeleid en toewerken naar een nieuw kader in 2022.	2022	Helaas hebben er dit jaar bijna geen activiteiten plaatsgevonden door corona. Inmiddels proberen we waar mogelijk een aantal zaken weer digitaal op te pakken en

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
	Gezond Gewicht en Betere mentale gezondheid en minder psychosociale problematiek. De Vitale Revolutie maakt hier ook onderdeel van uit.			brengen we ook in kaart wat de gevolgen van corona zijn op het gebied van gezondheid en welke acties hier eventueel op ingezet kunnen worden. Aan het opstellen van een nieuw regionaal kader voor gezondheidsbeleid wordt gewerkt en we hopen dit eind 2021 aan de gemeenteraad voor te kunnen leggen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	2.300.687	3.032.412	2.970.452	61.960
Lasten	8.805.410	9.800.431	9.419.284	381.146
Saldo	-6.504.723	-6.768.019	-6.448.832	-319.187

Taakvelden

- 0.10 Mutaties reserves
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

2.1.8 Programma Volksgezondheid en milieu

Hoofdkenmerken

Het gemeentelijke milieubeleid dient integraal aangepakt te worden. Met als doel een zo groot mogelijke veiligheid en het voorkomen van risico's.

Bestaand beleid

- Nota bodembeheer en bijbehorende bodemkwaliteitskaart, vastgesteld door de raad op 27 september 2012;
- Nota bodembeheer en bijbehorende bodemkwaliteitskaart voor wegbermen, vastgesteld door de raad op 26 juni 2014;
- Handreiking Bouwen en bodemkwaliteit, vastgesteld op 11 september 2012;
- Integraal Handhaven Praktisch Gemaakt (Integraal handhavingsbeleid), vastgesteld d.d. 26 juni 2007;
- Gemeentelijke Beleidsvisie Externe Veiligheid 2016-2018, vastgesteld d.d. 22 september 2016;

Trends en knelpunten

- Implementeren van integrale handhaving cultuur;
- Duurzame omgang met energie;
- Voortzetting en actualisatie klimaatbeleid;
- Geprofessionaliseerde uitvoering van vergunningverlening en handhaving door RUD Zeeland;
- Zwerfafval blijven minimaliseren;
- Duurzame onkruidbestrijding en selectief maaibeheer;
- Saneren bodemverontreinigingen;
- Geïntegreerde vergunningverlening en handhaving (Wabo);
- Evaluatie van het beleid van duurzaam (ver)bouwen;
- Duurzame renovaties zo mogelijk subsidiëren.
- Implementatie IBP.

8 - Volksgezondheid en milieu

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen, terreinen en materialen.	Op natuurlijke momenten vervanging door duurzame materialen en technieken.	Er worden energie labels toegekend en maatwerk opgesteld, zodat gerichte maatregelen genomen kunnen worden.	2020 e.v.	Het gemeentehuis is voorzien van zonnepanelen.
Opstellen duurzaamheidsagenda.	Jaarlijks kijken waar de prioriteiten liggen en evalueren.	Jaarlijkse koppeling en evaluatie met de raad en aan de hand daarvan actieplan opstellen.	2020 e.v.	Actieplan voorspoedig verlopen.
Productie van windenergie stimuleren, zodat de doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn gehaald wordt.	In harmonie met omgeving windenergie zo efficiënt mogelijk opwekken.	Ruimtelijk en qua beleving bekijken in hoeverre upgradering van het bestaande aantal windparken mogelijk is.	2020 e.v.	Er is een omgevingsvergunning verleend om de 3 windturbines bij Kats te vervangen door 3 grotere. Hiermee zijn er dus voor alle 3 de windparken definitieve plannen voor upgradering.
Verlagen van de kilo's huishoudelijke restafval per inwoner.	Herhaalde, stimulerende communicatie en voorlichting.	Voorlichting aan burger middels herhaalde publicaties.	2020 e.v.	Nog geen vergaande resultaten.
		Nadenken over stimuleringsacties.	2020 ev.	Nog geen vergaande resultaten.
Het belang van goed scheiden van afval communiceren met de inwoners.	Duidelijke (toegankelijke), stimulerende communicatie en voorlichting.	Duidelijke communicatie in gemeentelijke publicaties.	2020 e.v.	Herhaaldelijk worden communicatiemomenten gewijd aan deze nieuwe vorm van afvalinzameling.
		Aanjagen door (landelijke/regionale) acties.	2020 ev.	Resultaten project afwachten.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	2.421.025	2.394.525	2.469.847	-75.322
Lasten	3.140.189	3.193.901	3.130.781	63.120
Saldo	-719.164	-799.376	-660.934	-138.442

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

2.1.9 Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Hoofdkenmerken

De raad wil zich de komende jaren richten op de uitvoering van de Omgevingswet zoals nu gepland voor het jaar 2021. Op interactieve wijze zal een Omgevingsvisie worden opgesteld. Dit zal weer leiden tot input voor de Omgevingsvisie 2021 van de Provincie Zeeland.

Bij ruimtelijke ontwikkeling zal het behoud en versterken van de landschappelijke waarde voldoende aandacht krijgen (landbouw). Vooral ook in de relatie tot de energietransitie zal er sprake moeten zijn van een goede balans tussen mogelijkheden om energie op te wekken en de landschappelijke kwaliteit.

De Nota Grondbeleid zal tegen het licht worden gehouden met het oog op de huidige economische en sociaal-maatschappelijke omstandigheden.

In al onze kernen zullen voldoende woningen zijn, zowel in de sociale sector als in de vrije sector, voor jongeren (starters) en ouderen. Duurzaam maken en bouwen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. De subsidieregeling Duurzaam Bouwen, waarvan de reikwijdte verder zal worden gezien, blijft onverminderd van kracht.

We bieden ruimte voor experimenteren met alternatieve woonvormen en gaan daarover het overleg met de provincie aan.

De kwaliteit van de woningbouw verdient evenzeer onze aandacht, evenals de aandacht voor de vergrijzing. De raad is er voorstander van om nieuwe meerjarige afspraken in de prestatieafspraken met de RWS vast te leggen en te evalueren.

Bestaand beleid

- Structuurvisie
- Grondbeleid
- Bestemmingsplannen
- Woonvisie
- Stads- en dorpsvernieuwingsbeleid
- Prestatieafspraken met woningbouwcorporatie
- Nota welstandsbeleid
- Huisvestingsverordening tweede woningen
- Agenda wonen in De Bevelanden 2025
- Omgevingsplan Zeeland en provinciale Verordening Ruimte.

Trends en knelpunten

- De voortschrijdende digitalisering heeft tot gevolg dat burgers ook via internet hun informatie kunnen verkrijgen en daarover vragen kunnen stellen. Alle bestemmingsplannen zijn digitaal beschikbaar. Via het landelijke "omgevingsloket" kan een aanvraag om omgevingsvergunning digitaal ingediend worden. De dienstverlening is hierdoor verbeterd.
- De digitalisering heeft ook de communicatie met andere overheden, zoals Provincie en Waterschap verbeterd. Vooral op het gebied van vergunningverlening.
- De communicatie richting burgers en bedrijven over de omgevingsvergunning zal helder en duidelijk moeten zijn en de digitale communicatiemiddelen zijn hierbij een belangrijk onderdeel.
- Door de invoering van de wet BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) vormt deze registratie de kern van de gegevenshuishouding van de gemeente. Binnen deze basisregistratie wordt het fundament gelegd voor de eenduidige benoeming van panden, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen. Tevens is er aan al deze

objecten een geometrie gekoppeld. De gemeente registreert de BAG in een geautomatiseerd systeem, wat aangesloten is op de Landelijke Voorziening BAG. De gegevens komen via deze weg ook terecht bij het Kadaster en andere overheidsinstanties en hulpdiensten. Hierdoor is de digitalisering verder toegenomen en zal nog verder toenemen, want dit project loopt nog verder door.

- Samen met de andere Bevelandse gemeenten zijn er woningmarktafspraken gemaakt, hiermee wordt rekening gehouden bij planvorming. Momenteel wordt een gezamenlijke Woonvisie opgesteld.
- Er zijn samen met de gemeenten Kapelle en Goes prestatieafspraken gemaakt met de RWS. Jaarlijks zal de RWS een bod uitbrengen bij de gemeenten omtrent de uitvoering van deze prestatieafspraken waarbij er per gemeente en per jaar bepaalde speerpunten worden opgenomen.
- Vanuit de werkgroep “Krimp, ontgroening en vergrijzing” was er gewijzigd beleid ontstaan op het gebied van volkshuisvesting. Het deeltijd wonen werd verruimd in 2013. Echter, na evaluatie is in 2018 besloten het deeltijd wonen in woningen in de kernen niet meer toe te staan. Dit omdat de economie weer is aangetrokken en er een concentratie van deeltijdwoningen ontstond in bepaalde straten. Vanaf 2019 is het deeltijd wonen in appartementcomplexen weer toegestaan.
- Het merendeel van de woningen is gerealiseerd voor 1980 en deze woningen zijn over het algemeen niet energiezuinig. Door subsidies ter beschikking te stellen wordt geprobeerd eigenaren te stimuleren maatregelen te treffen om de woningen energiezuiniger te maken.
- Naar verwachting treedt begin 2021 een nieuwe wet in werking waarin diverse wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving opgaan: de Omgevingswet. De voorbereidingen voor de invoering hiervan zijn inmiddels in volle gang.
- Er zijn nieuwe dorpsvernieuwingsplannen. Om de kwaliteit van woningen te verbeteren en het straatbeeld te verfraaien is er een subsidieregeling opgezet. De Dorpsdijk in Wissenkerke en het beschermde dorpsgezicht van Colijnsplaat vormen hierbij het eerste aandachtsgebied; er is nu al vraag naar verbreding naar andere dorpen. Ook voor het opknappen van de schuren in het beschermde dorpsgezicht van Colijnsplaat is er een subsidieregeling opgezet.
- Aandacht voor voldoende niveau van de startersleningen.

9 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

In matrixvorm:

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
Implementatie van de Omgevingswet	<p>Implementatie van de Omgevingswet.</p> <p>Opstellen en uitvoeren Omgevingsvisie.</p> <p>Vitaliteit verblijfsrecreatie.</p>	Implementatie van de Omgevingswet	2020-2029	<p>Implementatie Omgevingswet: de datum van inwerkingtreding is vooralsnog 1-1-2022.</p> <p>Er is op 25-2-2020 een implementatieplan vastgesteld om tijdig en zo efficiënt mogelijk te kunnen voldoen aan de minimale eisen. De benodigde software is in GR-verband aangeschaft. Er zijn sessies geweest met de raad om te informeren over de wet en het implementatieplan en om te discussiëren over de ambities, strategie en uitgangspunten. Er is aan raad, college en medewerkers een handzaam boekje verstrekt over de wet. Medewerkers hebben cursussen gevolgd. Op provinciaal en regionaal niveau vindt afstemming en samenwerking plaats. Hierin wordt geparticipeerd.</p> <p>Vitaliteit verblijfsreactie: er is een offerte aanvaard voor het opstellen van een strategie en online-tool. Door corona eerder niet van de kant kunnen gaan. In maart 2021 startgesprek pilot Deltona.</p>

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		Omgevingsvisie afronden en in uitvoering nemen	2020-2021	Omgevingsvisie: er zijn expertinterviews gehouden en de uitgangspunten en gebiedsindeling zijn in sessies met stuurgroep en raad bepaald. In een leefomgevingsanalyse zijn de keuzes en effecten onderbouwd. De voorontwerp-Omgevingsvisie is gereed voor consultatie van de stakeholders.
		Uitrol Kustvisie met oog op rood, blauw en groen.	2020-2021	Het ontwerp integrale gebiedsvisie is in september in de raad geweest. Opdracht van de raad was om e.e.a. nader uit te werken en zal dan met de raad verder worden afgestemd.
		Zorgdragen voor vitale vakantieparken, zo nodig in afstemming met andere overheden.	2020-2021	Zie boven pilot Deltona.
Bij ruimtelijke ontwikkeling de landschappelijke waarde voldoende aandacht geven	Landschap creëren. Agrarisch landschap bewaken.	Uitwerken in aandachtsgebied Banjaard uit Kustvisie.	2020-2021	Dit is opgenomen in de ontwerpvisie. Dit is verwerkt in de Omgevingsvisie die in ontwikkeling is.
		Integraliteit bewaken samen met rode, groene en blauwe	2020-2021	Door gewerkt te hebben met de methodiek vanuit de Zeeuwse

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		partners.		Kustvisie heeft dit voor het aandachtsgebied De Banjaard handen en voeten gekregen.
Nota grondbeleid actualiseren	N.a.v. economische en sociaal-maatschappelijke omstandigheden nota's grondbeleid en grondprijnsbeleid aanpassen.	Toepassingen bestemmingsreserve woonomgeving is tegen het licht gehouden en nota grondbeleid is geactualiseerd.	2021	Niet geactualiseerd in afwachting Omgevingsvisie.
		Het grondprijnsbeleid is tegen het licht gehouden en geactualiseerd.	2021	Het nieuwe grondprijnsbeleid is gehanteerd en de grondprijnsnota voor 2021 is voorbereid en aangeboden aan de raad.
Verduurzaming bestaande woningvoorraad	Subsidies voor duurzaam bouwen voortzetten	Subsidieregeling verbreden op basis van klimaatbeleid	2020-2024	Er is een bedrag van €97.000 uitgekeerd aan subsidies voor verduurzaming. Er zijn in 2020 in totaal 178 woningen in de bestaande voorraad verduurzaamd.
Woonmogelijkheden voor alle doelgroepen mogelijk maken.	Ruimte geven voor experimenteren met alternatieve woonvormen. Starters een kans geven op de woningmarkt.	Initiatieven voor waterwoningen, tiny houses etc. positief benaderen en mogelijkheden tot realisatie onderzoeken	2020-2024	Er is een project opgestart voor 6 tiny houses voor starters in de huursector.
		Starterleningen voortzetten	2020-2024	Er is nog voldoende budget beschikbaar voor aanvragen.
Woonmogelijkheden in alle kernen behouden	Nieuwbouw in alle kernen	In de bestemmingsplannen mogelijkheden opnemen voor nieuwbouw	2020-2024	Er zijn in alle kernen nieuwe woningen opgeleverd.
		Op de woningbouwplanningslijst	2020-2024	Er zijn op de woningbouwplanning voor alle

Hoofddoelstellingen	Speerpunten	Wat gaan we doen in 2020?	Begrotingsjaar	Wat hebben we in 2020 reeds bereikt?
		woningen in alle kernen opnemen		kernen, behalve Geersdijk, woningen opgenomen.
De huurwoningen verduurzamen, levensloopbestendig maken en betaalbaar houden.	Nieuwe meerjarige prestatieafspraken maken met Beveland Wonen voor 2020-2024. De voorgaande prestatieafspraken evalueren.	Afspraken maken over beschikbaarheid huurwoningen voor alle doelgroepen	2020-2024 Jaarlijks evaluatie	Dit is opgenomen in de prestatie afspraken met Beveland wonen. Er loopt op dit moment een project in Colijnsplaat.
		Afspraken maken over kwaliteit en duurzaamheid huurwoningen	2020-2024 Jaarlijks evaluatie	
Verbeteren van het straatbeeld en de kwaliteit van bestaande woningen en schuren.	Dorpsvernieuwingsplannen uitvoeren voor verbetering kwaliteit	Subsidieregeling dorpsvernieuwing Dorpsdijk en beschermd dorpsgezicht Colijnsplaat voortzetten	2020-2024 Jaarlijks evaluatie	Er zijn 22 woningen opgeknapt waarvoor een bedrag van € 50.000 aan subsidie is uitgekeerd.
		Subsidieregeling uitbreiden naar andere dorpen	2020-2024 Jaarlijks evaluatie	Dit is nog niet in gang gezet.
		Subsidieregeling opknappen schuren voortzetten	2020-2024 Jaarlijks evaluatie	Er zijn 8 schuren opgeknapt waarvoor een bedrag van € 11.000 aan subsidie is uitgekeerd.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	3.164.966	4.574.654	5.547.651	-972.997
Lasten	3.761.326	5.266.613	6.007.271	-740.657
Saldo	-596.359	-691.959	-459.620	-232.340

Taakvelden

- 0.10 Mutaties reserves
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

2.1.10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering

Dit onderdeel bevat de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.089.000	2.151.000	2.147.623
Algemene uitkering	12.641.406	13.629.498	13.785.814
Dividend	7.000	7.000	8.280
Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	55.883	-660.873	-710.571
Totaal	14.793.289	15.126.625	15.231.147

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

Onder lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is, wordt verstaan; de onroerende zaakbelasting (OZB), hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

De toeristen- en forensenbelasting zijn rechtstreeks op programma 4 economie verantwoord. De opbrengsten OZB worden verrekend met de kosten voor de uitvoer van belastingen OZB/WOZ, conform BBV regelgeving.

Voor wat betreft het beleid van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

Het beleid van de gemeente Noord-Beveland is om bij de begroting uit te gaan van de op dat moment bekende meicirculaire. In dit geval betrof het de meicirculaire 2019. Door middel van een begrotingswijziging is de septembercirculaire 2020 bijgeraamd (zie begroting na wijziging). In werkelijkheid zijn er nog bedragen over oude jaren verrekend en is rekening gehouden met de decembercirculaire.

Dividend

Dit betreft de dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). De BNG heeft over 2019 gedeeltelijk dividend uitgekeerd. Dit heeft de maken met de Europese Centrale Bank. De ECB wilde dat banken voldoende buffers aanhouden en niet te veel dividend uitkeren. De gedachte hierachter was dat de banken over zoveel mogelijk geld beschikken om leningen te kunnen blijven verstrekken tijdens de corona crisis. De BNG heeft hierdoor de dividend uitkering aan aandeelhouders geschrapt.

De verwachting is dat de BNG in 2021 alsnog het resterende bedrag over 2019 aan dividend gaat uitkeren. Het resterende bedrag aan dividend uitkering over 2019 is op de balans als nog te ontvangen bedragen opgenomen.

Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Saldo kostenplaatsen

Binnen de kostenplaatsen is in de jaarrekening een nadelig saldo ontstaan van € 8.000. Het verschil in resultaat op begroting- en rekeningbasis ontstaat doordat begrotingswijzigingen binnen de kostenplaatsen (overhead en overige salarissen en sociale lasten) in de loop van het begrotingsjaar via het saldo van de kostenplaatsen verlopen. Bij de jaarrekening worden

dezelfde bedragen aan de exploitatie doorgerekend als de begroting. Het verschil wordt op saldo kostenplaatsen geboekt.

Treasury (saldo financieringsfunctie)

De afwijking op het taakveld treasury komt door het, conform de BBV voorschriften, nacalculeren van de renteomslag. Doordat bij de jaarrekening 2020 is gebleken dat er een afwijking is tussen de werkelijk rentelasten die aan de taakvelden moeten worden doorbelast en de rentelasten die aan de taakvelden zijn doorbelast in de begroting 2020 en deze afwijking meer dan 25% bedraagt van de werkelijk aan de taakvelden door te belasten rentelasten, moet er worden nagecalculeerd. Door deze correctie vervalt het geraamde renteresultaat op het taakveld treasury.

Voor een berekening van de renteomslag verwijzen we naar de paragraaf financiering.

2.1.11 Overzicht overhead

Overzicht overhead	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Overhead	-3.956.959	-3.753.735	-3.689.885

Aan de kosten voor overhead kan de volgende definitie meegegeven worden: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Het uitgangspunt voor de definitie overhead is dat de kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, in de betreffende taakvelden moeten worden geregistreerd. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead.

Hierbij worden de volgende uitgangspunten toegepast:

- Kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken die direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (denk bijvoorbeeld aan sommige onderdelen die zijn uitbesteed bij GR de Bevelanden).
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.

2.1.12 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Lasten vennootschapsbelasting	-25.000	0	0

Vanaf 2016 is de gemeente verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te gaan betalen over de winst die ze maken met hun ondernemingsactiviteiten. Voor de gemeente Noord-Beveland zal er met name Vpb betaald moeten worden over de winst uit de grondexploitaties.

Op basis van een inventarisatie zijn het actieve grondbedrijf en de verkoop van reststromen aangemerkt als Vpb plichtig.

Het fiscaal resultaat van beide vpb plichtige activiteiten was in 2020 in totaal € 137.110.

De Vpb last over 2020 zal echter nihil zijn, aangezien er ultimo 2019 nog € 443.148 aan verrekenbare verliezen open staan. Na verrekening van de winst uit 2020 blijft er nog een verrekenbaar verlies over van € 306.038.

Gezien de resultaatontwikkeling bij het grondbedrijf is de verwachting dat in de toekomst een Vpb-last zal ontstaan, doordat eventuele winsten niet meer met verliezen verrekend kunnen worden.

2.1.13 Overzicht onvoorzien

Gebruik onvoorzien	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Onvoorzien	-109.201	-196.104	0
Totaal onvoorzien	-109.201	-196.104	0

In de programmabegroting 2020-2023 bedroeg de raming voor onvoorzien € 109.201 (€ 218.396 onvoorzien structureel en -/- € 109.195 onvoorzien incidenteel). In de loop van het jaar hebben er 6 begrotingswijzigingen plaatsgevonden, waarvan 2 beraps. Na het doorvoeren van deze begrotingswijzigingen is de raming voor onvoorzien € 196.104 (€ 608.568 onvoorzien structureel en -/- € 412.464 onvoorzien incidenteel).

COVID-19

De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekenne omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

In 2020 zijn er vanuit het rijk drie corona compensatiepakketten verschenen. Daarnaast heeft de gemeente extra geld gehad om bepaald beleid van de rijksoverheid uit te kunnen voeren, denk bijvoorbeeld aan de TOZO regeling. Door deze verschillende uitkeringen en compensatieregelingen is het de bedoeling dat gemeenten er niet op achteruitgaan door de coronacrisis.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Paragraaf lokale heffingen

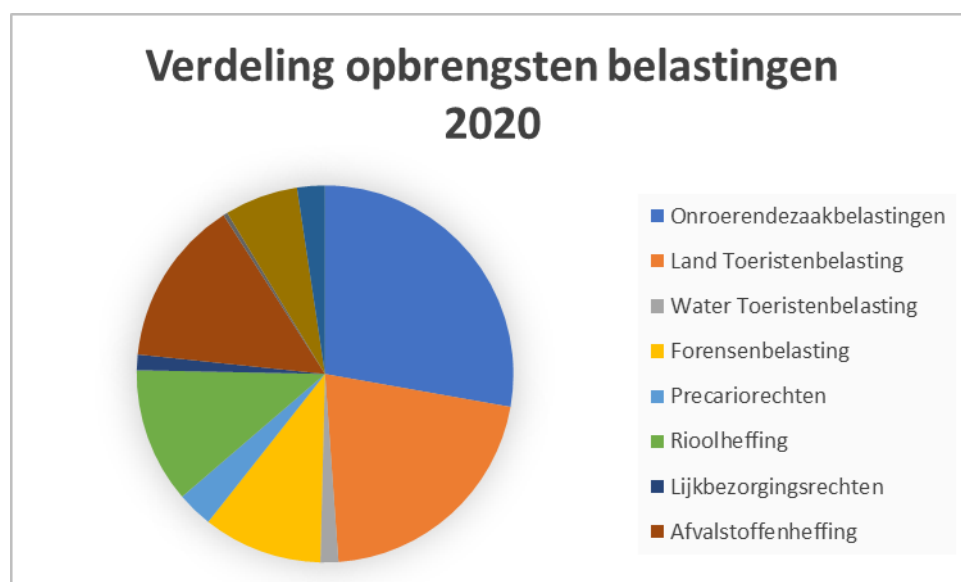
Inleiding

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente en een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken namelijk de burger heel direct in de portemonnee. Daarbij wil de burger waar voor zijn geld. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de geraamde kosten, beleidsmatige ontwikkelingen van de lokale heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Lokale heffingen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de inkomsten uit lokale heffingen:

		Begroot 2020	Werkelijk 2020
Onroerendezaakbelastingen	€	2.293.000	2.288.036
Land Toeristenbelasting	-	1.737.500	1.573.580
Water Toeristenbelasting	-	127.000	121.281
Forensenbelasting	-	845.680	883.707
Precariorechten	-	253.000	254.430
Rioolheffing	-	957.000	957.572
Lijkbezorgingsrechten	-	110.025	129.836
Afvalstoffenheffing	-	1.179.000	1.178.460
Hondenbelasting	-	30.000	29.085
Leges	-	520.000	644.859
Binnenhavengeld	-	197.000	211.880
Totaal		8.249.205	8.272.726

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Overzicht tarieven belastingen en heffingen			
Soort	Grondslag	2019	2020
OZB			
Woning eigenaar	Percentage WOZ-Waarde	0,1243%	0,1237%
Niet-woning eigenaar	Percentage WOZ-Waarde	0,1277%	0,1306%
Niet-woning gebruiker	Percentage WOZ-Waarde	0,1200%	0,1254%
Rioolheffingen			
Gebruiker	Verbruik 0 m3 t/m 199 m3	€ 182,50	€ 182,50
Gebruiker	Verbruik 200 m3 t/m 399 m3	€ 202,50	€ 202,50
Gebruiker	400 m3 en meer Vermeerderd met € 0,51 per m3 voor elke m3 waarmee de hoeveelheid afgevoerd afvalwater boven de 400 m3 gaat	€ 202,50	€ 202,50
Afvalstoffenheffing			
Gebruiker	Meerpersoonshuishouding/permanente bewoning	€ 269,00	€ 269,00
Gebruiker	Meerpersoonshuishouding/niet-permanente bewoning	€ 269,00	€ 269,00
Gebruiker	Eenpersoonshuishouding/permanente bewoning	€ 210,00	€ 210,00
Gebruiker	Eenpersoonshuishouding/niet permanente bewoning	€ 269,00	€ 269,00
Gebruiker	Bruikleen extra groene/grijze bak	€ 134,50	€ 134,50
Gebruiker	Tweede bak	€ 269,00	€ 269,00
Hondenbelasting			
Eigenaar	1e hond	€ 45,00	€ 45,00
Eigenaar	2e hond	€ 50,00	€ 50,00
Eigenaar	3e hond	€ 60,00	€ 60,00
Eigenaar	4e hond	€ 70,00	€ 70,00
Eigenaar	Voor iedere hond boven 4	€ 75,00	€ 75,00
Eigenaar	Voor een kennel	€ 210,00	€ 210,00
Toeristenbelasting			
(mini) campings	Verhuur bedden/woningen, verblijf in kampeermiddel op (mini)campings, waarvan het gebruik minder is dan een seizoen per persoon per overnachting	€ 1,23	€ 1,28
Campings	Kampeermiddelen op jaarplaatsen op campings	€ 258,30	€ 268,80
Campings	Kampeermiddelen op seizoenplaatsen op campings	€ 221,40	€ 230,40
Minicampings	Kampeermiddelen op seizoenplaatsen op minicampings	€ 164,21	€ 170,88
Watertoeristenbelasting			
Eigenaar ligplaats	Verhuur of verbruik ligplaats per persoon per etmaal	€ 1,23	€ 1,28
Eigenaar ligplaats	Pleziervaartuigen van 4 tot 7 meter per	€ 42,48	€ 44,21

Overzicht tarieven belastingen en heffingen			
Soort	Grondslag	2019	2020
	seizoen		
Eigenaar ligplaats	Pleziervaartuigen van 7 tot 9 meter per seizoen	€ 64,76	€ 67,39
Eigenaar ligplaats	Pleziervaartuigen van 9 tot 12 met per seizoen	€ 61,44	€ 63,94
Eigenaar ligplaats	Pleziervaartuigen boven 12 meter per seizoen	€ 84,13	€ 87,55
Forensenbelasting			
Eigenaren die meer dan 90 dagen beschikken over vakantiewoning	Met een minimum van € 250 en een maximum van € 1.250	€ 2,87 per € 1.000 OZB	€ 2,84 per € 1.000 OZB
Precariobelasting			
Kabels, leidingen, buizen ed	Per strekkende meter	€ 1,57	€ 1,57

Belastingverhogingen

De volgende belastingen zijn ten opzichte van 2019 in 2020 verhoogd:

- Toeristenbelasting Verhoging met € 0,05;
- Watertoeristenbelasting Verhoging met € 0,05;
- Opbrengst OZB Verhoging met 1,5%;
- Opbrengst forensenbelasting Verhoging met € 2%.

Voor de overige belastingen is hetzelfde belastingtarief gehandhaafd als in 2019.

Onroerende-zaakbelastingen

De onroerende-zaakbelastingen worden geheven naar de taxatiewaarde van een object (woningen en niet-woningen) op basis van de wet WOZ. De waarde wordt jaarlijks opnieuw getaxeerd. Voor de belastingen 2020 is de WOZ-waarde per 1 januari 2019 bepalend. Bij de berekening zoals hiervoor vermeld is rekening gehouden met een eventuele stijging of daling van de WOZ-waarde van de objecten.

Onder de naam onroerende-zaakbelasting worden over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerend zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerend zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen "eigenarenbelasting".

Rioolheffingen

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- De inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater;
- De inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Kostendekkendheid rioolheffing

In onderstaand overzicht is te zien dat de kostendekkendheid van de rioolheffing 82,23% bedraagt.

	2020
Kosten taakveld(en), incl. rente	2.950.639
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	384.383
Netto kosten taakveld	2.566.256
Toe te rekenen kosten	871.928
Overhead incl. rente	146.560
BTW	145.995
Totale kosten	1.164.484
Opbrengst heffingen	957.572
Dekkingspercentage	82,23%

Toelichting:

Alle kosten en opbrengsten van taakveld 7.2 riolering zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Van taakveld 0.64 belastingen en overig is 20% uitvoeringskosten van belastingen meegenomen. Dit percentage is gebaseerd op de inkomsten die we krijgen uit de rioolheffing ten opzichte van de overige belastingen (afvalstoffen-, forensen-, toeristen- en hondenbelasting).

Van taakveld 2.1 (verkeer, wegen en water) is 50% van de veegkosten meegenomen. Straatvegen doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen verkeerd aanbieden (weggooien) en voor de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling tussen de drie redenen is niet te bepalen, maar omdat we een plattelandsgemeente zijn, is het aandeel bladafval relatief hoger dan het zwerfvuil. Bladafval verstopt de kolken van het rioolstelsel en veroorzaakt gladheid en daarom weegt die functie zwaarder mee. Op basis van bovenstaande inschatting rekenen wij 50% toe aan rioolheffing, 25% aan verkeersveiligheid en 25% aan de afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing

Als een gebruiker van een perceel dat aan de route van de huisophaaldienst ligt, moet deze afvalstoffenheffing betalen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

In onderstaand overzicht is te zien dat de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing 87,36% bedraagt.

	2020
Kosten taakveld(en), incl. rente	3.319.888
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	541.070
Netto kosten taakveld	2.778.818
Toe te rekenen kosten	1.072.482
Overhead incl. rente	45.367
BTW	231.061
Totale kosten	1.348.910
Opbrengst heffingen	1.178.460
Dekkingspercentage	87,36%

Toelichting

Bijna alle kosten en opbrengsten van taakveld 7.3 afval zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Van taakveld 0.64 belastingen en overig is 25% uitvoeringskosten van belastingen meegenomen. Dit percentage is gebaseerd op de geraamde inkomsten die we krijgen uit de afvalstoffenheffing ten opzichte van de geraamde andere overige belastingen (riool-, forensen-, toeristen- en hondenbelasting).

Van taakveld 2.1 verkeer, wegen en water is tevens 25% van de veegkosten meegenomen. Straatvegen doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen verkeerd aanbieden (weggooien) en voor de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling tussen de drie redenen is niet te bepalen, maar omdat we een landelijke gemeente zijn, is het aandeel bladafval relatief hoger dan het zwerfvuil. Bladafval verstopt de kolken van het rioolstelsel en veroorzaakt gladheid en daarom weegt die functie zwaarder mee. Op basis van bovenstaande inschatting rekenen wij 50% toe aan rioolheffing, 25% aan verkeersveiligheid en 25% aan de afvalstoffenheffing.

Hondenbelasting

Onder de naam hondenbelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Noord-Beveland. Afhankelijk van het aantal honden wordt de hoogte van de aanslag vastgesteld.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting moet worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de huishouding van de gemeente voor zover deze voortvloeien uit voorzieningen die (mede) in het belang van het toerisme worden getroffen. Aangezien in de wettekst niet tot uitdrukking is gebracht dat de opbrengst moet dienen te dekking van de voor het toerisme gemaakte kosten, is hier sprake van een algemeen dekkingsmiddel.

Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten toeristenbelasting:

- Landtoeristenbelasting: iedereen die verhuurt aan toeristen binnen de gemeente Noord-Beveland in hotels, pensions, vakantie onderkomens, mobiele kampeer

onderkomens of niet beroepsmatig verhuurde ruimten krijgt een aanslag voor de land toeristenbelasting.

- Watertoeristenbelasting: ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente Noord-Beveland op vaartuigen waarvoor wegens de aanwezigheid in het watergebied van de gemeente in welke vorm dan ook een vergoeding wordt betaald door personen, die niet als ingezetenen in de gemeente basisadministratie staan ingeschreven. Hiervoor wordt de watertoeristenbelasting geheven.

Forensenbelasting

Onder de naam forensenbelasting wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke persoon die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.

Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met begraafplaatsen.

Kwijtscheldingsbeleid

Er kan kwijtschelding worden verkregen voor de afvalstoffenheffing en/of rioolheffing, mits voldaan wordt aan de ministeriële regeling (Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990). Het normbedrag voor kwijtschelding is gerelateerd aan 100% van de bijstandsnorm. De verzoeken tot kwijtschelding worden behandeld door SaBeWa, een samenwerkingsverband voor kwijtschelding van het waterschap en diverse Zeeuwse gemeenten (hierdoor zijn de normen in Zeeland grotendeels gelijk).

Lokale lastendruk

Voor de berekening van de vergelijking van de lastendruk 2019-2020 is uitgegaan van:

- Een eigenaar en gebruiker van een woning met een waarde van € 200.000;
- Een meerpersoonshuishouden; afvalcontainer 180-240 liter;
- Een waterverbruik tot 200 m³.

Belastingen	2019	2020
Onroerend-zaakbelasting	€ 248,00	€ 247,00
Afvalstoffenheffing	- 269,00	- 269,00
Rioolheffing	- 182,50	- 182,50
Totaal	699,50	698,50

Dat betekent dat de lokale lastendruk (gemeentelijke belastingen) voor een eigenaar en gebruiker met 0,1% is afgenomen.

Gaan we nu uit van een huurder van eenzelfde woning als hiervoor, dan ontwikkelt de belastingdruk zich als volgt:

Belastingen	2019	2020
Afvalstoffenheffing	- 269,00	- 269,00
Rioolheffing	- 182,50	- 182,50
Totaal	451,50	451,50

De lokale lastendruk (gemeentelijke belastingen) voor de huurder van een woning is gelijk gebleven.

Vergelijking landelijk

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) van de Rijksuniversiteit Groningen een onderzoek gedaan naar de lokale

belastingen en heffingen en wordt de Atlas van de lokale lasten uitgebracht. Hierin ligt de nadruk op de woonlasten huishoudens. Voor alle gemeenten worden OZB, rioolrechten en reinigingsheffingen/afvalstoffenheffing in kaart gebracht: heffingssystematiek, tarieven, kostendekking en kwijtschelding. Ook wordt onderzocht welke gemeenten de hoogste en laagste woonlasten hebben.

Uit de Atlas lokale lasten 2020 blijkt dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in de gemeente Noord-Beveland € 719 per jaar bedragen. Hiermee komt de gemeente Noord-Beveland op plaats 72 van goedkoopste gemeenten in Nederland (totaal aantal gemeenten in 2020 bedraagt 355). De gemeente Aalten is de goedkoopste gemeente van Nederland, met een woonlast van € 573. De gemeente Bloemendaal scoort het hoogst met € 1.440. De gemiddelde woonlasten voor eigenaar-bewoners in Nederland bedraagt € 776.

Vergelijking regionaal

Uit de Atlas lokale lasten 2020 is ook de belastingdruk van de Zeeuwse gemeenten te halen. Volgens deze atlas is de gemeente Veere de goedkoopste Zeeuwse gemeente. De gemeente Noord-Beveland komt op de vierde plaats.

De gemeentelijke belastingdruk voor een standaard gezinshuishouden bedraagt in onze gemeente in 2020 € 706,--. Dit betreft dan OZB + rioolbelasting(afvoerrecht) + afvalstoffenheffing. Het gemiddelde van de provincie Zeeland ligt voor deze belastingen (inclusief kortingen) volgens de Atlas lokale heffingen 2020 op € 787,--.

De lokale belastingdruk per gemeente in Zeeland vergeleken op basis van een zogenaamd standaardhuishouden. Dit geeft het volgende beeld:

(alle bedragen *€1)					
Gemeente	ozb+rio+afv.				
	2020	2019	2018	2017	2016
Veere	672	644	617	642	635
Goes	730	692	717	713	635
Tholen	715	697	691	723	715
Noord-Beveland	719	706	676	679	676
Middelburg	761	717	671	686	672
Terneuzen	755	734	725	720	696
Borsele	784	736	721	731	732
Sluis	769	752	730	745	729
Kapelle	782	755	757	764	757
Hulst	817	797	765	747	740
Reimerswaal	820	807	794	777	767
Schouwen-Duiveland	898	874	856	849	836
Vlissingen	890	876	833	827	801
Gemiddelden	787	762	743	746	726

2.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Door de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit met elkaar te confronteren kan een voorzichtige uitspraak worden gedaan over de mate waarin de gemeente risico's kan opvangen vanuit de vrij te besteden financiële middelen. Hiertoe wordt op een aantal momenten in het jaar een inschatting gemaakt van de lopende risico's en financiële gevolgen. Het resultaat hiervan wordt verwoord in deze paragraaf. Bij het verrichten van de dagelijkse werkzaamheden worden risico's gemonitord door de direct verantwoordelijken. Voor het opvangen van de risico's is de minimumstand voor de algemene reserve gesteld op € 750.000. Het is zaak om aan de afgesproken minimumstand vast te houden, zodat wanneer een risico zich voordoet dit risico kan worden opgevangen. Een manco hierbij is wel dat het lastig is structurele risico's op deze manier op te vangen. De algemene reserve bestaat namelijk uit incidentele middelen. Om structurele risico's op te vangen blijft het daarom nodig te zoeken naar middelen uit de exploitatie, dan wel op een andere wijze deze risico's af te dekken.

Landelijk wordt bij structurele risico's een factor 2 à 2½ aangehouden. De reden hiervan is dat ervan uitgegaan kan worden dat dergelijke risico's niet terstond gedekt kunnen worden. Dit neemt gemiddeld 2 ½ jaar in beslag.

Door de structurele risico's te vermenigvuldigen met deze factor wordt het tevens mogelijk het weerstandsvermogen in één beoordelingscijfer (indicator) uit te drukken in plaats van een beoordeling per jaarschijf. Door het veelal missen van directe invloed op de meerjarige weerstandscapaciteit heeft het toekennen van een beoordelingscijfer per jaarschijf ook weinig nut en geen toegevoegde waarde. Hierdoor is er niet gekozen voor deze systematiek en is in deze paragraaf gekozen voor één beoordelingscijfer (indicator). Dit cijfer geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is de risico's op te vangen. Hiertoe zijn bij de beoordeling van het weerstandsvermogen risico's met een structureel karakter thans vermenigvuldigd met een factor 2 ½.

Risico's

De definitie van een risico is: *“een kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente.”*

Voor de analyse en beoordeling van risico's wordt per risico zowel een waardering aan de kans van een gebeurtenis, als een waardering van het (geld)gevolg bepaald. Hiermee kunnen de gevolgen in geld worden uitgedrukt. Om een goed beeld te krijgen van de kans op een gebeurtenis, is gekozen voor de volgende indeling:

Kans op een gebeurtenis	Klasse	Percentage
Gemiddeld een keer per jaar	5	90%
Gemiddeld een keer per 2 jaar	4	70%
Gemiddeld een keer per 3 jaar	3	50%
Gemiddeld een keer per 4 jaar	2	30%
Gemiddeld een keer per 5 jaar	1	10%
Gemiddeld minder dan een keer per 5 jaar	0,5	5%

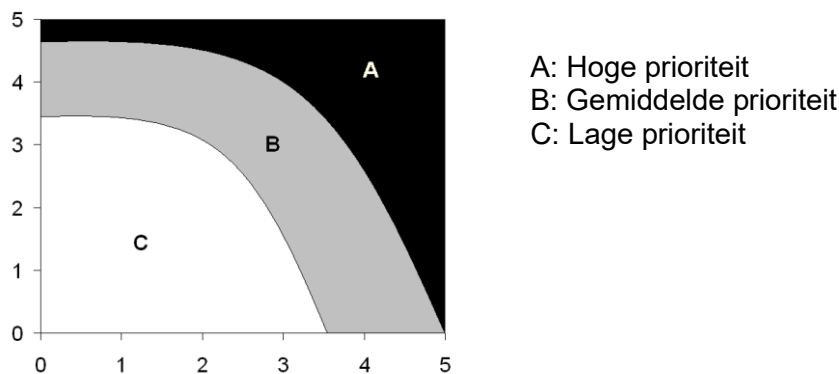
Met het genoemde percentage wordt het aangegeven risicobedrag vermenigvuldigd. Met het totaal van de berekening van de gebeurtenissen wordt met behulp van een waarschijnlijkheidspercentage van 80%, het uiteindelijke risicobedrag berekend. Dit bedrag wordt gebruikt voor de berekening van de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

De indeling voor het geldgevolg kent vanaf de beoordeling van de risico's voor de Programmarekening de volgende de onderstaande indeling:

Klasse	Geldgevolg
1	$x < € 50.000$
2	$€ 50.000 < x < € 100.000$
3	$€ 100.000 < x < € 150.000$
4	$€ 150.000 < x < € 200.000$
5	$x > € 200.000$

Verder is het mogelijk om de structurele en incidentele weerstandscapaciteit te berekenen. Hiervoor wordt een onderverdeling gemaakt tussen structurele en incidentele risico's. Ook kan hierdoor het statische en dynamisch weerstandsvermogen worden berekend.

Door gebruik te maken van de klassenindeling bij de kansen op een gebeurtenis en de geldgevolgen is het mogelijk de risico's grafisch weer te geven. Voor deze grafische weergave is een indeling gemaakt in prioriteitstelling voor het beheersbaar maken van de lopende risico's. De grafische weergave kent de onderstaande indeling.

Voor het beheersen van risico's is het zinvol risico's met de hoogste prioriteit eerst aan te pakken.

Overig

Inmiddels is al meer dan een jaar sprake van de corona pandemie en zijn de meeste organisaties steeds meer ingericht om verspreiding van het virus tegen te gaan. Echter het ontstaan van nieuwe varianten, die ook nog eens besmettelijker zijn, zijn we aangekomen in de 3e golf met besmettingen (eind maart 2021). Het vaccinatieprogramma is langzaam op gang gekomen in Nederland, maar loopt steeds beter. De verwachting is dat iedereen die op de nominatie staat om een vaccinatie te krijgen, de eerste hiervan in juli 2021 heeft gehad. De verwachtingen voor de periode hierna zijn hoopvol waarbij ervan uit wordt gegaan dat er steeds meer mogelijk wordt voor ondernemers om te ondernemen. Het is van groot belang voor deze ondernemers in de gemeente dat de toeristen hun vakantie hier kunnen vieren. Hoewel in deze paragraaf nog wel een aantal risico's zijn opgenomen die te maken hebben met de impact van corona zijn de verwachtingen dat het gaat om aflopende risico's.

In de top-10 zijn een drietal posten opgenomen die te maken hebben met het COVID-19 virus. Zolang de besmettingen hoog blijven loopt de gemeente risico dat er zich situaties voordoen die kosten met zich meebrengen die niet zijn opgenomen in de begroting en dus een financieel risico met zich meebrengen.

Tevens is een nieuw risico opgenomen in de top-10 met betrekking tot het klimaatakkoord. De uitvoering van het klimaatakkoord gaat de komende 3 jaar 1,8 miljard euro kosten, waarvan wordt verwacht dat een groot deel voor rekening komt van de gemeenten. Op dit moment is nog niet bekend om welk deel dit gaat.

Weerstandscapaciteit

Incidenteel (statisch) bestaat de weerstandscapaciteit uit het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve, vrij te maken bestemmingsreserves en onvoorzien incidenteel.

Structureel (dynamisch) bestaat de weerstandscapaciteit uit de raming van de post onvoorzien structureel en de budgettaire ruimte in de jaarrekening.

Weerstandvermogen

Door de weerstandscapaciteit te confronteren met de risico's kan worden bepaald of de risico's in voldoende mate kunnen worden opgevangen.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een weerstandsnorm. Deze norm wordt gehanteerd om te bepalen hoe risicogevoelig de organisatie is. Tevens kan met deze norm een vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

In de inleiding van deze paragraaf is al aangegeven dat de weerstandsnorm wordt uitgedrukt in één beoordelingscijfer in plaats van een cijfer per jaarschijf.

Norm weerstandvermogen

Het weerstandvermogen van een gemeente betreffende de risicovolheid is zoals eerder aangegeven de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van de opgetreden risico's op te vangen. Dit is weer te geven als de verhouding van de hiervoor beschreven beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (impact van de risico's bij een zekerheidspercentage van 80%). Het weerstandvermogen is dus weer te geven als de volgende ratio:

“Beschikbare weerstandscapaciteit / Impact risico's bij 80% zekerheid”

Gesteld kan worden dat als er precies genoeg weerstandscapaciteit is om de risico's af te dekken, een ratio van 1, het weerstandvermogen voldoende is. Als de ratio meer dan 2 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel vermogen voorradig als benodigd voor risico's die het loopt. Wat betreft het weerstandvermogen is de positie dan uitstekend. Voor een verdere indeling is voor een zespuntsschaal gekozen om het weerstandvermogen te beoordelen.

Indien de ratio kleiner wordt dan 0,6 betekent dit dat de beschikbare weerstandscapaciteit bijna twee maal kleiner is dan benodigd. Vanuit het perspectief van risicomanagement betekent dit dat het ruim onvoldoende is.

Tabel beoordeling weerstandvermogen		
Waarderingscijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Stand van zaken

Risico's

De risico's voor de jaarrekening 2020 zijn binnen gemeente Noord-Beveland geïnventariseerd. In het verleden is per risico een verantwoordelijke benoemd. Met de verantwoordelijken zijn de betreffende risico's en eventuele nieuw toe te voegen risico's besproken. Hierbij is als uitgangspunt de begroting 2021 genomen.

Bij enkele risico's is het minimale en/of het maximale risico bedrag bijgesteld naar aanleiding van de ontwikkelingen bij deze risico's. Daarnaast is bij enkele risico's de kansklasse aangepast met als gevolg een mutatie in het incidentele of structurele risicobedrag.

Hieronder in het kort een toelichting op de mutaties:

Voor de jaarrekening 2020 is de keuze weer gemaakt om de top 10 weer te geven van de risico's die de meeste impact hebben als deze zich voordoen. De overige risico's zijn onder één post opgenomen in de tabel onder "Overige risico's".

Na het einde van het dienstjaar 2020 komt de wereldeconomie langzaam weer op gang nadat deze een jaar lang door het COVID-19 virus onder druk heeft gestaan. Op dit moment zijn in veel landen, waaronder Nederland, nog veel strenge maatregelen van toepassing, maar door dat het vaccinatieprogramma is opgestart is de verwachting dat vanaf ongeveer aanstaande zomer de meeste inwoners die in aanmerking komen voor vaccinatie, deze gehad hebben.

Toeristen kunnen weer gebruik maken van de vele accommodaties in de gemeente waardoor de verwachting is dat de opbrengsten aan toeristenbelasting op niveau zullen komen van voor de corona pandemie. Echter door de nieuwe varianten van het corona virus is niet uitgesloten dat nieuwe maatregelen de komende periode worden opgelegd door het Rijk. Bij het opmaken van deze paragraaf is de verwachting dat vanaf eind april/mei de maatregelen zoals deze eind maart 2021 gelden ingetrokken of verminderd worden.

In de top-10 is ook een risico opgenomen in verband met de herverdeling van het gemeentefonds in 2022. De uitkomsten hiervan worden steeds duidelijker, maar zijn nog niet officieel bekend gemaakt. In deze paragraaf voor de begroting 2022 zal meer bekend zijn en kan dit risico waarschijnlijk bijgesteld worden. Er is nu nog een extra risico opgenomen in deze paragraaf rondom de herverdeling gemeentefonds.

Enkele nieuwe risico's zijn toegevoegd zoals "Klimaatakkoord", "OZB en andere gemeentelijke belastingen 2021 bepaalde niet-woningen", "Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen", "Arbeidsmarkt" en "Invoering nieuw rechtmatigheidsmodel".

Hierna de weergave van de TOP-10 van de grootste risico's:

Top 10 hoogste risico's								
Risico	Kans	Gevolg	Risico	Incidenteel	Invloed	structureel	Invloed	
1. Algemene uitkering gemeente fonds	5,0	5	25	€ -	0,00%	€ 450.000,00	19,58%	
<p>Door het grillige verloop van het beleid van het Rijk met betrekking tot de uitkering uit het gemeentefonds en de herverdeling van het gemeentefonds waarmee in 2020 een aanvang wordt gemaakt blijft de uitkering moeilijk in te schatten.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Monitoring van ontwikkeling binnen het Gemeentefonds om snel te kunnen bijsturen. De gemeente heeft nauwelijks invloed op de hoogte van de Algemene Uitkering, omdat deze wordt berekend middels demografische gegevens waar de gemeente geen invloed op heeft.</p>								
2. Impact pandemie zoals het Coronavirus	5,0	5	25	€ 450.000,00	22,54%	€ -	0,00%	
<p>Door de uitbraak van het Coronavirus worden alle organisaties getroffen door werken onder moeilijker omstandigheden door medewerkers, uitvoering van schadelast beperkende maatregelen en uitvoering van extra maatregelen opgelegd door het Rijk.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Door de maatregelen die het Rijk oplegt goed na te leven en te handhaven worden zoveel als mogelijk de risico's beperkt. Echter de extra kosten die hiermee gemoeid zijn en de derving van o.a. toeristenbelasting zullen een grote impact blijven houden op de financiële huishouding van de gemeente Noord-Beveland.</p>								
3. Herverdeling gemeentefonds	5,0	5	25	€ -	0,00%	€ 391.500,00	17,04%	
<p>In 2021 zal de aangekondigde herverdeling van het gemeentefonds plaatsvinden. Hoewel de uitkomsten nog niet bekend zijn wordt al wel aangegeven dat de kleinere gemeenten lagere bijdragen zullen ontvangen uit het gemeentefonds.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Bij het opstellen van de begroting 2022 zal meer bekend zijn over de omvang van de herverdeling van het gemeentefonds en dit onderdeel worden bijgesteld.</p>								
4. OZB en andere gem. Bel.2021 bepaalde niet-won.	5,0	5	25	€ 360.000,00	18,03%	€ -	0,00%	
<p>Naar aanleiding van een publicatie van de Waarderingskamer worden bepaalde niet-woningen getaxeerd per 01-01-2021 omdat de verwachting is dat door de crisis deze waarden lager liggen dan per 01-01-2020. Op dit moment (16-03-2021) is nog niet bekend wat het gevolg is van deze nieuwe taxaties en het later verzenden van deze aanlagen gemeentelijke belastingen.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Risico is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming / ontwikkelingen Covid-19</p>								
5. Hogere bijdragen GR's	5,0	5	25	€ -	0,00%	€ 270.000,00	11,75%	
<p>De VRZ, de Bevelanden, Belfo, RUD en GGD zijn ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling. De kosten van de uitvoering worden middels een verdeelsleutel onder de deelnemers verdeeld. Als de sleutel van de uitvoeringskosten wijzigt dan heeft dit invloed op de huidige uitvoeringsbudgetten.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Reserveren middelen. Middels planning- en controlcyclus budgetten monitoren. Elke gemeente die deelneemt in het bestuur kan middels zienswijze van de raad invloed uitoefenen. Echter afhankelijk van de besturen van de GR's welke uiteindelijk over de budgetten besluiten nemen.</p>								
6. Toeristenbelasting 2021	5,0	5	25	€ 225.000,00	11,27%	€ -	0,00%	
<p>Bij het opmaken van deze paragraaf loopt het Corona vaccinatieprogramma van de overheid. Echter door nieuwe varianten van het Covid-19 virus zijn het aantal besmettingen weer flink opgelopen. De verwachting is dat in het najaar van 2021 de samenleving weer meer normaal wordt. Uiteraard is dit afhankelijk van de verdere verspreiding van het virus en het ontstaan van nieuwe varianten.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Risico's op verspreiding nieuwe varianten COVID-19 beperken door goede voorlichting met betrekking tot maatregelen opgelegd door het Rijk.</p>								
7. Overheveling taken Rijk naar gemeente	4,0	5	20	€ -	0,00%	€ 175.000,00	7,62%	
<p>Met regelmaat worden taken door het Rijk overgeheveld naar lagere overheden waarbij het risico aanwezig is dat de daarbij behorende vergoedingen vanuit het Rijk niet voldoende zijn om de kosten te dekken.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Tijdig signaleren dat deze problematiek ontstaat en rapporteren aan het college met bijbehorende voorstellen hoe deze extra kosten gedekt kunnen worden.</p>								
8. Tekorten door openeind regelingen (P-wet, etc)	4,0	5	20	€ -	0,00%	€ 175.000,00	7,62%	
<p>Er is herstel zichtbaar. Daarnaast ondervinden we inmiddels wel effect op de instroom door het feit dat inwoners de maximale WW periode hebben bereikt en nu aangewezen zijn op bijstand (P-wet). Dit resulteert in een toename van het uitkeringsbestand P-wet terwijl de uitstroom WW toch wat achterblijft bij de economische verwachting. Los daarvan dient rekening te worden gehouden met een korting op het budget P-wet/inkomensdeel. Dit betekent voor de gemeente een financieel risico!</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Tijdig signaleren dat deze problematiek ontstaat en rapporteren aan het college met bijbehorende voorstellen hoe deze extra kosten gedekt kunnen worden.</p>								
9. Fiscaliteit	4,0	5	20	€ 125.000,00	6,26%	€ -	0,00%	
<p>Door nieuwe jurisprudentie met betrekking tot BTW bestaat de kans dat fiscale voordelen bij investeringen mogelijk wijzigen.</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Door specialisische fiscale kennis in te kopen wordt het risico verminderd.</p>								
10. Klimaatakkoord	3,0	5	15	€ -	0,00%	€ 125.000,00	5,44%	
<p>Gemeenten, provincies en waterschappen hebben voor de uitvoering van het Klimaatakkoord de komende drie jaar 1,8 miljard euro nodig. Hiervan komt het leeuwendeel voor rekening van gemeenten. https://www.gemeente.nu/ruimte-milieu/energie/uitvoeringslasten-klimaatakkoord-vooral-op-bordje-gemeenten/</p> <p><u>Risico verminderen door:</u> Berichtgeving over maatregelen op de voet volgen zodat tijdig de begroting aangepast kan worden aan de te nemen maatregelen.</p>								
Overige risico's				€ 836.600,00	41,90%	€ 711.200,00	30,95%	
Deze risico's hebben een lager risico en hebben een lagere impact omdat het om een verspreiding gaat van diverse kleinere risico's.								
				€ 1.996.600	100,00%	€ 2.297.700	100,00%	
				80%		80%		
				€ 1.597.280		€ 1.838.160		

Toelichting

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen worden de structurele risico's vermenigvuldigd met een factor 2½. De uitkomst hiervan bedraagt dan € 5.744.250 (2,5 * € 2.297.700). De uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's met een incidenteel (€ 1.996.600) en een structureel (€ 5.744.250) karakter komt dan uit op € 7.740.850.

De combinatie van financiële risico's en kansen op een gebeurtenis zijn in onderstaande tabel opgenomen. Hierbij zijn de kansen en risico's verwerkt op basis van de oorspronkelijke financiële risico's.

Bedrag	5	$x > € 200.000$			1			6
	4	$€ 150.000 < x < € 200.000$					2	
	3	$€ 100.000 < x < € 150.000$				3		
	2	$€ 50.000 < x < € 100.000$	1			4	3	4
	1	$x < € 50.000$	3	5	7	6	7	6
			0,5	1	2	3	4	5
			Kans					

Weerstandscapaciteit

Als resultaat van het vastgestelde beleid over de berekening van de weerstandscapaciteit is de berekening van de weerstandscapaciteit het volgende:

Omschrijving	Jaarrekening 2020
Vrije aanwendbaar deel algemene reserve ultimo jaarrekening	€ 9.560.731
Beschikbare weerstandscapaciteit ultimo jaarrekening	€ 9.560.731

Weerstandsvermogen

Nu het cijfermatig resultaat van zowel de risico's en de weerstandscapaciteit bekend zijn, kan de robuustheid van de jaarcijfers worden bepaald. Het resultaat hiervan is hieronder opgenomen.

Omschrijving	Jaarrekening 2020
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 9.560.731
Minus benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. 80% zekerheid	
- Incidenteel, (€ 1.996.600 * 80%)	€ 1.597.280
- Structureel, (€ 5.744.250 * 80%)	€ 4.595.400
Totaal	€ 3.368.051
- Ratio Jaarrekening 2020	1,5

Voor het beoordelen van de ratio jaarrekening 2020 voor het weerstandsvermogen hanteren we de volgende matrix:

Tabel beoordeling weerstandsvermogen		
Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio voor de jaarrekening 2020 komt neer op 1,5 en is hiermee ruim voldoende te noemen. Indien de weerstandscapaciteit onder de 1,0 komt te liggen wordt deze als matig beschouwd. In dit geval kunnen er maatregelen genomen worden. Overigens kan de ratio door toekomstige ontwikkelingen onder druk komen te staan en richting 1,0 gaan.

Kengetallen

Inleiding

Een deugdelijke en transparante jaarrekening is in het belang van de horizontale controle door de raad op de financiële positie van de gemeente.

Het opnemen van kengetallen in de jaarrekening past in het streven naar meer transparantie, omdat daarmee wordt beoogd de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten van de gemeente.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Om dit te bereiken is voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat die paragraaf weergeeft hoe solide de jaarrekening is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk.

Het financieel beeld dat uit de kengetallen naar voren komt is belangrijk voor het inzicht in de financiële positie. De gezamenlijke provinciale toezichthouders hebben besloten om voor het verkrijgen van een goed beeld aan te sluiten bij de zgn. signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstesten voor 100.000+ gemeenten. De signaleringswaarden zijn ingedeeld in

categorieën. Aan deze categorieën is geen waardeoordeel gegeven omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf plaats dient te vinden. Duidelijk is wel dat categorie A het minst risicovol is, categorie B neutraal is en categorie C het meest risicovol is.

Kengetal		Categorie A (minst risicovol)	Categorie B (neutraal)	Categorie C (meest risicovol)
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2	Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3	Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4	Structurele exploitatieruimte jaarrekening	> 0%	0%	< 0%
5	Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

De kengetallen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld laten zien vraagt dat van de gemeentemaatregelen om de situatie te verbeteren.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen, hierna, blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo heeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk van of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch heeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Jaarrekening 2020 Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2019 (T-1) %	Begroting 2020 (T) %	Jaarrekening 2020 (T) %
netto schuldquote	52,29	58,17	40,64
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48,17	53,60	36,52
solvabiliteitsratio	45,24	40,84	48,01
structurele exploitatieruimte	2,39	0,77	2,60
grondexploitatie	20,12	11,80	13,66
belastingcapaciteit	97,16	95,41	92,65

Hieronder wordt per kengetal beschreven welke verhouding wordt uitgedrukt en wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. De positie van gemeente Noord-Beveland is ruim voldoende met **40,64% voor de jaarrekening 2020**.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie.

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld. Gemeente Noord-Beveland heeft voor de **jaarrekening 2020 een solvabiliteit van 48,01%** (Begroting 2021 43,00%) en dit kan dus als 'neutraal' worden beschouwd.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Dit kengetal moet daarbij in samenhang worden gezien.

Bij gemeente Noord-Beveland is dit kengetal in de **jaarrekening 2020 2,60%**.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente.

Een norm bepalen voor het kengetal grondexploitatie is lastig. De boekwaarde van de gronden zegt namelijk nog niets over de relatie tussen vraag en aanbod van woningbouw dan wel m² bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing. Dat wil o.a. zeggen hoeveel woningen of m² bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek. Daarnaast is van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt dus meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. De boekwaarde van de gronden geeft wel meer weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog te worden terugverdiend. De waarde van de grond van gemeente Noord-Beveland bedraagt voor de **jaarrekening 2020 13,66%** (begroting 2021 14,28%) ten opzichte van de geraamde baten.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Er is voor gekozen om de belastingcapaciteit te

relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing van een meerpersoonshuishouden.

Voor de jaarrekening bedraagt de OZB en rioolheffing bij een gemiddelde WOZ + de afvalstoffenheffing € 747. Het landelijk gemiddelde bedraagt € 776 (dit betreft gegevens van het Coelo van het jaar 2021).

In de paragraaf Lokale heffingen wordt een uitgebreide regionale en landelijke vergelijking gemaakt van de lokale lasten van gemeente Noord-Beveland.

2.2.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen weergegeven. Deze paragraaf geeft daarnaast een dwarsdoorsnede van de begroting. Uitgaven voor onderhoud van kapitaalgoederen komen immers op diverse beleidsvelden voor.

Het voorzieningenniveau is bepalend voor de jaarlijkse onderhoudslasten. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een belangrijk deel van de begroting gemoeid. Een goed overzicht is daarom belangrijk.

In artikel 12 van het besluit begroting en verantwoording gemeenten wordt bepaald dat de paragraaf tenminste het onderhoud bevat van wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Voor het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen maakt de gemeente Noord-Beveland gebruik van een geautomatiseerde beheerssystematiek. Sinds 2006 worden wegen, riolering en water, groen en speeltoestellen, gebouwen, openbare verlichting en ook het klachtenbeheer verwerkt volgens beheersprogramma's.

Daarnaast werkt de gemeente op diverse terreinen intensief samen met andere spelers op het betreffende werkgebied. Op de volgende vlakken vindt deze samenwerking plaats:

Samenwerking	Partners	Werkveld
IBOR (Beheerssystematiek openbare ruimte)	Bevelandse gemeenten	Beheerssystematiek, groen, wegen, riolering, verkeersborden etc.
Wegen	Alle Zeeuwse gemeenten, Provincie en waterschap	Gladheidsbestrijding; Uniformering beheer; Kennissuitwisseling
Openbare Verlichting	VZG (alle Zeeuwse gemeenten)	Beheerssystematiek; Beleidsformulering; Gezamenlijk onderhoudscontract' Kennissuitwisseling
Riolering en water	Samenwerkingsverband Afvalwaterketen Zeeland met alle Zeeuwse overheden en Evides (SAZ+)	Formulering algemeen Zeeuws beleid met focus op verlagen kwetsbaarheid en kosten en kwaliteitsverhoging.

Tabel: Samenwerkingsverbanden

In de volgende paragrafen wordt per onderdeel een korte toelichting gegeven op het beleid en de financiële consequentie hiervan.

Wegen

Beleidsvoornemens

Het gemeentelijk beleid voor onderhoud wegen is vastgelegd in het Wegenbeheersplan 2016-2020. Dit beheersplan heeft in principe een houdbaarheidsdatum van 2020, maar geeft een doorkijk tot 2026.

Het beheersplan richt zich op de in de CROW omschreven minimum kwaliteitsnorm C. Het hanteren van deze algemeen geaccepteerde onderhoudsnorm maakt de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid als wegbeheerder inzichtelijk.

Het wegenbeheerspakket, dat op basis van deze norm werkt, geeft op basis van wegininspecties aan welk wegvak onderhouden dient te worden. Afhankelijk van de aard en hoeveelheid van het onderhoudswerk wordt het onder een project of onder klein lopend onderhoud geschaard. In het geval van een project, vaak als gevolg van een natuurlijk moment (bouwsituaties), wordt een bepaald gebied op meerdere disciplines (riolering, wegen, groen, openbare verlichting) aangepakt.

De gemeente Noord-Beveland heeft in 2020 op gebied van wegen ca. 135 kilometer weg in onderhoud. Deze wegen zijn als volgt onderverdeeld in verhardingstype en oppervlaktes:

Verhardingstype	Oppervlakte in m2
Elementen (klinkers)	359.000
Asfalt	138.500
Half- / onverhard (grind)	5000
Totaal	502.500

Tabel: Areaal wegen 2020

Een steeds belangrijkere plaats in het wegbeheer wordt ingenomen door het onkruidbeheer. Doordat er wettelijk steeds minder chemische bestrijdingsmiddelen mogen worden ingezet, is de beheersbaarheid arbeidsintensief. Sinds 2016 is zelfs een totaal verbod van kracht. Dit betekent dat er gezocht moet worden naar alternatieven zoals branden, heet water en borstelen. Uit onderzoek is gebleken dat dit minder efficiënt is dan bestrijding met bestrijdingsmiddelen. Dit resulteert in een verhoging van de beheerskosten per vierkante meter.

Financiële consequentie

De geplande en begrote werkzaamheden voor wegen, straten en pleinen zijn in 2020 €55.369,36 lager uitgevallen dan begroot in Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat onder de post Wegen, straten en pleinen. Deels komt dit door een lagere afschrijving, minder rente en deels door meer inkomsten op de post restitutiekosten door projecten van derden. Daarnaast wordt onder de post wegenbeheersplan de kosten van het wegenbeheersplan verantwoord. Tegenover deze lasten is een reserve wegenbeheersplan opgenomen die de kosten afdekt. Deze post is afgezien van wat meer ontvangen leges en daarmee een klein overschot sluitend.

Riolering

Beleidsvoornemens

De riolering wordt volgens, in overeenstemming met het in 2015 door de gemeenteraad vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2015-2019 beheerd, onderhouden en verbeterd. Waarbij getracht wordt duurzame en doelmatige keuzes te maken gebaseerd op een integrale benadering van de openbare ruimte. Dit plan is dan ook integraal met de waterkwaliteitsbeheerder (waterschap) tot stand gekomen. Deze samenwerking heeft geleid tot een verbreed GRP waarin de wettelijke taak ten aanzien van riolering, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater is vertaald en becijferd.

Specifieke aandachtsvelden in dit GRP zijn:

- Actualisatie rioolberekeningen;
- In beeld brengen van de totale staat van het gehele areaal;
- Wegwerken achterstallig onderhoud;
- Voorkomen van wateroverlast door afkoppelen en verbetering in de rioolstelsels;
- Verbeteren waterkwaliteit en milieuhygiëne.

De gemeente Noord-Beveland heeft in 2020 op gebied van riolering bijna 104 kilometer vrij verval riool en ca. 72 km aan persriool in onderhoud. Deze riolen zijn als volgt onderverdeeld

in rioleringsstype:

Type riool	Lengte in kilometer
Gemengd riool	46,7
Vuilwater riool (DWA)	20,7
Regenwater riool (HWA)	34,4
Overig (IT / Drainage)	1,9
Persriool	72
Totaal	175,7

Tabel: Areaal rioolleiding 2020

Daarnaast heeft de gemeente diverse rioolpompgemalen in beheer en onderhoud. Deze zijn onderverdeeld in:

Type gemaal	Stuks
Hoofdgemalen	38
Minigemalen	205
Totaal	243

Tabel: Areaal gemalen 2020

Financiële consequentie

Het totale rioleringsbudget voor 2020 was begroot op € 879.000. In dit bedrag zijn de kapitaallasten van de investeringen, de kosten openbare werken (buitendienst) en de kosten bestuursapparaat (binnendienst) verwerkt. In totaal is op het Programma 8 Volksgezondheid en milieu onder de post Riolen en rioolgemalen € 825.000 uitgegeven. De lagere kosten zijn in hoofdzaak te herleiden in lagere rente- en afschrijvingskosten op de taakvelden. De verantwoording per post wordt in programma 8 verwerkt.

Openbare Verlichting

Beleidsvoornemens

In het gemeentelijke beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2019 wordt de visie ten aanzien van de openbare verlichting omschreven. In het beleidsplan wordt de optimale balans gezocht ten aanzien van de veiligheid (verkeersveiligheid en sociale veiligheid) en de duurzaamheid (energiebesparing). Bij nieuwe aanleg, renovatie en vervanging van lichtmasten vormt het aspect duurzaamheid in de vorm van energiebesparing een belangrijke factor. Inmiddels is 56,6% van het areaal uitgerust met energiezuinige LED's. Bovendien wordt in het beleidsstuk de richting bepaald voor het verkrijgen van een uniforme standaard van lichtmasten. Ook financieel vormt het document de basis voor de begroting.

Openbare verlichting	Stuks
Lichtmasten	2078
Armaturen conventioneel met lamp	908
Armaturen conventioneel met LEDlamp	372
Armaturen LED	810

Tabel: Areaal OV 2020

Het onderhoud zoals schilderwerk, vervanging en schadeherstel worden, in samenwerking met alle Zeeuwse gemeenten en medeoverheden (Provincie, Zeeland Seaports en Waterschap) georganiseerd in het BOVZ (Beheer Openbare Verlichting Zeeland), gezamenlijk aanbesteed. Het BOVZ voert ook het databeheer uit.

Financiële consequentie

In 2020 waren de kosten voor de openbare verlichting begroot op € 131.000. In dit bedrag zijn alle kosten zoals energiekosten, ambtelijke kosten en kapitaallasten verwerkt.

De uitsplitsing in kosten en uitgaven is gemaakt in Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat onder de post Openbare verlichting. In totaliteit is in 2020 € 138.000. uitgegeven. De oorzaak van de hogere uitgaven ligt in hoofdzaak bij hogere energiekosten en een verlate rekening van het bestek uit 2020.

Water

Beleidsvoornemens

Het gemeentelijke waterbeleid is verankerd in het gemeentelijke waterplan in combinatie met gemeentelijk rioleringsplan en basisrioleringsplan. Het monitoren van de waterlopen in combinatie met het monitoren van de rioolstelsels en het maken van duurzame en doelmatige keuzes bij ingrepen zal een van de speerpunten blijven. In samenwerking met het waterschap, onder de vlag van het samenwerkingsverband SAZ+ (Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland), zal hier gezamenlijk aandacht aan worden besteed.

Op hoofdlijnen heeft de gemeente het volgende water in eigendom, dan wel vallend binnen de komgrenzen.

Type water	Hoeveelheid in m2
Watergangen	79.500
Vijvers	14.500

Tabel: Areaal water 2020

Ook het bergen van regenwater vormt een item. Door veranderingen in het klimaat komen excessen in de vorm van wateroverlast steeds vaker voor. Inspelen hierop in de vorm van de aanleg van afvoer- en bergingsvoorzieningen, of ook wel het anders inrichten van de openbare ruimte, heeft alle aandacht. Het bergen van regenwater wordt gelet op de steeds langere droge periodes steeds belangrijker. De inrichting van het waterbergingsfonds sluit hier goed op aan.

Uitvoering van de Waterplannen, in samenwerking met waterschap Scheldestromen, levert een bijdrage aan goed functionerende watersystemen. Volgens de afspraken met het waterschap, vastgelegd in plan BOB (beheer en onderhoud bebouwde kom), bestaat sinds 2016 de gemeentelijke taak uit de maaiactiviteiten in de natte profielen en zal het Waterschap in de toekomst de baggeractiviteiten en het onderhouden van de beschoeiing uitvoeren.

Financiële consequentie

In 2020 zijn de geplande activiteiten op het gebied van water uitgevoerd. De uitvoering van deze water gerelateerde activiteiten komen, met uitzondering van de maaiwerkzaamheden ten laste van het gemeentelijke rioleringsplan en vallen hiermee onder Programma 8 Volksgezondheid en milieu.

Groen

Beleidsvoornemens

Het Groenstructuurplan gemeente Noord-Beveland bepaalt in hoofdlijn de richting van het groenbeheer binnen de gemeente Noord-Beveland. In dit plan is de hoofdstructuur voor de inrichting van het groen voor de kernen vastgelegd.

Verdeeld naar typologie heeft de gemeente het volgende groen.

Type groen	Hoeveelheid
Sierbeplanting	64.000m ²
Bos en bosplantsoen	102.500m ²
Grassen en kruiden	460.500m ²
Bomen	4500 stuks

Tabel: Areaal groen 2020

Het onderhoud van het groen vloeit voort uit het groenbeheersysteem in combinatie met groen- en boominspecties. Nieuwe ontwikkelingen zoals een verbod op chemische onkruidbestrijding zullen op termijn leiden tot nieuwe ontwikkelingen in het onderhoud van de (groene) openbare ruimte. Door beperktere inzet van bestrijdingsmiddelen zal de beheersbaarheid van onkruid worden bemoeilijkt. Het algemene kwaliteitsbeeld, bestaande uit een openbare ruimte waarin geen enkele vorm van onkruid wordt toegestaan, zal vervagen. Door ervaring zal een modus gevonden moeten worden om een algemeen geaccepteerd streefbeeld te behalen. Dit zal enige tijd vergen.

De beperktere inzet van bestrijdingsmiddelen speelt de laatste jaren een steeds grotere rol. In de inrichting van groen wordt hiermee al enkele jaren rekening gehouden door het onderhoudsvriendelijk omvormen van beplantingsvakken. Dit heeft ondanks de forse uitbreiding van het areaal niet tot een evenredige toename van arbeidsintensiviteit geleid. Daarnaast zal groen een steeds belangrijkere rol gaan spelen in klimaatadaptatie.

Het gemeentelijk groen bestaat uit de volgende onderdelen:

- openbaar groen
- begraafplaatsen
- speelweiden
- sportvelden
- schooltuinen (alleen kosten eigen dienst)

Financiële consequentie

Het groenbudget is opgebouwd uit verschillende posten. In het onderstaande overzicht wordt verantwoording gegeven van de totale kosten per object. De specificatie op onderdelen wordt in de programma's verantwoord:

- Openbaar groen
In 2020 is een bedrag begroot van € 400.000. In werkelijkheid is € 402.000 uitgegeven. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in programma 6 Sport, cultuur en recreatie.
- Begraafplaatsen
In 2020 is een bedrag begroot van € 194.000 In werkelijkheid is € 195.000 uitgegeven. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in programma 8 Volksgezondheid en milieu.
- Speelweiden
In 2020 is een bedrag begroot van € 60.000. In werkelijkheid is € 47.000 uitgegeven. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in programma 6 Sport, cultuur en recreatie.
- Sportvelden
In 2020 is een bedrag begroot van € 127.000 In werkelijkheid is € 134.000 besteed. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in programma 6 Sport, cultuur en recreatie.

Gebouwenbeheer

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en monumenten vloeit voort uit het beheersysteem in combinatie met tweejaarlijkse gebouwinspecties. Aan de hand van deze systematische inspecties wordt de staat van onderhoud en ook het benodigde onderhoud meerjarig bepaald. Daarnaast wordt gekeken naar de hoeveelheid klachtenonderhoud en ook de inbreng van de gebruikers. Het in goede staat brengen en houden van de gemeentelijke gebouwen, zodat de functie van de gebouwen blijvend kan worden vervuld, is hierbij de missie.

Om dit te bereiken is de onderhoudsaanpak erop gericht om door clustering van onderhoudspakketten efficiëntie en inkoopvoordeel te bereiken. Diverse onderhoudstaken zijn/worden geclusterd en aanbesteed. Zo wordt het schoonmaakonderhoud, onderhoudswerk aan verwarming, jaarlijkse keuring en inspectie van brand blusvoorzieningen en noodverlichting, dak inspecties en risico-inventarisaties van een groot aantal gemeentelijke gebouwen geclusterd op de markt gebracht. In de onderstaande paragrafen worden de verschillende beheers objecten apart benoemd en ook de financiële consequentie van deze objecten benoemd.

Beleidsvoornemens

Het waarborgen van de veiligheid in en rond de gemeentelijke gebouwen is een belangrijk onderdeel van het beleid.

Monumenten

Onder de gemeentelijke monumenten vallen de kerktorens en uurwerken, molens en monumenten, waarbij uurwerken en klokken apart in de begroting worden genoemd.

Beleidsvoornemens

Het beleid t.a.v. monumenten is het waarborgen van een blijvende goede staat. In 2020 staat in de Meerjarenonderhoudbegroting (MJOB) het reguliere onderhoud voor de monumenten gepland. De monumenten worden op basis van inspecties, die worden verwerkt in de MJOB onderhouden.

Financiële consequentie

In 2020 is voor monumenten in de begroting een totaalbedrag geraamd van € 19.000. In 2020 is in werkelijkheid € 17.000 besteed. De afwijking wordt met name veroorzaakt doordat er minder onderhoud aan de torens heeft plaats gevonden.

Sportaccommodaties

Onder de sportaccommodaties worden 2 gymzalen (Wissenkerke en Kortgene), de tennisvoorziening en het zwembad geschaard.

Beleidsvoornemens

Op basis van inspecties zijn alle aanwezige toestellen in kaart gebracht met onderhoudsstaat en vervangingstermijn.

Financiële consequentie

Voor 2020 zijn de volgende posten begroot en uitgevoerd:

- Zwembad
In 2020 is een bedrag begroot van € 26.000. In werkelijkheid is € 30.000 uitgegeven. De oorzaak van de hogere uitgaven zit hem in hogere schoonmaakkosten en onderhoud aan het basin.
- In 2020 is aan de gymzalen Kortgene, Wissenkerke en Kamperland € 28.000 begroot. Werkelijk is er aan de gymzalen €41.000 uitgegeven. De oorzaak is te herleiden tot hogere energiekosten (€ 6.500) en hogere onderhouds- en

- schoonmaak kosten. Voor wat betreft de energie is de verwachting dat het voor gecalculerde tarief in werkelijkheid lager zal uitvallen.

Schoolgebouwen

Onder de schoolgebouwen vallen de 3 openbare en 1 bijzondere school.

Beleidsvoornemens

De schoolbesturen (w.o. Stichting Albero en Primas) zijn verantwoordelijk voor het onderhouden van de scholen. Dit heeft als consequentie gehad dat de gemeentelijke onderhoudstaak is verschoven richting het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft nu de verantwoordelijkheid gekregen voor het beheer en onderhoud van de gebouwen. De gemeente heeft door deze verschuiving alleen nog de toetsende en toezichhoudende taak. Kapitaalslasten en kosten bestuursapparaat zijn buiten beschouwing gelaten.

Welzijnaccommodaties

Onder de welzijn accommodaties vallen de dorpshuizen, jeugdsozen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

Financiële consequentie

Het onderhoudsbudget, bestaande uit klein en groot onderhoud, voor welzijnsaccommodaties is in 2020 als volgt geraamd en uitgevoerd:

Klein onderhoud	Geraamd	Werkelijk
Dorpshuis Wissenkerke	€ 3.200	€ 2.900
Dorpshuis Colijnsplaat	€ 9.300	€ 8.400
Dorpshuis Geersdijk	€ 17.400	€ 16.700
Dorpshuis Kamperland	€ 400	€ 100
Dorpshuis Kats	€ 12.200	€ 13.200
Oude leegstaande dorpshuis Kortgene	€ 1.000	€ 3.800
Diverse peuterspeelzalen	€ 900	€ 1.000
Jeugdsoos Kamperland	€ 2.700	€ 1.800
Kinderdagverblijf	€ 4.200	€ 4.400
Scouting	€ 2.300	€ 2.300

De verschillen in uitgaven worden in de programma's verantwoord. In Kortgene is een nieuw MFA gerealiseerd met hierin een nieuw dorpshuis, gymzaal en kinderdagverblijf. De kosten aan dit gebouw worden betaald vanuit de stichting. De huidige locatie van de school e.d. wordt voorlopig nog intact gelaten.

Gemeentelijke huisvesting

Het gemeentehuis en de loods Openbare Werken vallen onder de gemeentelijke huisvestingspanden.

Financiële consequentie

In 2020 is het onderhoudsbudget voor het reguliere onderhoud aan huisvesting conform de MJOB € 45.000 geraamd. In totaal is € 42.000 uitgegeven. Dit is het gevolg van een beperkt klachtenonderhoud.

Bij de gemeenteloods is er € 15.000 geraamd voor klein onderhoud. Hier is € 17.500 aan uitgegeven. De oorzaak van de hogere kosten zijn terug te herleiden tot relatief hoge uitgaven aan het herstel van de garagedeuren.

Areaal uitbreiding

Afgelopen jaren, mede door de vele nieuwbouwactiviteiten en uitbreidingen, is het te onderhouden areaal hard toegenomen.

Aan gebouwen zijn er een aantal aan het gemeentelijke areaal toegevoegd. Namelijk:

- Panden Visserijweg Colijnsplaat (allen verhuurd)
- Zeelandnet Kamperland (verkocht in huurkoop constructie)
- Oostvoorstraat Wissenkerke (in de verkoop)

De volgende uitbreidingen op het gebied van groen, wegen, riolering en water zijn gerealiseerd:

- Bestemmingsplan Sportvelden Wissenkerke
- Bestemmingsplan Stadspolder Kortgene
- Bestemmingsplan haven Kamperland
- Oplevering gebied Banjaard

2.2.4 Paragraaf verbonden partijen

Korte omschrijving

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze derde rechtspersonen zijn in het algemeen vennootschappen waarin de gemeente deelneemt, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij niet aan haar verplichtingen kan voldoen of gedwongen is haar activiteiten te beëindigen.

Context en achtergrond

Vanuit het gezichtspunt van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad worden in deze paragraaf de status, de doelstellingen en de activiteiten van de verbonden partijen weergegeven en toegelicht in relatie tot het gemeentelijk beleid dat is neergelegd in de programmabegroting. Daarbij wordt ook inzicht gegeven in het budgettaire beslag en de financiële risico's die voortvloeien uit de relatie met de verbonden partijen.

Visie en beleidsvoornemens

- de gemeente Noord-Beveland participeert uitsluitend in verbonden partijen indien daarmee een publieke taak wordt gediend;
- waar de uitvoering van gemeentelijke taken als een vorm van 'verlengd lokaal bestuur' is overgedragen aan derde partijen, wordt hieraan op dezelfde wijze als bij uitvoering in eigen beheer belang gehecht aan bevordering van effectiviteit, efficiency en transparantie.

Waar het gaat om kaderstelling, toezicht houden en controle ten aanzien van verbonden partijen, wordt de gemeentelijke rol ingevuld door aanwijzing van vertegenwoordigers in de besturen van de verbonden partijen en doordat begrotingen aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

Kerntaken van de gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen

1. Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwerking Zeeland (O.L.A.Z.)

Vestigingsplaats: Oostburg

De gemeenschappelijke belangen op het terrein van afvalverwerking zijn door de Zeeuwse gemeenten ondergebracht in dit openbaar lichaam. De bedrijfsactiviteiten van het O.L.A.Z. zijn ondergebracht in de ZRD (Zeeuwse Reinigingsdienst). In 2016 hebben de Zeeuwse gemeenten de aandelen van de ZRD overgenomen van Indaver en is er sprake van 100% zeggenschap.

De taken van het O.L.A.Z. zijn opnieuw vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Afval van de 13 deelnemende gemeenten. In 2017 heeft het OLAZ voor de afvalcomponenten huishoudelijk restafval, gft, oud papier, flessenglas en kunststof verpakkingen openbaar aanbesteed. Hiervoor is een meerjarige overeenkomst aangegaan. Dit heeft consequenties voor de verwerkingstarieven.

2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)

Vestigingsplaats: Goes

De GGD Zeeland besteedt expliciete aandacht aan de bestrijding van onderlinge gezondheidsverschillen bij (maatschappelijke) achterstandsgroepen onder de burgers in Zeeland. Het is op dit moment niet geheel duidelijk hoe het takenpakket van de GGD en de wijze van uitvoering daarvan zich de komende jaren zal ontwikkelen. Dit traject zal in nauw overleg met de gemeenten worden doorlopen. Hierbij spelen de volgende onderwerpen:

- Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (integratie 0 tot 19 jarigenzorg, basispakketten technische hygiënezorg, medische milieukunde, overige bevorderingstaken, infectieziektebestrijding);
- Ontwikkelingen op markttaken, zoals preventieve maatregelen risicogroepen, inspectie kinderopvang en forensische geneeskunde zullen een grote impact hebben op de wijze waarop de GGD functioneert.

Alle Zeeuwse gemeenten zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de GGD Zeeland met één lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, secretaris en plaatsvervangend secretaris en ten minste vijf andere leden, aan te wijzen uit en door het algemeen bestuur.

De GGD ontvangt haar financiële middelen via bijdragen van de deelnemende gemeenten en via opbrengsten van derden. Deze opbrengsten verkrijgt de GGD via subsidies dan wel afnemers van diensten.

De inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland valt onder de gemeenschappelijke regeling GGD. De inkooporganisatie is vooral gericht op een effectieve en efficiënte inkoop van zorg voor jeugd voor de 13 Zeeuwse gemeenten. De taken en rollen van de inkooporganisatie zijn:

- Inkopen en contracteren van zorg;
- Uitvoeren van contractbeheer;
- Voeren van onderhandelingen met zorgaanbieders;
- Verzamelen van benodigde gegevens t.b.v. monitoring en verantwoording;
- Bewaken van de Zeeuws brede afspraken;
- Optreden als aanspreekpunt voor zorgaanbieders en gemeenten.

De GGD sluit aan bij de veranderingen in het sociale domein met de uitvoering van de publieke gezondheidstaken inclusief de jeugdgezondheidszorg.

De GGD gaat verder met de opgezette programmalijnen:

- Gezondheid in de wijk;
- Kennis-Innovatie-Monitoring;
- Sociale & Fysieke Veiligheid en bescherming;
- Markt.

De Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland en de organisatie Veilig Thuis zijn onder gebracht bij de GGD. Zij hebben een aparte status met een bestuurscommissie en een aparte begroting.

3. Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)

Vestigingsplaats: Middelburg

De Veiligheidsregio Zeeland is opgericht met het doel een nieuwe organisatie op te bouwen voor rampen en crisisbeheersing.

De twee besturen, het bestuur van de Regionale Brandweer Zeeland (RBZ) en de bestuurscommissie van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), zijn samen gegaan als Regionaal Veiligheidsbestuur.

Het Regionaal Veiligheidsbestuur van de VRZ bestaat uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. In het algemeen bestuur nemen alle dertien burgemeesters van de Zeeuwse gemeenten zitting. Dit bestuur stelt de hoofdlijnen van beleid en de financiële kaders vast. Het gezag over de daadwerkelijke inzet van politie, brandweer en GHOR blijft bij de burgemeester in elke gemeente.

De VRZ staat voor meer samenwerking, meer daadkracht, bindende afspraken en heldere bevoegdheden waarbij de veiligheid en bescherming van de burger centraal staat. Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft zich uitgesproken voor verregaande samenwerking en het benutten van alle mogelijkheden die leiden tot synergie tussen de verschillende korpsen.

4. Werkvoorzieningsschap De Betho

Vestigingsplaats: Goes

De Betho is het bedrijf dat de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uitvoert voor de zes gemeenten in de regio Noord/Zuid-Beveland en Tholen. Bij De Betho werken ruim 600 mensen in het kader van de Wsw.

De deelnemende gemeenten dragen bij in de exploitatie van de Betho door middel van een vaste gemeentelijke bijdrage. De Betho is verder afhankelijk van de rijksbijdrage Wsw die door de gemeenten één op één aan de Betho wordt doorbetaald en van omzet via opdrachten die de Betho uitvoert, de orderportefeuille. De continuïteit van de orderportefeuille is sterk afhankelijk van de gemeente als opdrachtgever.

Sinds de invoering van de Wet sociale werkvoorziening (modernisering Wsw), is de gemeente meer verantwoordelijk in de regie over de uitvoering van de wet en ontvangt tevens rechtstreeks de hiervoor bestemde middelen. Wezenlijke inhoudelijke wijziging in de wet is dat er steeds meer nadruk wordt gelegd op de zogenaamde beweging van binnen naar buiten. Dat wil zeggen dat Wsw-werknemers zo veel mogelijk buiten de muren van het SW-bedrijf werkzaam zijn. De Betho realiseert deze beweging vooral door het inzetten van detacheringen (De Bethode).

5. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats: Den Haag

De gemeente neemt deel in het maatschappelijk kapitaal (aandelen) van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Het bezit van deze aandelen leidt tot een jaarlijkse dividenduitkering.

De gemeente Noord-Beveland beschikt over 6.520 aandelen x € 2,50 van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, welke gevestigd is in Den Haag. De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.

Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De gemeente Noord-Beveland heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen, die bij de gemeente in bezit zijn.

6. PZEM NV

Vestigingsplaats: Middelburg

Het aandeel van de gemeente Noord-Beveland in het maatschappelijk kapitaal van Delta NV is 135 van de 15.280 aandelen.

De Zeeuwse gemeenten hebben samen 46,5% van de aandelen.

De verdeling van de aandelen is:

- 50% provincie Zeeland
- 46,5% Zeeuwse gemeenten
- 0,2 % provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland
- 3,3% gemeenten in Noord-Brabant en Zuid-Holland

Over boekjaar 2014 is voor het laatst dividend uitgekeerd.

In 2017 zijn twee onderdelen, Delta N.V. en de Delta Netwerkgroep, verkocht. Het achtergebleven bedrijf, verder gaand onder de naam PZEM N.V., bestaat nu uit drie onderdelen:

- 70% aandeel in EPZ;
- 50% aandeel in Evides;
- Wholesale.

Daarnaast zijn de statuten en het beloningsbeleid van PZEM N.V. op voorspraak van de aandeelhouders gewijzigd. Deze zijn in lijn gebracht met de samenstelling van de organisatie na verkoop van eerder genoemde onderdelen.

7. Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterscheldregio (SWVO)

Vestigingsplaats: Goes

Het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterscheldregio is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) waaraan de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen deelnemen. De GR beoogt het realiseren van gezamenlijke beleidsontwikkeling, -voorbereiding en uitvoering voor een aantal bovengemeentelijke voorzieningen en activiteiten op het gebied van welzijn en zorg. Hierbij is het bevorderen van de onderlinge afstemming van beleid en het behalen van efficiëntie een belangrijke doelstelling voor het Samenwerkingsverband.

Het bestuur van het Samenwerkingsverband bestaat uit één vertegenwoordigend bestuurder namens elk van de 7 deelnemende gemeenten in de GR. De besluitvorming in het bestuur wordt voorbereid in ambtelijke werk- en projectgroepen voor de verschillende beleidsterreinen van het Samenwerkingsverband.

8. Zeeuwse Muziekschool

Vestigingsplaats: Middelburg

Vorm van bestuurlijke en organisatorische samenwerking, waarbinnen het geven van instrumentaal en vocaal muziekonderwijs en van muzikale vorming in de ruimste zin ten behoeve van leerlingen woonachtig in de deelnemende gemeenten wordt uitgeoefend. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de Zeeuwse Muziekschool wordt gevormd door vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten in Zeeland.

De partners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het exploitatietekort. Verdeling vindt plaats op basis van een verdeelsleutel. De Zeeuwse Muziekschool staat in het teken van een nieuwe toekomstvisie. Kern daarvan is een overgang naar meer flexibiliteit en keuzemogelijkheden per gemeente. Daarnaast blijft er een basispakket dat alle gemeenten afnemen.

9. RMC/leerplicht

Vestigingsplaats: Goes

Op 1 april 2010 is het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC Oosterscheldregio (RBL) van start gegaan. De zeven gemeenten in de Oosterscheldregio: Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, Goes, Borsele, Kapelle, Reimerswaal en Tholen, zijn overeengekomen om de leerplichttaken en de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten gezamenlijk uit te laten voeren door een regionaal bureau.

De afspraken rondom deze regionale samenwerking zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling leerplicht/RMC Oosterscheldregio.

De uitvoerende bevoegdheden/het werkgeverschap zijn gemandateerd aan de centrumgemeente Goes. De bestuurlijke aansturing wordt uitgevoerd door de portefeuillehouders van de zeven gemeenten.

10. Stichting Inkoopbureau West-Brabant

Vestigingsplaats: Zevenbergen

Sinds januari 2009 is Noord-Beveland aangesloten bij de Stichting Inkoopbureau West-Brabant: een inkoop samenwerking van een aantal gemeenten in Noord-Brabant, Zuid-Holland en Zeeland. De bedoeling van deze aansluiting is met name het garanderen van

continuïteit van professionele inkoop, verlaging van de inkoopkosten en verbetering van ons inkoopproces. De aansluiting behelst een doorlopend contract waarbij 2 dagdelen per week worden afgenomen van de stichting. In die dagdelen is een inkoper bij de gemeente gedetacheerd.

11. Gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Bevelanden

Vestigingsplaats: Goes

Deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland en Reimerswaal.

Het openbaar belang van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Bevelanden is het bevorderen van een duurzame samenwerking met flexibiliteit binnen geldende marges door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten. Het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op dwingende, bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die op termijn de bestuurskracht van de individuele gemeenten sterk zullen beïnvloeden, is het resultaat van deze gemeenschappelijke regeling. Doel van de GR is samenwerking op het gebied van ICT, informatievoorziening, P&O, salarisadministratie en Werk, Zorg en Inkomen.

12. Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Vestigingsplaats: Terneuzen

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland voert sinds 2 januari 2014 milieu- en veiligheidstaken uit namens de Zeeuwse gemeenten, Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland.

De RUD Zeeland is een Gemeenschappelijke Regeling. Met deze vorm van samenwerking streeft de RUD naar een zo optimaal mogelijke uitvoering op het gebied van (milieu-) omgevingsvergunningen, -toezicht en –handhaving. Dit geldt ook voor groene wetten, bodemsanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwembaden, Wabo en het omgevingsrecht.

RUD zeeland voert het toezicht en de handhaving uit voor de bevoegde gezagen. Bedrijven kunnen voor hun activiteiten bij de RUD de benodigde vergunning krijgen.

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Deelnemers	Rechtsvorm	Eigen en vreemd vermogen *	Resultaat (bijdrage gemeente)
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Nederlandse Gemeenten	NV	EV € 5.097.000.000 VV € 155.262.000	€ 8.000
PZEM NV	Provincies Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland en gemeenten in Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland	NV	EV € 1.346.621.000 VV € 940.039.000	€ 0 (dividend)
Stichting Inkoopbureau West-Brabant	Diverse gemeenten in Noord-Brabant, Zuid-Holland en Zeeland	Stichting	EV € 489.000 (2019) VV € 331.000 (2019)	€ 29.000

Gemeenschappelijke Regelingen

Gemeenschappelijke Regelingen	Deelnemers	Rechtsvorm	Eigen en vreemd vermogen *		Resultaat 2019 / bijdrage gemeente 2020
Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 428.940 € 10.541.477	Bijdrage: € 562.000 Resultaat: € 51.898
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 5.448.000 € 18.769.000	Bijdrage: € 248.000 Resultaat: € 620.738
Veiligheidsregio Zeeland	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 4.708.533 € 34.125.916	Bijdrage: € 844.000 Resultaat: € 891.277
Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap De Betho	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal en Tholen	GR	EV VV	€ 12.270.000 € 4.797.000	Bijdrage: € 567.000 Resultaat: € 1.340.000
Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO)	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen	GR	EV VV	€ 1.037.433 (2019) € 9.000.791 (2019)	Bijdrage: € 1.355.000 Resultaat: € 65.853
Zeeuwse Muziekschool	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 553.964 € 997.574	Bijdrage: € 61.000 Resultaat: € 32.000
Regionaal Bureau Leerplicht/RMC Oosterschelderegio	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen	GR	EV VV	€ 0 € 66.225	Bijdrage: € 17.000 Resultaat: -/- € 31.318
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Bevelanden	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland en Reimerswaal	GR	EV VV	€ 846.072 € 9.005.107	Bijdrage: € 1.312.000 Resultaat: -/- € 79.759
Gemeenschappelijke Regeling Regionale uitvoeringsdienst Zeeland	Alle Zeeuwse gemeenten, provincie Zeeland en waterschap Scheldestromen	GR	EV VV	€ 1.416.680 € 1.932.212	Bijdrage: € 263.000 Resultaat: € 490.273

* Betreft gegevens uit de diverse jaarrekeningen 2020 of 2019 wanneer nog niet bekend.

Risicobeheersing

De gemeente heeft zeggenschap door bestuursrecht in de gemeenschappelijke regelingen. Bij de verbonden partijen is er zeggenschap via stemrecht op de aandelen die de gemeente in bezit heeft. Daarnaast worden van de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen de begroting en jaarrekening beoordeeld. Verder is er een werkgroep opgericht "Aan de slag met gemeenschappelijke regelingen". Eén van de aanbevelingen vanuit deze werkgroep was het instellen van speciale ambtelijke begeleidingscommissies. Deze commissies zijn inmiddels samengesteld en van start gegaan.

Risico's voor de grootste gemeenschappelijke regelingen:

SWVO

Er wordt gewerkt met een open einde regeling. De afrekening vindt nadien plaats. Er is geen invloed op het aantal afnemers van zorg. Het SWVO heeft geen reserves voor het opvangen van (onverwachte) tegenslagen.

GR de Bevelanden

De kosten van uitvoering worden middels een verdeelsleutel onder de deelnemers verdeeld. Als de sleutel van de uitvoeringskosten wijzigt dan heeft dit invloed op de huidige uitvoeringsbudgetten.

VRZ

De meldkamers van Zeeland en Midden-West-Brabant zullen worden samengevoegd, het is nog niet duidelijk hoe dit zich zal verhouden tot de gemeentelijke bijdrage. De VRZ geeft aan dat door regionalisering er een vervangingsachterstand is ontstaan bij de voertuigen en het materiaal.

GGD

Naast de standaardtaken valt de inkooporganisatie jeugd onder de GGD. Er wordt gewerkt met een open einde regeling. Het risico is dat de gemeente meer betaalt aan de gemeenschappelijke regeling als de inkomsten die worden ontvangen van *het Rijk*.

2.2.5 Paragraaf financiering

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het eventueel uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van de gemeente Noord-Beveland is vastgelegd in het treasurystatuut ter uitvoering van de Verordening financieel beheer (artikel 212 gemeentewet).

Het huidige treasurystatuut geldt sinds 29 april 2010. Het statuut is het kader voor de uitvoering van de functie. De belangrijkste punten, naast de voorschriften uit hoofde van de wet Fido, van dit kader zijn:

Gelden worden alleen uitgezet bij banken met een zogenaamde AAA-rating. Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij AAA-rating financiële instellingen. Het college is gemandateerd gelden aan te trekken. De gemeente maakt geen gebruik van derivaten.

Uit deze punten komt naar voren dat de gemeente Noord-Beveland heeft gekozen voor een laag risicoprofiel.

Financiering

Voor het uitvoeren van de gemeentelijke taken zijn financieringsmiddelen nodig. De financieringspositie van de gemeente Noord-Beveland en de daarbij behorende financieringsbehoefte in 2020 is als volgt:

Nr	Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
1	Vaste activa + Voorraden (bouwgronden in exploitatie)	35.366.401	35.035.254
	<i>Gefinancierd met:</i>		
2	Reserves	19.269.667	18.107.442
3	Voorzieningen	2.387.951	2.093.922
4	Geldleningen	15.545.151	14.246.970
5	Financieringsmiddelen (totaal 2,3 en 4)	37.202.769	34.448.333
6	Financieringstekort (1-5) (-/- = overschot)	-1.836.369	586.921

Het financieringstekort is het verschil tussen de totale financieringsbehoefte en de reeds beschikbare financieringsmiddelen. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente haar investeringen voor circa 54% financiert met eigen middelen. Die verhouding was in 2019 circa 52%.

Mutaties lening portefeuille

Op dit moment heeft de gemeente geen leningen die in aanmerking komen voor vervroegde aflossing. Het gewogen gemiddelde rentepercentage over de leningenportefeuille in 2020 bedraagt 1,4%.

Liquiditeitspositie

In het kader van het liquiditeitsbeheer hebben we in 2020 gebruikt gemaakt van kasgeldleningen. De wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet is gelijk aan het bedrag ter grootte van een percentage van de begrotingsomvang. Het percentage is vastgesteld op 8,5%. De kasgeldlimiet voor de gemeente Noord-Beveland komt voor 2020 uit op € 2.404.000. In de volgende tabel wordt de voor 2020 geldende kasgeldlimiet afgezet tegen de ontwikkeling van de netto vlottende schuld.

Ontwikkeling kasgeldlimiet 2020	(x€ 1.000)
Kasgeldlimiet 8,5% van het begrotingstotaal	2.404
Gemiddelde netto vlottende schuld (+)/ Gemiddeld overschot vlottende middelen (-):	
1 kwartaal 2020	3.081
2 kwartaal 2020	828
3 kwartaal 2020	-1.617
4 kwartaal 2020	-1.425

Als het kasgeldlimiet drie kwartalen achtereen wordt overschreden, moet de gemeente een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder overleggen, waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan gemaakt moet worden. Het kasgeldlimiet is het 1^e kwartaal overschreden. Vanaf het 2^e kwartaal is de kasgeldlimiet niet meer overschreden in 2020.

Risicobeheer

De gemeente heeft in het kader van risicobeheer in 2020 gehandeld conform uitgangspunten zoals opgenomen in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Renterisico wordt o.a. gelopen bij herfinanciering van de vaste schuld met nieuwe leningen of bij een renteherziening op basis van leningsvoorwaarden. Geen renterisico, in de zin van de wet Fido, wordt gelopen bij het aangaan van nieuwe leningen als financiering van nieuwe activa.

De lasten van deze nieuwe leningen worden immers meegenomen in de meerjarenraming bij de kapitaallasten van nieuwe activa. Wanneer het zover komt dat activa met nieuwe vaste schuld gefinancierd moeten gaan worden, moet de opbouw van de leningenportefeuille zodanig zijn dat niet in enig jaar een onevenredig groot deel (meer dan 20%) van de leningen geherfinancierd moet worden.

Het risico van rentewijzigingen kan bij een evenwichtige opbouw gespreid worden over de jaren en verandering van de rente werkt zodoende vertraagd door op de rentelasten in enig jaar. De toetsing aan de rente risiconorm geeft voor 2020 het volgende beeld:

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld		in mln euro	
		Begroting	Rekening
Renterisico op vaste schuld			
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	0,00	0,00
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	0,00	0,00
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0,00	0,00
3a.	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	2,70	3,00
3b.	Nieuwe verstrekte vaste schuld	0,00	0,00
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	2,70	3,00
5.	Betaalde aflossingen	1,77	1,70
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1,77	1,70
7.	Renterisico op vaste schuld (2+6)	1,77	1,70
Renterisiconorm			
8.	Stand van de primitieve begroting 2020	28,47	28,47
9.	Het bij ministeriele regeling vast te stellen percentage	20,00	20,00
10.	Renterisiconorm (8*9)	5,69	5,69
Toets rente risiconorm			
10.	Renterisiconorm	5,69	5,69
7.	Renterisico op vaste schuld	1,77	1,70
11.	Ruimte(+)/Overschrijding(-);(10-7)	3,92	3,99

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente in 2020 binnen de gestelde renterisiconorm blijft. Het aangaan van nieuwe langlopende geldleningen is afhankelijk van het tempo waarin nieuwe investeringen worden gedaan.

Rentelasten, renteresultaat en rentetoerekening

Schema rentetoerekening (renteomslag)					
Rentelasten lange financiering					€ 194.277
Rentelasten korte financiering					€ -
Rentebaten					€ 14.676
Totaal door te rekenen externe rente					€ 179.601
Rente grondexploitaties	0,7453% x		€ 5.738.080		€ 42.766
Saldo door te rekenen externe rente					€ 136.835
Rente over eigen vermogen					€ -
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	1,00% x		€ 992.608		€ 9.926
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente					€ 146.761
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1,00% x		€ 29.297.175		€ -292.972
Renteresultaat op het taakveld treasury					€ 146.211
% afwijking					99,63%
Conclusie: Afwijking is > 25% tussen de werkelijke rentelasten en de voorgerecalculeerde rentelasten. Het is conform de BBV voorschriften verplicht om de renteomslag te hercalculeren					
Boekwaarden vaste activa totaal					€ 35.035.255
Boekwaarden van investeringen met vaste rente					€ 5.738.080
Boekwaarden t.b.v. renteomslag					€ 29.297.175
Renteomslagpercentage					0,5009%
Hercalculatie toegerekende rente	0,5009% x		€ 29.297.175		€ 146.761
Renteresultaat					€ -

EMU-Saldo

Het EMU-saldo is het saldo van uitgaven en ontvangsten van de sector overheid. De sector overheid omvat de onderdelen centrale overheid, lokale overheid en sociale verzekeringsfondsen. Financiële transacties hebben geen gevolgen voor het EMU-saldo. Immers, de overheid ontvangt voor het ter beschikking stellen van middelen een vordering van gelijke waarde. Een deelneming in een onderneming is een voorbeeld van een financiële transactie. Het EMU-saldo van de gemeente Noord-Beveland bedroeg voor 2020 het volgende:

	Emu-saldo:	2020
1	Expl.saldo v. toevoeging aan cg onttrekking uit reserves	2.305.448
2	Afschrijving ten laste van exploitatie	1.537.254
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	294.029
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-2.952.224
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	82.450
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-296.973
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	2.973.740
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0
	Emu-saldo	3.943.724

Het EMU tekort zal opgeteld worden bij alle EMU-saldo's van de decentrale overheden. Het totale EMU tekort van decentrale overheden mag voor 2020 niet meer dan 0,4% van het bbp (bruto binnenlands product) bedragen. Indien dit overschreden wordt, kunnen er door middel van bestuurlijk overleg maatregelen genomen worden.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tegelijkertijd met de wet is de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden.

De regeling bevat ook de verplichting voor decentrale overheden om een nieuwe bankrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat die bankrekening gekoppeld kan worden aan de schatkist.

Het wetsvoorstel verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid houdt uiteraard de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.

Kortom decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

In de eerste twee kwartalen is de gemeente onder het drempelbedrag voor het schatkistbankieren gebleven. In de laatste 2 kwartalen is het drempelbedrag overschreden. Hierbij opgemerkt dat uit een landelijke evaluatie van het schatkistbankieren is gebleken, dat de huidige drempel voor het schatkistbankieren te krap is vastgesteld. In plaats dat alleen overtollige liquide middelen in de schatkist belanden, moeten gemeenten bij de huidige drempel met grote regelmaat ook geld voor het normale betalingsverkeer bij de schatkist stallen. Om deze reden wordt de drempel per 1 juli 2021 verhoogd. De drempel voor het schatkistbankieren gaat van 0,75 naar 2 procent van het begrotingstotaal – met een minimum van 1 miljoen euro. Nu is dat nog 250.000 euro.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2	14	1.424	1.792
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	248	236	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	1.174	1.542
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	28.278			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	28.278			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	147	1.234	130.994	164.867
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2	14	1.424	1.792

2.2.6 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting. Bedrijfsvoering is van belang voor het verwezenlijken van de taken van de gemeente. Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken over de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, niet alleen de ambtelijke, maar ook de bestuurlijke organisatie.

De gemeente Noord-Beveland is er voor haar burgers. Hierbij past een andere rol van de gemeente. Niet alleen maar transparantie en een betere communicatie, maar vooral de zeggenschap meer teruggeven aan inwoners. Geen gemeentelijke overheid die controleert en beheerst, maar een die de regie voert en faciliteert.

Hierdoor kunnen de inwoners van Noord-Beveland zelf meer vormgeven aan hun leefomgeving. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerken en rekening houden met elkaar. Dit zijn de belangrijkste fundamenten voor een betere leefbaarheid. Om invulling te geven aan de hierbij horende visie en doelstellingen moet de gemeentelijke organisatie gaan voor:

- een zelfstandige gemeente Noord-Beveland, die inspeelt op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente;
- optimale dienstverlening aan de burgers waarbij burgerparticipatie en eigen verantwoordelijkheid sleutelwoorden zijn;
- een regievoerende ambtelijke organisatie met medewerkers die in staat zijn in te spelen op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen;
- een verdergaande deregulering bewerkstelligen.

Eén van de belangrijkste uitgangspunten in de huidige organisatieontwikkeling is het streven naar een organisatie met mensen die vinden dat (individuele) inspanningen moeten bijdragen aan het geheel van de gemeente Noord-Beveland. Met andere woorden: we gaan steeds voor het totaal en werken in het belang daarvan. Niet het belang van de afdeling of van de medewerker staat voorop, maar het belang van de organisatie bezien vanuit de Noord-Bevelandse gemeenschap. Alleen vanuit dat geheel kunnen we kwaliteit leveren in dienstverlening toegesneden op de vraag van de klant.

Het bovenstaande is vertaald in een missie:

*"Noord-Beveland, voor een goed leefklimaat en maatwerk in dienstverlening"
Overigens is de organisatie bezig de missie etc aan te passen.*

Om u inzicht te geven in de maatregelen die gelden om het ambtelijk apparaat beter toe te rusten en daardoor beter te laten functioneren, volgen wij hieronder de zogenaamde PIOFAH-indeling.

Communicatie

Het gemeentebestuur van Noord-Beveland heeft de plicht en de intentie om haar doelgroepen over nieuwe plannen en uitvoering van beleid en regelgeving op tijd te informeren en eventueel te betrekken. Bovendien wil de gemeente ook aan haar burgers laten zien wat ze allemaal voor hen doet en hoe ze dat doet. Communicatie is een belangrijke kerntaak van de gemeente en hoort in het hart van het beleid thuis.

De maatschappij verandert. We hebben te maken met actieve en mondige inwoners. De verzorgingsstaat ontwikkelt zich naar een samenleving waarbij de verantwoordelijkheid meer en meer teruggelegd wordt bij de inwoners.

Samen

Eén van de speerpunten in het Koersdocument is dat de gemeente Noord-Beveland 'als lokale overheid een andere rol wil innemen, waarbij de inzet is om te komen tot een gedeelde verantwoordelijkheid voor verder ontwikkelen van Noord-Beveland'. Het samen doelen bereiken vereist een andere gedachtegang en communicatie kan hierbij helpen om die vertaalslag te maken in alle lagen.

Ook de samenwerking met andere organisaties staat hoog in het vaandel, zo is te lezen dat 'een aantal speerpunten van gemeentelijk beleid slechts gerealiseerd kan worden als dat in samenwerking met andere gemeenten geschiedt'. Die samenwerking is niet alleen voorbehouden aan gemeenten onderling, uiteraard ook met andere organisaties.

De visie op communicatie van de gemeente Noord-Beveland speelt in op ontwikkelingen waarbij onze inwoners centraal staan. Hun tevredenheid en hun betrokkenheid is het startpunt van handelen. Inwoners worden gehoord, kunnen hun mening geven door te participeren. Ze weten waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en zien dat de gemeente zorgvuldig omgaat met hun belangen. Om dit te bereiken zijn transparante en professionele communicatie een hulpmiddel.

Professioneel en transparant

De raad geeft aan dat de communicatie professioneel en transparant dient te zijn. En dat het belangrijk is om als gemeente in te spelen op moderne digitale ontwikkelingen. Digitale ontwikkelingen zijn veelal een middel om dichterbij de burger te komen staan.

Communicatie is voorbehouden aan iedereen

Alle medewerkers van de gemeente spelen samen met het college en de raadsleden een rol en zijn de belangrijkste succesfactor. Trotse en betrokken ambtenaren, bestuurders en raadsleden onderhouden contacten met onze inwoners en dragen de cultuur van de gemeente uit.

Interne Communicatie

Interne communicatie is álle communicatie tussen medewerkers, van een gesprek bij de koffieautomaat tot een toespraak van de burgemeester bij de kerstbijeenkomst. Meer specifiek gaat het om communicatie om organisatorische en/of individuele doelen te bewerkstelligen. Veel belangrijker dan strategieën en instrumenten is dan ook het besef, op alle niveaus, dat communiceren nodig is. Het communicatiebeleid richt zich op het versterken van dit bewustzijn, het faciliteren van de uitvoering en de ondersteuning die hierbij vanuit afdeling Communicatie wordt geleverd.

Doelstellingen:

- Communicatie is een regulier onderdeel van de beleidsvorming en de beleidsontwikkeling.
- Intranet wordt gebruikt als primair communicatiemiddel; afhankelijk van het doel kunnen er ook andere middelen worden ingezet.
- De interne doelgroepen beschikken tijdig over juiste en eenduidige informatie die voor hen van belang is. Dit draagt bij aan begrip voor en acceptatie van veranderingen (draagvlak).
- De huisstijl wordt algemeen toegepast.
- Indien nodig de ambtenaren voorzien van bepaalde trainingen, te denken valt aan schrijftrainingen (voor iedereen begrijpbare taal) of trainingen in sociale media.
- Eerst intern communiceren, dan extern.

Beleid

Eind 2018 is een nieuw communicatiebeleid geschreven voor zowel interne als externe communicatie gebaseerd op het Koersdocument 2018-2022 'Vernieuwend Besturen in Noord-Beveland'. Dit is de leidraad geweest voor de gang van zaken van afgelopen jaar en komende jaren.

Nieuw intranet

Er is Bevelandsbreed een intranet gerealiseerd waarbij er een grote rol ligt voor interactie.

Thuiswerken ivm coronapandemie

Vanaf maart zijn zoveel mogelijk ambtenaren gaan thuiswerken. Maar uit het oog is natuurlijk niet uit het hart. Er is aandacht geweest voor informelere acties om de band onderling te behouden, het sociale intranet heeft hier enorm bij geholpen. Maar ook hebben de MO-leden overzichten gegeven van waar hun afdelingen mee bezig zijn. Daarnaast is vanuit de GR Microsoft Teams aangekocht om zo goed mogelijk te kunnen vergaderen. Ook de kerstborrel heeft digitaal plaatsgevonden.

Externe Communicatie

De burgers zijn voor de gemeente de primaire doelgroep van externe communicatie. Het klassieke communicatiemodel kennis – houding – gedrag speelt een belangrijke rol. Als de burgers goed geïnformeerd worden, zal dat hun houding en gedrag ten opzichte van de gemeente positief beïnvloeden, zeker als er ruimte is voor interactie.

De gemeente is verantwoordelijk voor het goed informeren van haar inwoners en dient ook te zorgen voor goede mogelijkheden om informatie vanuit de burgers naar de organisatie te brengen. Daarnaast is er steeds meer ruimte voor interactie door middel van verschillende vormen van burgerparticipatie.

Doelstellingen:

- Verkleinen van de afstand tussen bestuur en burger door transparant bestuur, interactieve communicatie en participatie van burgers.
- Juiste beeldvorming over het bestuur en het beleid bij burgers en andere doelgroepen.
- Doelgroepgerichte communicatie in begrijpelijke taal.
- De burger kiest zelf op welke wijze hij met de gemeente communiceert. De gemeente biedt zoveel mogelijk passende kanalen.
- Om de herkenbaarheid te versterken wordt de huisstijl volledig en eenduidig doorgevoerd en de bewaking hiervan geregeld.
- Een toegankelijke website, ook voor mensen met een beperking.
- Het uitdragen van (elementen van) de kernboodschap zoals die ook in het Koersdocument is omschreven 'Noord-Beveland is een groene oase in de Zeeuwse delta waar het goed toeven, wonen, werken en recreëren is'.

Extern communicatiebeleid

Schriftelijke communicatiemiddelen

Het Gele Krantje en de Peelanders zijn in 2020 op dezelfde manier voortgezet als de jaren ervoor. De Peelanders van maart is enkel digitaal uitgegeven omdat de informatie niet meer actueel was vanwege het coronavirus.

Daarnaast zijn er verschillende flyers en posters ontwikkeld.

Pers

In 2020 is de relatie met de pers goed geweest. Journalisten weten de gemeente goed te vinden en omgekeerd. Persberichten worden verstuurd indien nodig.

Social media

De website is de kapstok en social media (Facebook, Twitter en LinkedIn) hangen daaraan. Social media zijn ingezet conform het vastgestelde beleid. Daarnaast is in 2020 gestart met Instagram.

Evenementen

- De nieuwjaarsreceptie 2020 was goed bezocht en stond in het teken van het 25-jarig bestaan van de gemeente. Het was bovendien een kans om de nieuwe burgemeester te ontmoeten. Voorbereidingen voor 2021 zijn niet getroffen in verband met het coronavirus kon er geen nieuwjaarsreceptie plaatsvinden.
- Het Boerenontbijt kon eveneens niet plaatsvinden vanwege het coronavirus, om de lokale ondernemers te steunen hebben de nieuwe inwoners goodiebags gehad met een Gon-bon.
- Verschillende evenementen kon niet doorgaan vanwege het coronavirus. Toch is waar het kon, getracht om de evenementen door te laten gaan zoals in juli de lintjesregen en dodenherdenking in Colijnsplaat live gestreamd.

Projectcommunicatie

Communicatie is betrokken geweest bij veel verschillende projecten zoals het participatieproject, maar ook afvalcampagnes zoals PMD+.

Echter veruit de meeste aandacht ging uit naar de coronapandemie.

De communicatieadviseur heeft vanaf maart deel uitgemaakt van het team crisiscommunicatie vanuit de Veiligheidsregio om inwoners zo goed mogelijk te informeren over de pandemie en de maatregelen. En veel gestelde vragen van antwoorden te voorzien. Maar ook lokaal is veel aandacht geweest voor de burgemeester in de rol van burgermoeder. Daarnaast is veel oog geweest voor de interne communicatie, bijna alle ambtenaren gingen thuiswerken en dat was een behoorlijke organisatieverandering.

Arbeidsmarktcommunicatie

Gezien het steeds moeilijker is om sollicitanten te vinden, is binnen GR De Bevelanden een werkgroep arbeidsmarktcommunicatie opgericht. De communicatieadviseur neemt hieraan deel. Door deze werkgroep is de nieuwe Werkenbijdebevelanden website opgericht.

Crisiscommunicatie

De communicatieadviseur en communicatiemedewerker hebben een rol in de crisiscommunicatie-structuur. Hiervoor werken alle Zeeuwse gemeenten samen onder de vlag van Bevolkingszorg.

Door de coronapandemie is in maart opgeschaald naar Grip4, dit betekende dat namens Team Bevolkingszorg ook de crisiscommunicatie-organisatie werd opgetuigd. De communicatieadviseur- en medewerker hebben meegedraaid en verschillende taken uitgevoerd binnen wekelijkse roosters. Vanuit bijna alle Zeeuwse gemeenten zijn communicatieadviseurs hiervoor geleverd om de Zeeuwse burgers en toeristen zo goed mogelijk te informeren over de pandemie.

Gemeentelijke website

Het contentbeheer is in 2020 op dezelfde manier voortgezet als het jaar daarvoor, namelijk door middel van een contentjaarplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Met behulp van het programma SiteImprove wordt de website doorlopend gemonitord en waar nodig verbeterd. Ook worden de toptaken regelmatig geactualiseerd.

Sinds 22 december 2016 is er een nieuwe Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties. Nederland heeft deze Europese richtlijn omgezet in een Algemene Maatregel van Bestuur: Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid. Dit is per 1 juli 2018 van kracht.

In het kader hiervan heeft er in 2019 een nulmeting plaatsgevonden over de digitoegankelijkheid van de website. Verbeterpunten zijn, deels, met GR de Bevelanden opgepakt.

Personeel en organisatie

Sinds 1 januari 2015 wordt de dienstverlening P&O vanuit de GR de Bevelanden aangeboden.

Terugblik 2020

WNRA

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie (Wnra) in werking getreden. Op dat moment zijn alle regels voor de arbeidsrelatie van (onder andere) gemeenteambtenaren overgegaan van de Ambtenarenwet naar het Burgerlijk Wetboek (BW). In de plaats van de op de Ambtenarenwet gebaseerde CAR-UWO is er nu een op het BW gebaseerde Cao Gemeenten. Deze wet regelt dat de rechtspositie van ambtenaren zoveel mogelijk hetzelfde wordt als die van werknemers in het bedrijfsleven. Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de uitwerking van de gevolgen van deze wet, en is onder andere het personeelshandboek met daarin alle lokale regelingen voor de medewerkers van de gemeente Noord-Beveland opgesteld. Deze is in 2021 vastgesteld door het college met instemming van de OR.

Organisatievisie

De Raad heeft op 4 juli 2019 de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. Vervolgens is er door middel van sessies in samenwerking met MZ Services een organisatievisie vastgesteld. Deze visie sluit aan op de ambities van de toekomstvisie en luidt als volgt: **“Slim en creatief samen-werken aan aantrekkelijk samen-leven in Noord-Beveland”**.

In 2020 is er een vervolg gegeven aan de ‘operatie’ die is gestart met het ontwikkelen en opstellen van een toekomstbestendige organisatievisie voor de gemeente.

In overleg met MZ Services, het bureau dat ook heeft geholpen om de visie op te stellen, zijn er vier ‘sporen’ ontwikkeld, die tot vervolgacties moeten gaan leiden. Het eerste spoor heeft betrekking op de uitdaging waarvoor wij als gemeente Noord-Beveland staan om onszelf als aantrekkelijk werkgever (voor nieuwe én al aanwezige medewerkers) te profileren op de arbeidsmarkt. Het tweede spoor heeft betrekking op het actualiseren en in kaart brengen van de bestaande en toekomstige functies (SPP). Het derde spoor moet leiden tot een doorvertaling van de organisatievisie naar de afdelingen en teams en een spoor vier is gericht op het geven en ontvangen van feedback (zowel tussen collega’s als tussen leidinggevenden en ‘ondergeschikten’). De eerste twee sporen worden in 2020/2021 opgepakt. De andere twee komen in een later stadium aan bod. De eerste twee sporen worden in het tweede kwartaal van 2021 afgerond.

Wisseling arbodienst

De gemeente is per 1 januari 2020 overgestapt naar een andere arbodienstverlener, namelijk Zorg van de Zaak. Overstappen naar een andere arbodienstverlener was noodzakelijk omdat de Arbo Unie deze diensten niet meer levert. Een groot deel van de Bevelandse gemeenten (Goes, Reimerswaal, Kapelle, GR de Bevelanden) waren al aangesloten bij Zorg van de Zaak. In 2021 wordt er een aanbesteding opgestart samen met de andere Bevelandse organisaties.

Medewerkersgesprek

De personeelscyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken, gekoppeld aan gratificaties, is al langere tijd onderwerp van discussie. Het management gaat in goed overleg, ook met de Ondernemingsraad, op zoek naar een aanpassing van de huidige regeling. We zien dat steeds meer organisaties de overstap maken naar de “prestatiedialoog”.

Ontwikkelingen gaan meestal harder dan de klassieke jaarlijkse beoordelingssystematiek kan bijbenen. Sneller en vaker in dialoog gaan met medewerkers over het functioneren, geeft ruimte om medewerkers nog beter te coachen in hun werk, ontwikkeling en ontplooiing van talenten. Gedacht wordt aan de invoering van het medewerkersgesprek. Een medewerkersgesprek biedt ruimte voor maatwerk en past binnen de huidige arbeidsmarktrends en ontwikkelingen rondom aantrekkelijk werkgeverschap. Wij verwachten dat dit zal bijdragen aan de motivatie en ontwikkeling van medewerkers. Dit onderwerp wordt meegenomen in het eerste spoor uit het vervolg van de organisatievisie.

PMO

In 2020 is er een preventief medisch onderzoek uitgevoerd door Adaptics. Deze is afgenomen door een mobiel test- en meetstation: de Gezondheidsbus. Er zijn zowel fysieke testen uitgevoerd als leefstijladviesgesprekken. Inzet van de gezondheidsbus is gericht op duurzame inzetbaarheid en het bevorderen van de vitaliteit. Op grond van artikel 18 van de Arbeidsomstandighedenwet is de werkgever verplicht om periodiek de medewerkers een preventief medisch onderzoek te laten ondergaan. In 2020/2021 is er een vervolg gegeven aan de uitkomsten van dit onderzoek. Er is een plan van aanpak opgesteld met daarin concrete acties. Dit plan wordt in 2021 gepresenteerd het College van B&W en de OR.

Wet arbeidsmarkt in balans (WAB)

Op 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. De WAB brengt belangrijke wijzigingen aan in de regels voor flexwerk en het ontslagrecht. Zo krijgen werknemers weer na drie jaar (in plaats van twee jaar) recht op een vast contract. Ook krijgen zij niet pas na twee jaar recht op een transitievergoeding bij onvrijwillig vertrek, maar meteen al. Werkgevers kunnen een ontbindingsverzoek indienen bij de kantonrechter op grond van meerdere ontslaggronden en moeten werknemers met een nulurencontract of min-maxcontract jaarlijks een aanbod doen voor een vaste arbeidsomvang. Verder staan er nieuwe regels op stapel voor payrollmedewerkers en wordt de sectorpremie WWV vervangen door een premie die afhangt van de aard van het contract.

E-learning

Op 3 februari 2020 is de Bevelanden academie van start gegaan. Dit is een nieuwe gezamenlijke leeromgeving voor alle medewerkers van de vijf Bevelandse gemeenten en de GR. Op deze academie vinden medewerkers 50 gemeente-specifieke e-learnings over diverse onderwerpen die voor de organisatie van belang kunnen zijn. Alle zittende en toekomstige medewerkers krijgen toegang tot deze academie.

Aanbesteden flexcontract

In 2016 hebben de Bevelandse gemeenten en GR, na gezamenlijk een Europese aanbesteding te hebben doorlopen, een raamovereenkomst afgesloten met StartPeople als 'preferred supplier' voor de inhuur van flexibel personeel tot en met Cao-gemeenten schaal 8. De looptijd van deze overeenkomst was 1 maart 2017 tot en met 28 februari 2019 met tweemaal de optie tot verlenging met een jaar. Van beide verlengingsopties is gebruik gemaakt waardoor de raamovereenkomst definitief eindigt op 28 februari 2021.

De Bevelandse gemeenten en Gemeenschappelijke Regeling de Bevelanden (aanbestedende diensten) zijn voornemens om de inhuur van tijdelijk flexibel personeel ook de komende jaren in één of meer raamovereenkomsten te organiseren. De markt voor flexibele arbeid is over de volle breedte in beweging. Die beweging is zichtbaar in technische ontwikkelingen, in maatschappelijke ontwikkelingen en in wijzigende wetgeving.

De aanbestedingsprocedure is gestart in mei 2020. Tijdens het traject is geïventariseerd welke flexbehoefte er in de organisaties te verwachten valt en op welke wijze hier invulling aan gegeven kan worden. De definitieve gunning is naar Unique Nederland gegaan.

Met ingang van 1 maart 2021 zullen alle 7 deelnemende organisaties (de 5 Bevelandse gemeenten, de GR en het SVWO) een driejarige raamovereenkomst met Unique aangaan. We gaan werken met één inhuurdesk, waar alle inhuuraanvragen binnenkomen. Dit betekent alle aanvragen voor de inzet van uitzendkrachten, payroll, detacheringen en zzp-ers voor de hele organisatie.

In 2021 wordt er gestart met de voorbereidingen voor de implementatie van de nieuwe overeenkomst/dienstverlening.

Financiën/belastingen/archief

De planning en control producten zijn de ruggengraat van de organisatie. Het besluit begroten en verantwoorden is een belangrijk onderdeel voor de financiën van gemeente qua regelgeving (zie www.commissiebbv.nl).

De gemeente is vennootschapsbelastingplichtig (Vpb). In de praktijk valt deze belasting mee.

De financiële administratie functioneert al jaren naar behoren.

De interne controle is een belangrijk onderdeel van de financiële organisatie. Met name voor de juistheid van de gegevens. Bovendien gaat de wetgeving aangepast worden. Vanaf het boekjaar 2021 zal de gemeente zelf een rechtmatigheidsverantwoording moeten afleggen. Dit zal het college zelf moeten gaan doen i.p.v. de accountant. Om dit op de juiste manier uit te kunnen voeren zijn er reeds vanaf 2019 voorbereidingen opgestart. Om dit naar behoren te kunnen uitvoeren kan dit personele consequenties geven.

De belasting heffingen/WOZ zijn uitbesteed aan Bobeldijck Vastgoed BV. De Waarderingskamer geeft al jaren positieve beoordelingen aangaande het proces.

Een archief is het geheel van archiefbescheiden ontvangen of opgemaakt door een instelling, persoon of groep personen. Overheidsorganen zijn verplicht de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en bewaren. De afdeling div (documentaire informatievoorziening)/archief heeft te maken met diverse veranderingen op het gebied van digitalisering. Er worden extra middelen ingezet om het archief te digitaliseren. Dit is volop onder handen en er zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. Zie ook de onderste tekst van informatievoorziening en automatisering (denk hierbij aan zaakstelsel).

Informatievoorziening en Automatisering

Met het Uitvoeringsprogramma Informatievoorziening 2016-2020 geeft de regiegroep sturing aan de gezamenlijke ambities op het terrein van informatievoorziening.

In 2020 is de implementatie van het zaakstelsel in de interne organisatie van de gemeente Noord-Beveland verder geborgd. Met zaakgericht werken kunnen we onze inwoners en bedrijven beter plaats- en tijdonafhankelijk van dienst zijn en zijn we voorgesorteerd op de doorontwikkeling van digitale dienstverlening, dit is een van de voorwaarden voor de succesvolle aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Via MijnOverheid.nl kan het taxatieverslag inzake de Wet Onroerende Zaken (WOZ) worden opgevraagd.

Door de invoering van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) heeft de rijksoverheid beoogd het verantwoordingsproces organisatie breed en efficiënter te laten verlopen. In de praktijk blijkt dit nog lastig, door diverse separate audits voor DigiD en Suwinet. Binnen de Bevelandse gemeenten worden zaken rondom informatiebeveiliging gezamenlijk opgepakt in het Deelnemersoverleg Informatiebeveiliging, met name de invulling van regelgeving en processen op het terrein van ICT en P&O.

We participeren daarnaast regionaal in ontwikkelingen op het gebied van e-Depot, toekomstbestendig informatiebeheer en Digitale Agenda Gemeenten 2024.

Rechtmatigheid

De afgelopen maanden zijn de rechtmatigheid controles voor 2020 binnen de gemeente Noord-Beveland door de medewerker interne controle afgerond.

In de eindrapportage rechtmatigheid 2020 worden de bevindingen per onderwerp gerapporteerd. Allereerst wordt een overzicht gegeven van de geselecteerde onderwerpen, daarna wordt per onderwerp de stand van zaken in verband met de afwikkeling van de controles van 2019 (en indien van toepassing eerdere jaren), gevolgd door het resumé van bevindingen 2020 uit de afzonderlijke controleverslagen.

Met betrekking tot de rechtmatigheid hebben we in overleg met de accountant 11 onderwerpen gecontroleerd. Omdat bij het onderdeel onderwijshuisvesting ook in 2020 geen toekenningen/uitbetalingen hebben plaatsgevonden, is dit onderwerp wederom niet op rechtmatigheid gecontroleerd. De onderdelen bezoldiging en voorzieningen bestuurders zijn sinds enkele jaren overgegaan naar de GR de Bevelanden. De rechtmatigheidscontroles van deze twee onderdelen wordt door de accountant van de GR beoordeeld.

Er wordt een algemeen oordeel gegeven met betrekking tot de uitgevoerde controles rechtmatigheid 2020 en er worden aanbevelingen gedaan teneinde de rechtmatigheid beter te borgen in de organisatie.

De gecontroleerde onderdelen ten behoeve van de rechtmatigheid 2020 zijn:

- 1 Forensenbelasting
- 2 OZB - eigenaren
- 3 OZB - gebruikers
- 4 Afval-en reinigingsrecht
- 5 Rioolrecht
- 6 (Water)toeristenbelasting
- 7 Treasury- en financieringsstatuut
- 8 Subsidies
- 9 Bouwleges
- 10 Onderwijshuisvesting
- 11 Aanbesteding

Naast de controles voor de rechtmatigheid ten behoeve van de jaarrekening vinden er ook nog diverse noodzakelijke interne controles plaats.

Door de GR de Bevelanden zijn de rechtmatigheidscontroles op gebied van ICT, P&O/salarisadministratie en WIZ (sociale zaken) uitgevoerd.

Inkoopbureau

Voor de juiste toepassing van de (Europese) aanbestedingsregels en het eigen inkoopbeleid kan gebruik gemaakt worden van de specialistische kennis van het Inkoopbureau West-Brabant. Een medewerker van dit bureau is voor twee dagdelen per week bij de gemeente gedetacheerd.

2.2.7 Paragraaf grondbeleid

Grondbeleid is een afgeleide van ruimtelijke en sociale doelstellingen en schetst de instrumenten die door de overheid worden ingezet om deze doelstellingen te verwezenlijken. Ook bevat het de wettelijke, beleidsmatige en financiële kaders en de te hanteren risicoanalyse van het gevoerde grondbeleid. Het grondbeleid voor de gemeente Noord-Beveland is opgenomen in de 'Nota Grondbeleid gemeente Noord-Beveland', welke een eerste herziening bevat van de Nota Grondbeleid uit 2008. De nota sluit aan op de huidige economische situatie en wet- en regelgeving. Met de nota worden kaders gesteld die meerjarig gelden. De nota biedt de mogelijkheid binnen deze kaders flexibel in te kunnen spelen op wijzigingen in de markt en verschaft zowel intern als extern transparantie over kaders waarbinnen grondexploitatieprojecten mogelijk gemaakt worden. Rode draad vormt de vraag "Wat zijn noodzakelijke kaders die de raad met betrekking tot grondbeleid dient vast te leggen?".

Wijze van uitvoering van het grondbeleid

Inzicht in het gevoerde c.q. te voeren grondbeleid is onontbeerlijk gezien het grote financiële belang en de risico's gemoeid met het exploiteren van gronden. De Nota Grondbeleid bevat een samenvatting van de ruimtelijke visie en het beleid van de gemeente. De kaders zijn als volgt vastgesteld:

- Ten opzichte van de verwachte behoefte wordt gestreefd naar maximaal 20% overcapaciteit in het totale programma (privaat + publiek) t.o.v. de nieuwbouwbehoefte t/m 2030 om flexibel in te kunnen spelen op de marktvraag.
- Versterking van de (bestaande) verscheidenheid en behoud van de basiskwaliteit in elke kern is richtinggevend.
- Wonen dient primair in de woonkernen plaats te vinden waarbij de focus voor nieuwbouw de komende jaren zal liggen op de kernen met relatief de meeste voorzieningen.
- Er wordt vooral ingezet op betaalbare woningen. De focus ligt op woningen voor ouderen en zorgwoningen.
- In Noord-Beveland worden alleen nog enkele bedrijventerreinen voor kleinschalige bedrijvigheid afgerond.
- Het uitgangspunt is minimaal een supermarkt te behouden in Kamperland, Kortgene, Colijnsplaat en Wissenkerke. Wanneer uit de kosten-batenanalyse blijkt dat dit niet (financieel) haalbaar is, kan hiervan worden afgeweken.
- Mede door het actieve grondbeleid dat de gemeente heeft gevoerd, volstaat faciliterend grondbeleid voor de komende jaren.
- Slechts in uitzonderingsgevallen is, na besluitvorming door de raad, actief grondbeleid mogelijk en dan alleen als voldoende waarborgen aantoonbaar zijn geregeld en wordt aangesloten op de gemeentelijke ruimtelijke en sociale doelstellingen.

Daarnaast zijn de kaders vastgelegd op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen, winst en verliesneming, fondsafdrachten en grondprijnsbeleid en de verdeling van verantwoordelijkheden in de organisatie. Ook de wijze van rapporteren aan de raad en projectbeheersing en informatievoorziening zijn opgenomen in de Nota Grondbeleid gemeente Noord-Beveland.

Stand van zaken/prognose van de te verwachten resultaten

Onderstaand een overzicht van alle woningbouwprojecten die door de gemeente zijn opgestart c.q. waarvan de planontwikkeling in een vergevorderd stadium is per einde 2020:

<u>Kern</u>	<u>Project</u>	<u>Mogelijk aantal woningen</u>
Kamperland	Campervelden	50
Kamperland	Havenkanaal	100
Kamperland	Zorgresidence Ruitenplaat	0
Kamperland	Veerweg	0
Kamperland	Nieuwstraat	0
Kamperland	Oosthavendijk	4
Kamperland	Havenweg jachthaven	4
Kamperland	Uithaven	4
Wissenkerke	Akkerrand	10
Wissenkerke	Sportvelden	27
Wissenkerke	Dorpsweg/Ooststraat	4
Kortgene	Stadspolder	14
Kortgene	Beurtschipperstraat	5
Kortgene	Westdijk	1
Kortgene	Botterlaan	5
Colijnsplaat	Valkreek	1
Colijnsplaat	Havenplateau	0
Colijnsplaat	Ringweg	6
Kats	Kreekpad	8
Geersdijk	Sportvelden	3

De woningbouwplanningslijst 2020 per ultimo 2019 voorzag in de periode tot 2021 in de bouw van ca. 117 woningen, verspreid over alle kernen en zowel op uitbreidings-, inbreidings- en op herstructureringslocaties. Ontwikkeling van de locaties zal zowel plaatsvinden door de gemeente (actief) als door particulieren/projectontwikkelaars (faciliterend). In 2013 t/m 2020 zijn er 304 nieuwe woningen gebouwd, waarvan 91 in 2020. Het monitoren van de woningbouwplanning geeft een beter beeld wanneer dit over meerdere jaren wordt gezien. In 2013 tot en met 2019 stonden er 493 woningen op de planning. In de eerste jaren zaten we nog in de economische crisis. De laatste jaren hebben we de crisis achter ons gelaten en zien we het aantal gebouwde woningen weer flink aantrekken, waarbij 2020 wel een piekjaar is geweest voor de woningbouw.

In de vorm van RIP II te Kamperland heeft de gemeente 1,16 netto hectare grond die vanaf 2011 zou worden uitgegeven, als uitbreiding van het bedrijfsterrein RIP I. Bij gebrek aan belangstelling in de afgelopen jaren is echter nog niet gestart met het bouwrijp maken. Inmiddels is er wel meer belangstelling voor de gronden van bedrijventerrein RIP II en wordt gezien wanneer met het bouwrijp maken kan worden gestart.

In 2017 heeft de gemeente Noord-Beveland besloten tot de aankoop van de percelen grond van het voormalige Zeelandnet te Kamperland. Deze aankoop was in 2017 als strategische aankoop gedaan. In 2018 hebben verschillende bedrijven interesse getoond voor bouwgrond op de voormalige locatie Zeelandnet. Door deze gunstige ontwikkeling is in 2019 de grond in exploitatie gebracht. Dit bedrijventerrein komt dus boven op het bestaande bedrijventerrein RIP II.

Van de in exploitatie genomen gronden zijn de huidige boekwaardes geëxtrapoleerd om iets te kunnen zeggen over het uiteindelijke resultaat.

Bij de vermelde plannen zijn de becijferingen tot stand gekomen op basis van de gegevens zoals opgenomen in het actuele woningbouwprogramma, de door de raad vastgestelde 'Prijnsnota gronden in bezit bij de gemeente Noord-Beveland 2018, een rekenrente van 1%,

een inflatiepercentage van 1,5% en voor de inrichting van een plan € 500.000, -- per ha voor kosten bouwrijp maken, woonrijp maken en de kosten van voorbereiding en toezicht.

	Verwacht resultaat	Voordelig/nadelig	Reeds genomen winst / verlies (-)	Einde expl. Per.
<u>In exploitatie genomen bouwgronden:</u>				
- Kamperland, Handelshaven fase 1	315.224	Voordelig	515.136	2021
- Kamperland, Handelshaven fase 2	855.645	Voordelig	3.056.500	2022
- Wissenkerke, Zuid-Oost (Locatie van der Maas)	135	Voordelig	-285.400	2023
- Wissenkerke, Sportvelden	408.687	Voordelig	283.500	2027
- Kamperland, bedrijventerrein Rip II	684.257	Voordelig	30.736	2025
- Kortgene, Stadspolder	520.349	Voordelig	501.000	2025
- Geersdijk, sportvelden	194.427	Voordelig	97.000	2024
- Kamperland, jachthaven	24.968	Voordelig	0	2024
- Voormalige terrein Zeelandnet	709.575	Voordelig	0	2030

In het verleden is er op de Handelshaven fase 1 in Kamperland een winst genomen van € 464.000. Er worden op deze grondexploitatie vrijwel geen kosten meer gemaakt. Voor het laatste perceel dat verkocht moet worden is inmiddels een verkoopovereenkomst gesloten. Deze verkoopovereenkomst is hoger dan verwacht in de jaarrekening 2019. Hierdoor is er ook in 2020 een winst genomen van € 51.000. De verwachting is dat dit laatste perceel in 2021 verkocht wordt en de grondexploitatie met een winst van € 315.000 kan worden afgesloten. De totale winst komt dan uit op € 830.000.

Op 26 augustus 2015 is er een koopovereenkomst gesloten tussen de gemeente Noord-Beveland en Bouwbedrijf de Delta over de gronden Handelshaven fase 2 in Kamperland. Deze overeenkomst houdt in dat Bouwbedrijf de Delta de gronden voor € 4.500.000 koopt van de gemeente en zelf de grond bouwrijp maakt. De totale grondexploitatie betreft 28 kavels. Bij de verkoop van de eerste 20 kavels zal de totale opbrengst (€ 4.500.000) ontvangen zijn. In de periode 2017 t/m 2020 zijn 16 van de 20 kavels verkocht. De verwachting is dat de laatste kavels in 2022 verkocht worden en dat de exploitatie dan kan worden afgesloten met een winst van € 856.000. De totale winst komt dan uit op € 3.913.000.

Er ligt voor de grondexploitatie Wissenkerke Zuid-Oost een concept koopovereenkomst om het hele gebied op te kopen (incl. kortingsregeling). De verwachting is dat deze verkoop in 2023 plaats zal vinden. Op deze grondexploitatie is al eerder een verlies genomen van € 285.400. Na de laatste verkoop en nog wat laatste kosten in het gebied is de verwachting dat de grondexploitatie in 2023 kan worden afgesloten.

Eind 2019 is er een koopovereenkomst (incl. kortingsregeling) gesloten voor de verkoop van het hele gebied Sportvelden Wissenkerke aan een projectontwikkelaar. De kosten voor woonrijp maken zijn daarbij voor rekening van de koper. In de periode 2017 t/m 2019 is er een tussentijdse winst genomen van € 225.500. In 2020 hebben de eerste verkopen aan de projectontwikkelaar plaats gevonden, waardoor er nogmaals € 58.000 tussentijdse winst is genomen. De verwachting is dat de grondexploitatie sportvelden Wissenkerke in 2027 kan worden afgesloten met een winst van € 409.000. Na de (eerder) genomen tussentijdse winst is de verwachting dat de totale winst uitkomt op € 635.000.

Sinds 2017/2018 is de Aldi tijdelijk gevestigd op bedrijventerrein Rip II. Hiervoor betaalt de Aldi huur. De Aldi zal zich in 2021 definitief vestigen op het bedrijventerrein Rip II. Zij zullen de grond dan ook afnemen. Doordat de opbrengst van de verkoop van het stuk grond aan de

Aldi aanzienlijk hoger zal zijn dan bij de jaarrekening 2019 verwacht zal er op deze grondexploitatie in 2020 een winst genomen worden van € 31.000. Daarnaast is er nog 6.000 m2 bedrijventerrein over. De verwachting is dat deze gronden in de periode 2022 t/m 2025 verkocht wordt. De grondexploitatie kan dan met een verwachte winst van € 684.000 worden afgesloten. Met de eerdergenoemde winst name is de verwachting dat het totale resultaat op € 715.000 zal uitkomen.

In 2020 zijn er flink wat woningen voor het project Nederland Ontwikkelt en Rietpluimen verkocht op de grondexploitatie Stadspolder Kortgene. Dit resulteert in een genomen winst name in 2020 van € 363.000. De verwachting is dat in 2022 ook weer flink wat woningen voor het project Rietpluimen en Nederland Ontwikkelt verkocht zullen worden op de Stadspolder Kortgene. Daarnaast wordt er gekeken of de overgebleven gronden ook aan projectontwikkelaars verkocht kunnen worden. De verwachting is dat de laatste vrije kavels in 2025 verkocht zullen worden en de grondexploitatie Stadspolder Kortgene met een winst van € 520.000 kan worden afgesloten. Met de al eerder genomen winst van € 501.000 komt de totale winst uit op € 1.021.000.

In 2020 hebben er enkele grondverkoop plaats gevonden op de grondexploitatie sportvelden Geersdijk. Hierdoor hebben we in 2020 € 73.000 tussentijdse winst genomen. Deze grondexploitatie is uitgebreid met 1.100 m2 aan tuingrond dat ook verkocht zal worden. Hiervoor moet echter het bestemmingsplan nog worden aangepast. De verwachting is dat de laatste gronden in 2024 verkocht kunnen worden en dan een winst kunnen nemen van € 194.000. Met de eerder genomen winst komt de totale winst dan uit op € 291.000.

In 2016 is een start gemaakt met de grondexploitatie Jachthaven Kamperland. In 2018 en 2019 zijn er kosten gemaakt voor het revitaliseren van het havenplateau. De verwachting is dat de eerste verkopen in 2023 zullen plaats vinden. De grondexploitatie zou dan in 2024 met een winst van € 25.000 kunnen worden afgesloten.

In 2017 heeft de gemeente Noord-Beveland besloten tot de aankoop van de percelen grond van het voormalige Zeelandnet te Kamperland. Deze aankoop was in 2017 als strategische aankoop gedaan. In 2018 hebben verschillende bedrijven interesse getoond voor bouwgrond op de voormalige locatie Zeelandnet. Door deze gunstige ontwikkeling is in 2019 de grond in exploitatie gebracht.

Bij het in exploitatie nemen van de gronden in 2019 is de boekwaarde van de gronden te hoog gewaardeerd. Dit heeft geleid tot een correctie op de boekwaarde van de ingebrachte gronden van € 378.000. Hierdoor is de winstverwachting op deze grondexploitatie aanzienlijk hoger dan verwacht in 2019.

Daarbij moet wel aangetekend worden dat op dit moment is nog maar een klein deel bedrijfsmatig bestemd, waardoor de kosten en opbrengsten globaal zijn ingeschat. Voor het uitgeven van het overgrote deel van de gronden moet het bestemmingsplan nog worden aangepast.

Vennootschapsbelasting

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten vanaf 2016 verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen indien zij een fiscale onderneming drijven. Naar het zich nu laat aanzien, beperkt deze Vpb-plicht zich voor de gemeente Noord-Beveland voornamelijk tot de grondexploitaties.

Het fiscaal resultaat op het actieve grondbedrijf bedroeg in 2020 € 137.110.

De Vpb last over 2020 zal echter nihil zijn, aangezien er ultimo 2019 nog € 443.148 aan verrekenbare verliezen openstaan.

Gezien de resultaatontwikkeling bij het grondbedrijf is de verwachting dat in de toekomst een Vpb-last zal ontstaan, doordat eventuele winsten niet meer met verliezen verrekend kunnen worden.

Risico's en grondexploitatie

De afgelopen jaren is, na de crisis, de woningmarkt flink aangetrokken. Dit heeft ook geresulteerd in behoorlijk wat verkopen op de diverse grondexploitaties.

De bestemmingsreserve bestemmingsplanning heeft een hoogte van € 1.100.320.

In 2019 is de grondexploitatie voor het voormalige Zeelandnet terrein door de raad vastgesteld. Het bestemmingsplan voor deze grondexploitatie moet nog worden gewijzigd om de bedrijfsgronden verder uit te kunnen geven. Hiervoor zal in overleg getreden moeten worden met de Provincie Zeeland. De grondexploitatieberekening is dan ook nog een grove schatting. Hierin zitten dus nog behoorlijk wat risico's. De risico's in deze grondexploitatie kunnen gedekt worden uit de bestemmingsreserve bestemmingsplannen.

Daarnaast moet voor een gedeelte van de grondexploitatie Sportvelden Geersdijk het bestemmingsplan nog aangepast worden. Hierin zit ook nog een risico.

Daarnaast zijn er nog andere grondexploitaties met een langere looptijd, waarvan de boekwaarde nog altijd negatief is. Hierdoor houden we het bedrag wat nu is opgenomen in de bestemmingsreserve voorlopig nog aan.

Naast bovenstaande laat de exploitatie Wissenkerke Zuid-Oost een verliesgevend saldo zien, waardoor er een voorziening van in totaal € 285.400 is aangelegd. Hierdoor is de hoogte van de "voorziening wegens te verwachte verliezen" € 285.400.

Het beleid van de gemeente is erop gericht om grote risico's te vermijden. Zo wordt in de meeste gevallen pas gestart met bouw- en woonrijp maken als er zicht is op verkopen. Door deze methodiek lopen de lasten nooit te ver voor de baten uit.

De verwachting is dat er door verliesverrekening, over 2020 geen Vpb betaald hoeft te worden. Zoals eerder genoemd bestaat er gezien de winstontwikkeling bij het grondbedrijf een risico dat in de toekomst wel Vpb verschuldigd zal zijn.

De risicoreserve grondexploitaties is voldoende om risico's op te vangen. Wel zal periodiek bekeken moeten worden of de reserve ook in de toekomst nog van voldoende niveau zal zijn. De opgesomde risico's zijn in ieder geval elk jaar onderwerp van discussie bij de vaststelling van de jaarrekening.

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2020 voor resultaatbestemming

	Ultimo 2020	Ultimo 2019
Vaste activa		
Immaterieel vaste activa	4.516.484	4.010.850
Bijdrage aan activa in eigendom van derde	4.516.484	4.010.850
Materiele vaste activa	25.227.021	24.019.047
- Investerings met een economisch nut	7.892.932	7.864.544
- Investerings met een economisch nut, waarvoor te bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.276.104	11.416.133
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	5.057.985	4.738.370
Financiële vaste activa	1.373.800	1.267.278
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	92.103	92.103
- Leningen aan:		
- patijen derden	646.427	660.480
- Overige langlopende leningen	635.270	514.696
Totaal vaste activa	31.117.305	29.297.175
Vlottende activa		
Voorraden	4.249.096	5.738.079
- Grond- en hulpstoffen:		
- Bouwgronden in exploitatie	4.249.096	5.738.079
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.413.280	1.251.302
Liquide middelen	1.508.984	169.015
- Kassaldi	2.349	5.049
- Bank- en girosaldi	1.506.635	163.966
- Kruisposten	0	0
Overlopende activa	4.063.741	3.401.386
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	125.035	121.558
- Nog te ontvangen bedragen	3.876.461	3.216.511
- Vooruitbetaalde bedragen	62.245	63.317
Totaal vlottende activa	11.235.101	10.559.782
Totaal generaal	42.352.406	39.856.957

Passiva	Ultimo 2020	Ultimo 2019
Vaste passiva		
Eigen vermogen	20.335.122	18.029.683
- Algemene reserve	10.520.736	9.602.968
- Bestemmingsreserves	8.748.931	8.504.474
- Nog te bestemmen resultaat	1.065.455	-77.759
Voorzieningen	2.387.951	2.093.922
- Voorzieningen voor verplichten, verliezen en risico's	2.387.951	2.093.922
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van:	15.545.151	14.246.970
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.545.151	14.246.970
Totaal vaste passiva	38.268.224	34.370.575
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.085.866	4.844.131
- overige kasgeldleningen	0	2.000.000
- Schulden aan kredietinstellingen	0	484.531
- Overige kortlopende schulden	2.085.866	2.359.599
Overlopende passiva	1.998.316	642.251
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	1.021.402	23.605
- Nog te betalen bedragen	849.907	568.554
- Vooruitontvangen bedragen	127.007	50.093
Totaal vlottende passiva	4.084.182	5.486.382
Totaal generaal	42.352.406	39.856.957
Niet uit de balans blijvende verplichtingen:		
Waarborgen en garanties	5.306.687	5.332.229
Openstaande vakantiedagen in geld	204.827	150.772

3.2 Overzicht baten en lasten over begrotingsjaar 2020

Programma	Raming voor begrotingswijziging			Raming na begrotingswijziging			Werkelijk			Saldo
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	
1 Bestuur en ondersteuning	162.882	1.415.077	-1.252.195	161.299	1.429.037	-1.267.738	154.694	1.404.007	-1.249.312	-18.426
2 Veiligheid	28.000	1.035.797	-1.007.797	18.000	1.034.297	-1.016.297	0	1.033.489	-1.033.489	17.191
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	619.943	2.107.069	-1.487.126	613.943	2.173.862	-1.559.919	678.132	2.119.122	-1.440.990	-118.929
4 Economie	3.302.422	998.384	2.304.038	3.407.972	1.053.884	2.354.088	2.652.652	337.577	2.315.074	39.014
5 Onderwijs	99.200	557.250	-458.050	99.200	578.977	-479.777	100.861	551.915	-451.054	-28.723
6 Sport, cultuur en recreatie	312.856	2.076.540	-1.763.684	364.631	1.631.137	-1.266.506	396.664	1.525.593	-1.128.929	-137.578
7 Sociaal domein	1.725.699	8.615.933	-6.890.234	2.883.345	9.800.431	-6.917.086	2.829.353	9.413.560	-6.584.207	-332.879
8 Volksgezondheid en milieu	2.421.025	3.140.189	-719.164	2.394.525	3.193.901	-799.376	2.469.847	3.130.781	-660.934	-138.442
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.882.831	3.761.326	-878.494	3.982.831	3.971.426	11.406	5.145.973	4.147.947	998.026	-986.620
Subtotaal programma's	11.554.859	23.707.565	-12.152.707	13.925.747	24.866.952	-10.941.205	14.428.177	23.663.991	-9.235.814	-1.705.391
Algemene dekkingsmiddelen:										
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.501.000	412.000	2.089.000	2.611.000	460.000	2.151.000	2.592.486	444.862	2.147.623	3.377
Algemene uitkering	12.641.406	0	12.641.406	13.629.498	0	13.629.498	13.785.814	0	13.785.814	-156.316
Dividend	7.000	0	7.000	7.000	0	7.000	8.280	0	8.280	-1.280
Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	35.807	-20.076	55.883	32.557	693.430	-660.873	49.732	760.303	-710.571	49.698
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	15.185.213	391.924	14.793.289	16.280.055	1.153.430	15.126.625	16.436.312	1.205.165	15.231.147	-104.522
Overhead	196.154	4.153.113	-3.956.959	227.354	3.981.089	-3.753.735	248.495	3.938.380	-3.689.885	-63.850
Vennootschapsbelasting	0	25.000	-25.000	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	26.936.226	28.277.603	-1.341.377	30.433.156	30.001.471	431.685	31.112.984	28.807.536	2.305.448	-1.873.763

Programma	Raming voor begrotingswijziging			Raming na begrotingswijziging			Werkelijk			Saldo
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	
Toevoeging/onttrekking van reserves										
1 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	21.060	0	21.060	21.060	0	21.060	0
2 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	84.212	2.981	81.231	467.962	402.981	64.981	466.334	405.224	61.110	3.871
4 Economie	0	0	0	0	67.000	-67.000	0	97.712	-97.712	30.712
5 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Sport, cultuur en recreatie	534.163	0	534.163	86.349	0	86.349	80.597	0	80.597	5.752
7 Sociaal domein	574.988	189.477	385.511	149.067	0	149.067	141.099	5.724	135.375	13.692
8 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	282.135	0	282.135	591.823	1.295.188	-703.365	401.678	1.859.324	-1.457.646	754.281
10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	83.337	25.000	58.337	542.223	525.000	17.223	542.223	525.000	17.223	0
Subtotaal reserves	1.558.835	217.458	1.341.377	1.858.484	2.290.169	-431.685	1.652.991	2.892.984	-1.239.993	808.308
Gerealiseerd resultaat	28.495.061	28.495.061	0	32.291.640	32.291.640	0	32.765.975	31.700.520	1.065.455	-1.065.455

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening opgevoerd of op andere wijze een verplichting getroffen. Daarbij is te denken aan ziektekostenpremies voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken etc. De algemene uitkering is opgenomen conform de laatste accresmededelingen, die in december 2020 is gepubliceerd.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende.

Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie.

Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente. In de jaarrekening 2020 wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar van het CAK aan afdrachten is ontvangen (= kasstelsel). De reden hiervan is dat bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen waardoor geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo 2020 nog op te leggen en door gemeenten te ontvangen eigen bijdragen.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingsmethode en termijnen zijn opgenomen in de financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet.

De start van de afschrijving begint vanaf het begin van het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt (een volledig jaar afschrijving).

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden geactiveerd en gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met ontvangen bijdragen van derden en met afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingsmethode en termijnen zijn opgenomen in de financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstname geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningkansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. Idem voor de voorziening personele verplichtingen.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.*
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.*
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.*
- d. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.*

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en zijn ingedeeld naar programma's zoals deze door de raad zijn vastgesteld.

De afschrijving wordt berekend over de verkrijgingsprijs onder aftrek van de subsidies en bijdragen van derden en vindt plaats vanaf het jaar dat het actief in gebruik is genomen.

Voorzieningen worden via de rekening van baten en lasten gevoed. Stortingen in en onttrekkingen uit de reserves worden onder "algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien" gepresenteerd.

Verliezen worden genomen op het moment dat ze bekend zijn en de winsten op het moment dat ze worden gerealiseerd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegeld en verlofaanspraken worden toegerekend aan de periode van uitbetaling.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

€ 31.117.305

Immateriele vaste activa

€ 4.516.484

De immateriële vaste activa kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 1-1-2020	Overboeking vanuit materieel vaste activa	Investerings	Desinvesterings	Interne overboeking	Aflossing / afschrijving	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.010.850	0	0	0	606.000	100.366	0	0	4.516.484
	4.010.850	0	0	0	606.000	100.366	0	0	4.516.484

Dit betreft de verkoop van appartementsrecht waarbij de gemeente een bijdrage heeft verstrekt in de totstandkoming van het complex welke onder de immateriële vaste activa is geactiveerd. De gemeente heeft het eerste recht op terugkoop van het appartementsrecht indien de Stichting Gebouwenbeheer Noord-Beveland het appartementsrecht wil dan wel moet verkopen.

Materiële vaste activa

€ 25.227.021

De materiële vaste activa kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2020	31-12-2019
Investerings met een economisch nut	7.892.932	7.864.544
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.276.104	11.416.133
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	5.057.985	4.738.370
Totaal	25.227.021	24.019.047

	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Desinves- teringen	Interne overboeking	Aflossing/ Afschr.	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2020
Grond en terreinen (econ)	469.709	0	0	312.896	623	0	781.982
Grond en terreinen (econ/heffing)	500.726	0	0	0	13.677	0	487.049
Gebouwen (econ)	4.608.484	8.985	0	68.192	314.209	0	4.371.453
Gebouwen (econ/heffing)	945.128	2.000	0	0	1.855	0	945.273
Gr., weg- en waterb.kundige werk. (econ)	1.559.112	114.454	0	0	106.294	6.765	1.560.507
Gr., weg- en waterb.kundige werk. (econ/heffing)	9.336.006	1.046.480	0	0	462.335	3.936	9.916.215
Gr., weg- en waterb.kundige werk. (maats)	4.258.300	678.576	0	0	270.958	61.345	4.604.573
Machines apparaten en installaties (econ)	1.001.361	111.329	0	0	133.961	6.654	972.076
Machines apparaten en installaties (econ/heffing)	634.276	315.438	0	0	61.293	3.750	884.671
Machines apparaten en installaties (maats)	320.672	0	0	0	21.345	0	299.327
Overige materiële vaste activa (econ)	225.877	15.339	0	0	34.301	0	206.914
Overige materiële vaste activa (econ/heffing)	0	53.624	0	0	10.725	0	42.899
Overige materiële vaste activa (maats)	159.395	0	0	0	5.313	0	154.082
Totaal materiële vaste activa	24.019.047	2.346.224	0	381.088	1.436.889	82.450	25.227.021

Er zijn een achttal reserves die gebruikt worden als dekking voor de kapitaallasten van de financieel vaste activa, te weten:

- Egalisatiereserve afschrijving nieuwbouwloods openbare werken;
- Egalisatiereserve Centrumplan Wissenkerke;
- Egalisatiereserve afkoop einde erfpacht Colijnsplaat;
- Bestemmingsreserve Rondom Kamperland
- Bestemmingsreserve kunstgrasvelden
- Bestemmingsreserve tennis Colijnsplaat
- Bestemmingsreserve speelbos Kamperland
- Bestemmingsreserve opstallen OBS de Zuidvliet

Financiële vaste activa

€ 1.373.800

De financiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 1-1-2020	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossing/ Afschr.	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Deelnemingen	92.103	0	0	0		92.103
Leningen aan:						
- Partijen derden	660.480	0	0	14.053		646.427
Overige langlopende leningen	514.696	122.922	0	2.348		635.270
Totaal financiële vaste activa	1.267.278	122.922	0	16.401	0	1.373.800

De post deelnemingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	30.842	30.842
Aandelen PZEM NV	61.260	61.260
	<u>92.103</u>	<u>92.103</u>

De post leningen aan partijen derden kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Lening stichting gebouwenbeheer Noord-Beveland	646.427	660.480
	<u>646.427</u>	<u>660.480</u>

Toelichting leningen aan overige verbonden partijen

De gemeente Noord-Beveland heeft een lening verstrekt aan de stichting gebouwenbeheer Noord-Beveland van € 660.480. Als zekerheid voor deze lening is een recht van hypotheek en recht van pand gevestigd voor een bedrag van de hoofdsom, renten, boeten en kosten voor in totaal € 1.056.768. Met als onderpand de in de hypotheekakte genoemde appartementsrechten.

De post overige langlopende leningen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Startersleningen	634.930	512.007
PC privé- en fietsproject	0	2.348
Overige	340	340
	<u>635.270</u>	<u>514.696</u>

Toelichting op langlopende leningen

De starterslening, een regeling om het kopen van een woning te stimuleren, is een financieringsproduct waarvan de kosten worden gedekt uit een door de gemeente bij SVn aangehouden revolving fund. In 2007 werd daartoe nominaal € 350.000 gestort. In 2013 werd het fonds met € 25.000 verhoogd, 2016 met € 50.000, 2017 met € 35.000 en in 2020 met € 115.000. Daarnaast wordt het jaarlijkse saldo tussen de beheerdersvergoeding en de ontvangen rente in het fonds gestort.

In 2001 en later zijn leningen aan het personeel verstrekt voor de aanschaf van een PC en/of een fiets. Overigens waren reeds eerder leningen in het kader van een PC-privéproject verstrekt. De leningen voor het PC-privéproject moeten in 36 maanden en de leningen voor de fiets in 24 maanden worden afgelost. Er is ook de mogelijkheid de aflossing te realiseren via de verkoop van verlofdagen. In 2020 zijn alle nog openstaande leningen geheel afgelost.

Vlottende activa **€ 11.235.101**

Vorraden **€ 4.249.096**

De in de balans opgenomen voorraden kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

	2020	2019
Onderhanden werk c.q. gronden in exploitatie	<u>4.249.096</u>	<u>5.738.079</u>
	<u>4.249.096</u>	<u>5.738.079</u>

Onderhanden werk c.q. gronden in exploitatie

Becijferingen van verwachte resultaten zijn mede tot stand gekomen op basis van de gegevens zoals opgenomen in woningbouwmonitor gemeente Noord-Beveland, de 'notitie grondprijzen en parameters grondexploitatie 2021' en de meest actuele taxaties en een rekenrente van 1%. Verder is uitgegaan van de hiervoor genoemde berekeningen en voor zover die er niet zijn voor de inrichting van een plan met € 500.000,-- per ha. De inrichting omvat dan de kosten van bouw- en woonrijpmaken alsmede de kosten van voorbereiding en toezicht.

Voor de bouwgronden in exploitatie kan het verloop in 2020 als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-2020	Investerings	Interne boekings	Verkopen / huur opbrengsten ,subsidies	Winst uitname/ verlies name	Boekwaarde 31-12-2020
1. Handelshaven Kamperland Fase 1	149.200	7.551		0	51.136	207.887
2. Handelshaven Kamperland Fase 2	119.423	21.878		-1.125.450	993.000	8.850
3. Sportvelden Wissenkerke	856.296	34.385		-111.119	58.000	837.563
4. Bedrijventerrein Rip II	469.445	5.365		-20.910	30.736	484.636
5. Wissenkerke Zuid-Oost (locatie vd Maas)	317.412	3.137		0	0	320.549
6. Stadspolder Kortgene	2.383.716	57.069		-1.415.003	363.000	1.388.782
7. Sportvelden Geersdijk	137.521	4.007		-142.330	73.000	72.198
8. Jachthaven Kamperland	399.658	3.000		0	0	402.658
9. Zeelandnet locatie Kamperland	905.409	160.581	-381.088	-158.929	0	525.972
Totalen	5.738.079	296.973	-381.088	-2.973.740	1.568.872	4.249.096
						3.206.406
						<u>-11.168.772</u>
Geprognosticeerd exploitatieresultaat bij afsluiten van de plannen (-/- = voordelig)						-3.713.270

Ter toelichting het volgende:

1. Handelshaven Kamperland Fase 1

In 2008 heeft de raad de exploitatieopzet voor fase I van de Handelshaven Kamperland vastgesteld. In dit plan zullen door een derde in de haven circa 150 ligplaatsen worden gerealiseerd en vindt een revitalisering plaats waarbij een winkelvoorziening, horeca en recreatieve appartementen zijn voorzien. De gemeente zou aanpassingen verrichten aan de openbare ruimte. De voor deze aanpassing te maken kosten hebben plaats gevonden. In 2008 is reeds een belangrijk deel, circa € 1,1 mln., van de verkoopsom ontvangen. De resterende verkoop van de appartementen zal in 2021 plaatsvinden.

Doordat de meeste kosten en inkomsten inmiddels gemaakt zijn en een aanzienlijk gebied verkocht is, is in de loop der jaren een totale winst genomen van € 464.000. Inmiddels ligt er een getekende koopovereenkomst Uithaven Kamperland. Het laatste stuk grond zal dan ook in 2021 verkocht gaan worden. Doordat de verwachte opbrengst in 2021 hoger zal zijn dan bij de jaarrekening 2019 verwacht werd er in 2020 een extra winst genomen van € 51.000.

De exploitatie zal naar verwachting in 2021 worden afgesloten met een rest winst van € 309.000. De totale winst komt dan uit op € 824.000. In de jaarrekening 2019 werd nog rekening gehouden met een batig saldo van ca. € 781.000.

2. Handelshaven Kamperland fase 2

In 2015 is er een koopovereenkomst gesloten tussen de gemeente Noord-Beveland en Bouwbedrijf de Delta over de gronden Handelshaven fase 2 in Kamperland. Deze overeenkomst houdt in dat Bouwbedrijf de Delta de gronden koopt (ca 33.700 m2) van de gemeente en zelf de grond bouwrijp maakt.

Inmiddels hebben er in de periode 2017 tot en met 2020 verkopen plaats gevonden. De verwachting is dat de rest van de verkopen in 2021 en 2022 zullen plaatsvinden. Conform de BBV-voorschriften hebben we in 2020 een winst genomen op deze grondexploitatie van € 993.000.

3. Sportvelden Wissenkerke

In 2019 is er een verkoopovereenkomst getekend waarbij de nog uit te geven kavels verkocht zijn aan een projectontwikkelaar. Dit betreft ca. 12.500 m2. Daarbij is afgesproken dat de kosten voor het bouwrijp maken voor de projectontwikkelaar zijn.

Voordat de gemeente de gronden had verkocht aan een projectontwikkelaar, had de gemeente zelf al ca 5.800 m² verkocht.

In 2020 hebben de eerste verkopen aan de projectontwikkelaar plaats gevonden. Conform BBV-voorschriften hebben we in 2020 dan ook een winst op de grondexploitatie Sportvelden Wissenkerke genomen van € 58.000. De verwachting is dat deze grondexploitatie in 2027 kan worden afgesloten met een winst van € 409.000. Na de winst name in 2020 en eerder genomen winsten op deze grondexploitatie zal de totale winst uitkomen op € 693.000.

4. Bedrijventerrein Rip II

Betreffend terrein, 18.456 m² groot, dient voor bedrijven die vanuit Kamperland zich daar vestigen. Uitgeefbaar is circa 1,2 ha. De verwacht is dat in 2021 6.375 m² verkocht wordt voor het definitief vestigen van de Aldi supermarkt. Daarnaast kan er nog zo'n 6.000 m² aan andere bedrijven verkocht worden die zich in Kamperland willen vestigen.

De gronden aan de Aldi leveren aanzienlijk meer op dan verwacht in de jaarrekening 2019, waardoor de winst op deze grondexploitatie ook hoger zal zijn. Hierdoor hebben we in 2020 een winst op deze grondexploitatie genomen van € 31.000.

De verwachting is dat de overige gronden in de periode 2022 t/m 2025 verkocht gaan worden. De voorzichtige verwachting is dan dat de grondexploitatie in 2025 kan worden afgesloten met een winst van € 684.000. Samen met de reeds genomen winst komt het resultaat dan uit op € 715.000.

5. Wissenkerke Zuid-Oost (Locatie van der Maas)

In 2007 werden er ter zake 2.900 m² grond aan de Akkerrand te Wissenkerke verworven. De gronden zijn bestemd voor de realisatie van 5 vrijesectorwoningen (duurdere segment). In de periode 2009 tot en met 2019 is er voor deze exploitatie een voorziening gevormd van in totaal € 285.400.

De verwachting is dat het gehele gebied in 2023 verkocht wordt aan een projectontwikkelaar. Na de eerder genomen verliezen, is de verwachting dat het resultaat van deze exploitatie, net als vorig jaar rond de € 0 zal uitkomen.

6. Stadspolder Kortgene

In 2010 is een gedeelte van de grond voor de Stadspolder Kortgene verworven. Dit betrof 107.152 m². De gronden zijn bestemd voor het realiseren van sociale woningbouw, sociale voorzieningen, deeltijdwoningen en woningen voor de vrije sector. Het totale uitgeefbare gebied bedraagt circa 56.000 m².

Inmiddels zijn behoorlijk wat kavels verkocht aan diverse projectontwikkelaars. De verwachting is dat de overgebleven gronden ook nog verkocht gaan worden aan projectontwikkelaars. Hierdoor is de verwachting dat deze grondexploitatie flink eerder afgesloten kan worden al verwachting bij de jaarrekening 2019 (de verwachting is af te sluiten in 2025 i.p.v. 2032 bij de jaarrekening 2019).

In 2018 en 2019 is conform BBV-voorschriften reeds een winst genomen van € 138.000. In 2019 is er nog eens € 363.000 aan winst genomen. De verwachting is dat de grondexploitatie in 2025 met een winst van € 520.000 kan worden afgesloten. De totale verwachte winst op deze grondexploitatie is dan € 1.021.000.

7. Sportvelden Geersdijk

In 2013 zijn de gronden sportvelden Geersdijk verworven. Dit betrof 7.428 m². De gronden zijn bestemd voor het realiseren van sociale woningbouw en woningen in de vrije sector.

Het totale uitgeefbare gebied bedraagt 4.878 m². Voor het verkopen van de laatste 1.100 m² moet het bestemmingsplan nog aangepast worden.

In 2019 heeft er reeds een wist name plaats gevonden van € 24.000. In 2020 is er nogmaals winst genomen van € 73.000. De verwachting is dat deze grondexploitatie in 2024 met een winst van € 194.000 kan worden afgesloten. Inclusief de eerdergenoemde winst name komt de totale winst dan uit op € 291.000.

8. Jachthaven Kamperland

In 2015 is door de raad besloten om de grondexploitatie Jachthaven Kamperland in exploitatie te nemen. Deze gronden waren al in gemeentelijk bezit. Dit betreft 10.800 m² waarvan 2.000 m² uitgeefbaar is. De gronden zijn bestemd voor het realiseren van vrijstaande woningen.

In 2016 en 2017 zijn er alleen nog wat aanloopkosten gemaakt. In 2018 is gestart met het bouwrijp maken van het gebied. In 2019 is dit verder afgerond. De verwachting is dat deze grondexploitatie in 2024 kan worden afgerond met een winst van € 25.000.

9. Zeelandnet locatie Kamperland

In 2017 is het gebouw met de omliggende parkeerplaatsen en agrarische grond strategisch aangekocht. Dit betrof in totaal (inclusief voormalige gebouw Zeelandnet) 5,46 ha. Inmiddels is er een huurkoopovereenkomst gesloten voor het voormalige gebouw van Zeelandnet.

In 2019 is besloten de gronden in exploitatie te nemen. 1,9 ha van de uit te geven grond is al bestemd als bedrijfsgrond. Voor de overige 2,6 ha moet het bestemmingsplan nog omgezet worden naar bedrijfsgronden. Deze procedure moet nog plaats vinden. In 2020 is het parkeerterrein gedeeltelijk verkocht. De verwachting is dat in 2021 het laatste gedeelte van het parkeerterrein verkocht zal worden.

Doordat het bestemmingsplan nog aangepast moet worden om het overgrote overige deel van de bedrijfsgrond te kunnen uitgeven zijn de kosten en opbrengsten van deze grondexploitatie nog een zeer ruwe schatting.

Uitzettingen korter dan één jaar**€ 1.413.280**

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

		<u>31-12-2020</u>		<u>31-12-2019</u>
- Debiteuren gemeente	€ 561.520		373.134	
af: dubieuze debiteuren	<u>-182.000</u>		<u>0</u>	
		379.520		373.134
- Belastingvorderingen	€ 885.622		€ 622.987	
af: dubieuze belastingdebiteuren	<u>-315.000</u>		<u>-46.824</u>	
		570.622		576.162
- Debiteuren sociale zaken	€ 564.641		€ 332.881	
af: dubieuze debiteuren sociale zaken	-169.029		-91.367	
af: terugbetalingsverplichting Bbz	<u>-9.612</u>		<u>-7.023</u>	
		386.000		234.491
- Overige vorderingen		<u>77.138</u>		<u>67.515</u>
Totaal	€	<u><u>1.413.280</u></u>	€	<u><u>1.251.302</u></u>

De debiteuren sociale zaken betreffen vorderingen wegens Bbz-leningen, Tozo-leningen, krediethypotheek, terug te vorderen uitkeringen en zogenaamde verhaalsvorderingen.

In 2020 heeft er in het 3^e en 4^e kwartaal een overschrijding van het drempelbedrag voor schatkistbankieren plaatsgevonden, zoals uit onderstaand overzicht blijkt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2	14	1.424	1.792
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	248	236	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	1.174	1.542

In de paragraaf financiering wordt het schatkistbankieren nader toegelicht.

Liquide middelen**€ 1.508.984**

De liquide middelen bestaan uit de volgende componenten:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
- Voorschotkas	€ 2.349	€ 5.049
- Bank Nederlandse Gemeenten	1.360.608	0
- Rabobank Gemeente	85.627	55.831
- ING Gemeente	60.400	108.135
	€ <u><u>1.508.984</u></u>	€ <u><u>169.015</u></u>

Deze saldi stemmen overeen met de aanwezige middelen of de laatste dagafschriften van de diverse bankinstellingen.

Overlopende activa € **4.063.741**

De overlopende activa luiden als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	€ 125.035	€ 121.558
- Nog te ontvangen bedragen	3.876.461	3.216.511
- Vooruitbetaalde bedragen	62.245	63.317
Totaal	€ 4.063.741	€ 3.401.386

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12- 2019	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12- 2020
Provincie:				
Subsidie project gebiedsontwikkeling Banjaard	121.558	0	121.558	0
Rijk:				
Tozo 2020	0	65.035	0	65.035
Bbz 2020	0	60.000	0	60.000
Totaal	121.558	125.035	121.558	125.035

De opgevoerde nog te ontvangen bedragen betreffen met name de BTW/BCF afrekeningen over 2018, 2019 en 2020, de nog te ontvangen toeristenbelasting en bouwleges 2020.

Passiva

Eigen vermogen

€ 20.335.122

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves, bestemmingsreserves en het batig saldo van de rekening van lasten en baten over 2020. Het laatste bedraagt € 1.065.455. Het positieve rekeningsaldo over 2020 is ter nadere bestemming als afzonderlijke post in de balans opgenomen.

Reserves

€ 19.269.667

Het verloop van de reserves kan in hoofdlijnen als volgt worden gespecificeerd:

Nr		Boekwaarde	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo
		1-1-2020					31-12-2020
		€					€
0997010	Algemene Reserve	960.014	0	0	0	0	960.014
0997011	Algemene Reserve (vrij aanwendbaar)	8.642.963	1.945.536	950.000	-77.768	0	9.560.731
0997210	bestemmingsreserve landbouwhaven Kpl	167.876	5.224	0	0	0	173.100
0997212	bestemmingsreserve haven Colijnsplaat	463.024	0	0	0	0	463.024
0997213	Egalisatiereserve afkoop einde erfpacht havenplateau Clp	1.000.000	0	0	0	0	1.000.000
0997214	Bestemmingsreserve wegenbeheersplan	189.416	0	66.334	0	0	123.082
0997310	Bestemmingsreserve aankoop het Rip (Zeelandnet)	309.688	0	309.688	0	0	-0
0997330	bestemmingsreserve samenlevingsfonds	490.607	0	26.081	0	0	464.526
0997501	bestemmingsreserve jachthaven Kamperland	90.000	0	0	0	0	90.000
0997531	Bestemmingsreserve kunstgrasvelden	738.613	0	0	0	40.305	698.308
0997532	Bestemmingsreserve tennis Colijnsplaat	104.095	0	0	0	3.803	100.292
0997580	Bestemmingsreserve speelbos Kamperland	86.893	0	0	0	541	86.352
0997617	Bestemmingsreserve sociaal domein	1.025.883	5.724	141.099	0	0	890.508
0997810	bestemmingsreserve Dorpsvernieuwing	577.749	0	0	0	0	577.749
0997821	Egalisatiereserve Centrumplan Wissenkerke	71.781	0	0	0	0	71.781
0997822	Bestemmingsreserve rondom Kamperland	564.415	0	0	0	35.268	529.147
0997830	bestemmingsreserve bestemmingsplannen	1.168.312	0	0	0	0	1.168.312
0997930	bestemmingsreserve Leeftijdsbewust personeelsbeleid	288.673	25.000	0	0	0	313.673
0997939	bestemmingsreserve egal.afschr.nieuwb.loods	921.379	0	0	0	42.223	879.156
0997943	Bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden	146.060	411.500	30.927	0	0	526.633
0997812	Bestemmingsreserve opstallen OBS de Zuidvliet	100.000	0	0	0	6.722	93.278
0997944	Bestemmingsreserve Toekomstvisie Noord- Beveland	0	500.000	0	0	0	500.000
		€					€
		18.107.442	2.892.984	1.524.129	-77.768	128.862	19.269.667

De belangrijkste reserves worden hierna toegelicht:

Algemene reserve per 31 december 2020 € 960.014

Algemene reserve (vrij aanwendbaar) per 31 december 2020 € 9.560.731

De belangrijkste mutaties 2020 betreffen:

- Toevoeging verkopen diverse gronden	€ 66.976+
- Toevoeging saldo bestemmingsreserve aankoop het Rip	€ 309.688+
- Toevoeging winstname Handelshaven Kamperland fase 2	€ 993.000+
- Toevoeging winstname grondexploitatie Sportvelden Geersdijk	€ 73.000+
- Toevoeging winstname grondexploitatie Handelshaven fase 1	€ 51.136+
- Toevoeging winstname grondexploitatie Rip II	€ 30.736+
- Toevoeging winstname grondexploitatie Sportvelden Wissenkerke	€ 58.000+
- Toevoeging winstname grondexploitatie Stadspolder Kortgene	€ 363.000+
- Onttrekking i.v.m. subsidie duurzaam bouwen	€ 50.000-
- Onttrekking ten behoeve van fietspaden	€ 400.000-
- Onttrekking ten behoeve van vorming reserve Toekomstvisie Noord-Beveland	€ 500.000-
- Onttrekking in verband met resultaat jaarrekening 2019	€ 77.768-

Bestemmingsreserve landbouwhaven Kamperland per 31 december 2020 € 173.100

De reserve dient om exploitatieschommelingen te kunnen opvangen. Toevoeging betreft het voordelige saldo over 2020 ad € 5.224.

Bestemmingsreserve haven Colijnsplaat per 31 december 2020 € 463.024

De reserve dient om eventuele financiële risico's te kunnen opvangen. Mutaties hebben er in 2020 niet plaatsgevonden.

Egalisatiereserve afkoop einde erfpacht havenplateau Clp 31 dec 2020 € 1.000.000

Deze reserve is bedoeld om de afschrijvingslasten op te vangen die ontstaan door het aankopen van diverse panden op het havenplateau te Colijnsplaat. Deze reserve is vanuit de algemene reserve gevuld. Mutaties hebben er in 2020 niet plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve wegenbeheersplan per 31 december 2020 € 123.082

In 2018 is besloten een bestemmingsreserve voor het wegenbeheersplan aan te leggen. Deze bestemmingsreserve is bedoeld om door middel van een ingroeimodel de kosten vanuit het wegenbeheersplan te dekken. Dit jaar is 25% van de lasten voor het wegenbeheersplan uit deze reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve aankoop het Rip (Zeelandnet) per 31 december 2020 € 0

Het saldo van deze risicoreserve is geheel afgeraamd en in de algemene reserve gestort.

Bestemmingsreserve Samenlevingsfonds per 31 december 2020 € 464.526

Deze reserve is bedoeld om burgerprojecten te ondersteunen of andere zaken die rechtstreeks ten goede komen aan de inwoners van Noord-Beveland. Tevens is ook besloten om een deel van dit fonds in te zetten voor innoverende projecten. In 2020 zijn diverse subsidies uit deze reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve jachthaven Kamperland per 31 december 2020 € 90.000

De reserve dient om schommelingen in de exploitatie van de jachthaven Kamperland te kunnen opvangen. Mutaties hebben er in 2020 niet plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Kunstgrasvelden per 31 december 2020	€ 698.308
Deze reserve is bedoeld om de jaarlijkse afschrijvingslast op te vangen die ontstaan door de aanleg van de kunstgrasvelden.	
Bestemmingsreserve tennis Colijnsplaat per 31 december 2020	€ 100.292
Deze reserve is bedoeld om de jaarlijkse afschrijvingslast op te vangen die ontstaan door het ombouwen van het tennispark.	
Bestemmingsreserve speelbos Kamperland per 31 december 2020	€ 86.352
Deze reserve is bedoeld om de jaarlijkse afschrijvingslast op te vangen die ontstaan door het aanleggen van het speelbos in Kamperland.	
Bestemmingsreserve sociaal domein per 31 december 2020	€ 890.508
Deze reserve is bedoeld om tekorten vanuit het sociaal domein op te vangen. In 2020 is het overschot op de WMO van € 5.724 in deze reserve gestort en het tekort op jeugd van € 141.099 uit deze reserve gedekt.	
Bestemmingsreserve dorpsvernieuwing per 31 dec 2020	€ 577.749
Uit deze reserve worden de lasten voor dorpsvernieuwing gefinancierd. Mutaties hebben er in 2020 niet plaatsgevonden.	
Egalisatiereserve centrumplan Wissenkerke per 31 december 2020	€ 71.781
Deze reserve is gevormd ten laste van de algemene reserve en is bedoeld om de in het kader van het centrumplan Wissenkerke aan te kopen panden aan de Oostvoorstraat, Voorstraat en Weststraat in Wissenkerke te kunnen realiseren. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.	
Bestemmingsreserve rondom Kamperland per 31 december 2020	€ 529.147
Vanuit deze reserve worden de plannen voor rondom Kamperland gefinancierd. De afschrijvingslasten uit deze investeringen worden ten laste van deze reserve gebracht.	
Reserve bestemmingsplannen per 31 december 2020	€ 1.168.312
Conform de grondbeleidsnota Noord-Beveland 2015 en de berekening van de risico op de bestemmingsplannen bedraagt het saldo van deze reserve € 1.168.312. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.	
Bestemmingsres. leeftijdsbewust personeelsbeleid per 31 december 2020	€ 313.673
Aan deze reserve (voorheen reserve FPU gemeente lokaal) is in het kader van het leeftijdsbewust personeelsbeleid in 2020 een bedrag van € 25.000 toegevoegd. Onttrekkingen hebben er niet plaatsgevonden.	
Reserve egalisatie afschrijving loods openbare werken 2020	€ 879.156
Deze reserve is in 2005 gevormd uit de opbrengst van de verkoop van een aantal voormalige loodsen van openbare werken. In 2019 is de laatste opbrengst in deze reserve gestort. Jaarlijks worden de afschrijvingslasten van de nieuwe loods aan deze reserve onttrokken.	
Bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden per 31 dec 2020	€ 526.633
Dit betreft een reserve voor werkzaamheden die in 2020 of de jaren daarvoor nog niet zijn uitgevoerd, maar in de jaren daarna uitgevoerd worden. In 2020 is de bijdrage van het waterschap voor de landbouw/mestroute en het fietspad Schotsman van € 400.000 toegevoegd. Verder is er een bedrag van € 11.500 toegevoegd voor de vitale parken. Daarnaast is er € 21.060 onttrokken ten behoeve van de omgevingsvisie en € 9.867 onttrokken ten behoeve van de kerkenvisie.	

Bestemmingsreserve opstallen OBS de Zuidvliet € 93.278

Vanuit deze reserve wordt de aankoop van de opstallen OBS de Zuidvliet gefinancierd. De afschrijvingslasten uit deze investeringen worden ten laste van deze reserve gebracht.

Bestemmingsreserve Toekomstvisie Noord-Beveland € 500.000

Deze reserve is in 2020 gevormd ten laste van de algemene reserve en is bedoeld voor de dekking van toekomstige uitgaven inzake de Toekomstvisie Noord-Beveland.

Voorzieningen € 2.387.951

Van de voorzieningen kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Saldo		Aanwending		Saldo
	01-01-2020	Toevoegingen	Onttrekking	ivm regelgeving	31-12-2020
Wethouderspensioenen	€ 992.608	€ 112.926	€ 8.972	€ 0	€ 1.096.563
Precariobelasting	€ 993.149	€ 247.989	€ 0	€ 0	€ 1.241.138
Wachtgeld voorm.wethouders	€ 108.165	€ 0	€ 57.915	€ 0	€ 50.250
Totaal	€ 2.093.922	€ 360.915	€ 66.887	€ 0	€ 2.387.951

Voorziening wethouderspensioen

De voorziening dient ter dekking van eventuele waardeoverdrachten en toekomstige pensioen- en wachtgeldverplichtingen van wethouders. Deze voorziening wordt jaarlijks bijgesteld naar aanleiding van de actuele pensioenoverzichten.

Voorziening precariobelasting

Gezien de lopende procedure inzake het gewezen beroep in cassatie van de gemeente Hulst, is besloten de opbrengsten uit de precariobelasting in een voorziening te storten. De uitspraak leidt mogelijk tot een terugbetalingsverplichting op de precariobelasting over 2016 t/m 2020. De opbrengst precariobelasting uit 2020 is in deze voorziening gestort evenals de opbrengst precariobelasting 2016 tot en met 2019.

Voorziening wachtgeld voormalige wethouders

Deze voorziening dient ter dekking van de wachtgeldverplichting van een voormalige wethouder. Deze voorziening wordt jaarlijks bijgesteld naar aanleiding van actuele wachtgeldoverzichten.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar € 15.545.151

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020:

	Saldo		Saldo	
	1-1-2020	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2020
Onderhandse leningen	€ 14.246.969	€ 3.000.000	€ 1.701.818	€ 15.545.151
Binnenlandse banken	€ 14.246.969	€ 3.000.000	€ 1.701.818	€ 15.545.151
Totaal	€ 14.246.969	€ 3.000.000	€ 1.701.818	€ 15.545.151

De totale rentelast voor 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 194.277.

Vlottende Passiva

€ 4.084.182

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Kortlopende schulden	€ 2.085.866	€ 4.844.131
Overlopende passiva	1.998.316	642.252
Totaal	€ 4.084.182	5.486.382

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden kunnen nader worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
- Crediteuren	€ 2.080.566	€ 2.335.789
- Schulden aan kredietinstellingen	0	484.531
- Overige kortlopende schulden	5.300	23.810
- Kasgeldleningen	0	2.000.000
Totaal	€ 2.085.866	€ 4.844.131

Overlopende Passiva

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek begrotingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ 1.021.402	€ 23.605
- Nog te betalen posten	842.832	561.479
- Waterbergingsfonds	7.075	7.075
- Vooruitontvangen bedragen	29.080	25.301
- Vooruitontvangen liggelden	97.927	24.792
Totaal	€ 1.998.316	€ 642.252

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12- 2019	Toevoegingen	Bestedingen	Saldo 31-12- 2020
Rijk:				
- Bbz 2019	23.605	0	23.605	0
- Tozo 2020	0	1.021.402	0	1.021.402
Totaal	23.605	1.021.402	23.605	1.021.402

De post nog te betalen posten bestaat voornamelijk uit de nog te betalen omzetbelasting, de transitorische rente, de nog te betalen accountantskosten 2020 en overige nog te betalen kosten die hun oorsprong hebben in het boekjaar 2020 of voorgaande boekjaren.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Waarborgen

Het in de balans opgenomen bedrag voor waarborgen en garanties aan rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aard/Omrijving		Oorspronkelijk Bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Categorie A	Lening KV1177/RWS/WSW	528.349	50	306.687	332.229
Categorie B	Lening 40,102475/RWS/WSW *	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
Totaal		5.528.349		5.306.687	5.332.229

* RWS: lening 40.102475 De aflossingen van deze geldlening vindt op 05-11-2058 ineens plaats, hierdoor is het oorspronkelijke bedrag van de geldlening gelijk aan de boekwaarde

Kredietfaciliteiten

De gemeente beschikt over een kredietfaciliteit bij de BNG van € 2.000.000.

Vakantiegelden

Er staan in 2020 nog in totaal 7.320 aan vakantie-uren open. Dit komt neer op een bedrag van € 204.827.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2020

Bij de toelichting wordt op elk programma die een onder- of overschrijding heeft van € 20.000 een toelichting gegeven (conform de financiële verordening). Vervolgens wordt er op taakveld niveau gekeken welke taakvelden de over- of onderschrijdingen veroorzaakt heeft. Tenslotte wordt een analyse gegeven van de activiteiten met de grootste over- of onderschrijding op taakveld niveau. Dit zijn de activiteiten die de grootste verschillen veroorzaken.

Analyse van het resultaat Programma Bestuur en ondersteuning

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	162.882	161.299	154.694	6.605
Lasten	1.415.077	1.429.037	1.404.007	25.030
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.252.195	1.267.738	1.249.312	18.426
Beschikking over reserves	0	21.060	21.060	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.252.195	1.246.678	1.228.252	18.426

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.10 Mutaties reserves

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
0.1 Bestuur	904.162	863.532	40.629
0.2 Burgerzaken	363.576	385.780	-22.204
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.267.738	1.249.312	18.426
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	21.060	21.060	0
Gerealiseerd resultaat	1.246.678	1.228.252	18.426

Analyse programma 1

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
0.1	Raad en raadscommissies	Beschikking voorzieningen	Betreft wijziging in het wachtgeld van een oud-wethouder.	29.973,48	
0.2	Baten secretarieleges burgerzaken	Leges secretarie en burgerlijke stand	Er zijn minder reisdocumenten verstrekt vanwege 10 jaar geldig zijn van documenten en COVID-19 (niet reizen in 2020). Daarnaast minder paspoortaanvragen vanwege geldigheidsduur van 5 jaar naar 10 jaar.	-34.870	
0.2	Baten secretarieleges burgerzaken	Afdracht rijksleges	Er zijn minder reisdocumenten verstrekt vanwege 10 jaar geldig zijn van documenten en COVID-19 (niet reizen in 2020).		10.603
		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		-1.708	14.428
		Totaal baten/lasten		-6.605	25.030
Reserves					
0.10	Reserves	Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)			
		Totaal reserves			
		Eindtotaal		-6.605	25.030
		Eindsaldo		18.426	

Analyse van het resultaat Programma Veiligheid

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	28.000	18.000	0	18.000
Lasten	1.035.797	1.034.297	1.033.489	809
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.007.797	1.016.297	1.033.489	-17.191
Beschikking over reserves	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.007.797	1.016.297	1.033.489	-17.191

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	968.248	987.588	-19.341
1.2 Openbare orde en veiligheid	48.050	45.900	2.149
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.016.297	1.033.489	-17.191
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.016.297	1.033.489	-17.191

Analyse programma 2

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
1.1.	Regionale brandweer/veiligheidsregio	restitutie kosten	Geen vergoeding werkzaamheden Veiligheidsregio Zeeland in verband met ziekte D. Sinke.	-16.000	
		<i>Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)</i>		-2.000	809
		Totaal baten/lasten		-18.000	809
Reserves					
0.10	Reserves	<i>Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)</i>			
		Totaal reserves		-	-
		Eindtotaal		-18.000	809
		Eindsaldo		-17.191	

Analyse van het resultaat Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	619.943	613.943	678.132	-64.189
Lasten	2.107.069	2.173.862	2.119.122	54.740
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.487.126	1.559.919	1.440.990	118.929
Beschikking over reserves	84.212	467.962	466.334	1.628
Toevoeging aan reserves	2.981	402.981	405.224	-2.243
Gerealiseerd resultaat	1.405.895	1.494.938	1.379.880	115.058

- 0.10 Mutaties reserves
- 2.1 Verkeer en Vervoer
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
2.1 Verkeer en Vervoer	1.788.700	1.735.832	52.868
2.3 Recreatieve havens	-152.049	-216.882	64.833
2.4 Economische havens en waterwegen	-76.732	-77.960	1.228
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.559.919	1.440.990	118.929
Toevoeging reserves	402.981	405.224	-2.243
Onttrekking reserves	467.962	466.334	1.628
Gerealiseerd resultaat	1.494.938	1.379.880	115.058

Analyse programma 3

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
2.1	Wegenbeheersplan	Overige inkomsten duurzame goederen	Betreft vergoeding herbestrating na werkzaamheden aan kabels of leidingen. Meer werkzaamheden aan kabels en leidingen leiden tot hogere kosten voor herbestrating.	15.346	
2.1	Wegen, straten en pleinen in beb kom	personeel derden	Door tijdsbesteding aan veel projecten minder onderhoudswerk kunnen voorbereiden.		18.625
2.1	Wegen, straten en pleinen in beb kom	Afschrijvingen	Betreft investeringen die nog zijn uitgegeven in verband met COVID-19.		21.341
2.3	Jachthaven Kamperland	liggelden vaste plaatsen zomerseizoenen	Meer vaste ligplaatsen verhuurd. De jachthaven is het grootste deel van het zomerseizoen geopend geweest, dit was één van de weinige activiteiten die in 2020 mogelijk waren als gevolg van COVID-19.	10.026	
2.3	Jachthaven Colijnsplaat	huursom jachthaven	Uitbreiding huurcontract jachthaven Colijnsplaat met WSV Noord- Beveland.	32.135	
			Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	6.683	14.774
			Totaal baten/lasten	64.189	54.740
Reserves					
0.10	Reserves		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	-1.628	-2.243
			Totaal reserves	-1.628	-2.243
			Eindtotaal	62.561	52.497
			Eindsaldo	115.058	

Analyse van het resultaat Programma Economie

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	3.302.422	3.407.972	2.652.652	755.321
Lasten	998.384	1.053.884	337.577	716.307
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-2.304.038	-2.354.088	-2.315.074	-39.014
Beschikking over reserves	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	67.000	97.712	-30.712
Gerealiseerd resultaat	-2.304.038	-2.287.088	-2.217.362	-69.726

- 0.10 Mutaties reserves
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.4 Economische promotie

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	51.209	48.577	2.631
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	72.698	-9.899	82.597
3.4 Economische promotie	-2.477.994	-2.353.753	-124.242
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-2.354.088	-2.315.074	-39.014
Toevoeging reserves	67.000	97.712	-30.712
Onttrekking reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-2.287.088	-2.217.362	-69.726

Analyse programma 4

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Gronden en landerijen	In 2020 minder werkzaamheden voor landmeten uitgevoerd dan gepland, deze werkzaamheden fluctueren per jaar.		22.000
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Rip II	Door hogere verwachte opbrengst een winstname op Rip II. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	-30.736	
3.4	Economische promotie	Baten forensenbelasting	Hogere ontvangen opbrengst forensenbelasting	38.027	
3.4	Economische promotie	Baten toeristenbelasting	Lagere opbrengst toeristenbelasting vanwege COVID-19	-169.639	
			Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	-1.364	41.226
			Totaal baten/lasten	-163.712	63.226
Reserves					
0.10	Reserves	Winstname Rip II			30.736
0.10	Reserves	Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		24	
				24	30.736
			Eindtotaal	-163.688	93.962
			Eindsaldo	-69.726	

* In taakveld 3.2 (fysieke bedrijfsinfrastructuur) zitten gedeeltelijk de grondexploitaties (bedrijven terreinen).

Om een goede analyse hiervan te maken zijn in tegenstelling tot de overige taakvelden de baten en lasten van deze grondexploitaties gesaldeerd

Analyse van het resultaat Programma Onderwijs

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	99.200	99.200	100.861	-1.661
Lasten	557.250	578.977	551.915	27.061
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	458.050	479.777	451.054	28.723
Beschikking over reserves	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	458.050	479.777	451.054	28.723

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	42.049	35.244	6.805
4.2 Onderwijshuisvesting	181.144	167.358	13.786
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	256.584	248.452	8.132
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	479.777	451.054	28.723
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	479.777	451.054	28.723

Analyse programma 5

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
		Overig		1.661	27.061
		Totaal baten/lasten		1.661	27.061
Reserves					
0.10	Reserves				
		Totaal reserves		0	0
		Eindtotaal		1.661	27.061
		Eindsaldo		28.723	

Analyse van het resultaat Programma Sport, cultuur en recreatie

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	312.856	364.631	396.664	-32.033
Lasten	2.076.540	1.631.137	1.525.593	105.545
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.763.684	1.266.506	1.128.929	137.578
Beschikking over reserves	534.163	86.349	80.597	5.752
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.229.521	1.180.157	1.048.332	131.826

- 0.10 Mutaties reserves
- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	36.704	24.463	12.241
5.2 Sportaccommodaties	186.357	209.204	-22.848
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	195.051	157.527	37.524
5.4 Musea	57.834	51.287	6.547
5.5 Cultureel erfgoed	20.000	9.867	10.133
5.6 Media	125.994	126.998	-1.005
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	644.567	549.581	94.986
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.266.506	1.128.929	137.578
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	86.349	80.597	5.752
Gerealiseerd resultaat	1.180.157	1.048.332	131.826

Analyse programma 6

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
5.1	Sportbeleid en activering	Overige aangelegenheden	Geen activiteiten in het kader van het sportakkoord vanwege COVID-19.		13.883
5.2	Sportaccommodaties	Sportterreinen	Meer uitgaven voor (groot) onderhoud aan de sportvelden.		-12.170
5.2	Sportaccommodaties	Gymzaal Wissenkerke	Hogere energiekosten.		-6.234
5.2	Sportaccommodaties	Zwembad	Hogere uitgaven voor onderhoud.		-5.627
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunstzinnige vorming	Door corona zijn minder subsidies verstrekt.		15.805
5.5	Cultureel erfgoed	Kerkervisie	Minder onderhoud mogelijk geweest vanwege COVID-19.		10.133
5.7	Openbaar groen en recreatie	Recreatieve voorzieningen	Betreft een extra structurele vergoeding van gemeente Veere betreffende parkeren/onderhoud gebied. Raad maart 2021.	25.000	
5.7	Openbaar groen en recreatie	Recreatieve voorzieningen	Minder onderhoud mogelijk geweest vanwege COVID-19. Tevens minder toeristische initiatieven.		37.902
5.7	Overige recreatie	toeristisch/recreatieve initiatieven	Minder uitgaven voor recreatieve initiatieven vanwege COVID-19		7.250
			Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	7.033	44.603
			Totaal baten/lasten	32.033	105.545
Reserves					
0.10					
0.10	Mutaties reserves		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	-5.752	
			Totaal reserves	-5.752	0
			Eindtotaal	26.281	105.545
			Eindsaldo	131.826	

Analyse van het resultaat Programma Sociaal domein

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	1.725.699	2.883.345	2.829.353	53.992
Lasten	8.615.933	9.800.431	9.413.560	386.871
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	6.890.234	6.917.086	6.584.207	332.879
Beschikking over reserves	574.988	149.067	141.099	7.968
Toevoeging aan reserves	189.477	0	5.724	-5.724
Gerealiseerd resultaat	6.504.723	6.768.019	6.448.832	319.187

0.10	Mutaties reserves
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Wijkteams
6.3	Inkomensregelingen
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.004.215	978.944	25.271
6.2 Wijkteams	262.132	265.000	-2.868
6.3 Inkomensregelingen	860.959	622.701	238.258
6.4 Begeleide participatie	565.727	566.727	-1.000
6.5 Arbeidsparticipatie	162.000	128.809	33.191
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	190.810	185.337	5.473
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	1.678.744	1.671.146	7.598
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.536.049	1.714.108	-178.059
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	75.947	69.678	6.269
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	580.503	381.756	198.747
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	6.917.086	6.584.207	332.879
Toevoeging reserves	0	5.724	-5.724
Onttrekking reserves	149.067	141.099	7.968
Gerealiseerd resultaat	6.768.019	6.448.832	319.187

Analyse programma 7

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
6.1	MFA Kortgene	Rente tlv taakvelden	Renteomslag lager dan raming (0,5 ipv 1%), daardoor lagere rentelasten.		22.922
6.1	Kinderdagverblijf	Kwaliteit kinderopvang	Vooraf moeilijk in te schatten hoeveel (her)inspecties nodig zijn. Daarnaast minder inspecties vanwege COVID-19.		11.048
6.3	TOZO	Rijksvergoeding	Uitvoeringkosten TOZO zijn voor gemeente.	-325.915	262.779
6.3	BBZ	Verhaalde levensonderhoud	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast. Bij de afrekening over 2020 blijkt geen verhaal te hebben plaatsgevonden.	-10.000	
6.3	BBZ	Rijksvergoeding uitkeringen	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast en de te ontvangen rijksvergoeding op 0 gezet. Bij de afrekening over 2020 is een nog te ontvangen bedrag opgevoerd.	59.999	
6.3	BUIG	IOAW	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast. Daarna is er een afrekening over 2020 geboekt en een nog te ontvangen bedrag opgevoerd.		39.397
6.3	BUIG	Loonkostensubsidie	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast. Bij de afrekening over 2020 is een correctie afrekening WIZ opgevoerd.		-70.955
6.3	BUIG	Participatiewet	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast. Daarna is er een afrekening bevoorschotting over 2020 geboekt en een correctie afrekening WIZ.		180.840
6.3	BUIG	BBZ starters	Hiervoor was niets begroot, bij de afrekening over 2020 is correctie afrekening WIZ hierop geboekt		-38.218
6.3	BUIG	Verhaalde bijstand	Hogere invordering verhaalde bijstand.	157.732	
6.3	Gemeentelijk minimabeleid	Bijzonderd bijstand	Op basis van de realisatie tot en met het 3e kwartaal is de begroting aangepast. Daarna is er een afrekening bevoorschotting over 2020 geboekt en een correctie afrekening WIZ.		23.084
6.5	Re-integratie	Bijdrage Betho	De bijdrage aan de Betho was te hoog begroot.		23.700
6.5	Participatiebudget-wet inburgering	Kosten opvang	Subsidie 2020 is niet betaald.		25.452
6.71	Maatwerkqvz.natura imm.WMO	Overige inkomensoverdrachten	Door 2 grote afdrachten van het CAK in december is een positief saldo ontstaan.	25.595	

6.72	Individuele voorz.natura jeugd	Overige zorg	Na de Berap is een tussentijdse afrekening 2020 ontvangen en geboekt.		-178.246
6.82	Veiligheid, jeugdrecht.en opvang jeugd	Restitutie kosten	Er zijn twee betalingen ontvangen van andere gemeenten voor vergoeding opvang Vliethoeve.	28.387	
6.82	Veiligheid, jeugdrecht.en opvang jeugd	Overige zorg	Na de Berap is een tussentijdse afrekening 2020 ontvangen en geboekt.		170.680
		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		10.210	-85.612
		Totaal baten/lasten		-53.992	386.871
Reserves					
0.10	Reserves	Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		-7.968	-5.724
		Totaal reserves		-7.968	-5.724
		Eindtotaal		-61.960	381.147
		Eindsaldo		319.187	

Analyse van het resultaat Programma Volksgezondheid en milieu

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	2.421.025	2.394.525	2.469.847	-75.322
Lasten	3.140.189	3.193.901	3.130.781	63.120
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	719.164	799.376	660.934	138.442
Beschikking over reserves	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	719.164	799.376	660.934	138.442

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
7.1 Volksgezondheid	381.663	376.362	5.301
7.2 Riolering	-77.535	-132.963	55.428
7.3 Afval	-134.190	-148.254	14.064
7.4 Milieubeheer	545.322	504.113	41.209
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	84.116	61.677	22.439
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	799.376	660.934	138.442
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	799.376	660.934	138.442

Analyse programma 8

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
7.2	Riolering	Riolen en rioolgemalen	Lagere rentekosten door lager renteomslagpercentage 2020 (0,5% i.p.v. 1%).		53.000
7.2	Riolering	Riolen en rioolgemalen	Lagere afschrijvingslasten door minder gerealiseerde investeringen in 2020.		21.000
7.3	Afval		Hogere betaalde subsidies verenigingen t.b.v. ophalen oud papier, hier staan ook extra baten tegenover.		-23.000
7.3	Afval	Vuilophaal en afvoer	Hogere restitutie vanuit de ZRD en hogere opbrengst van oud papier (35K) + een uitgekeerde vergoeding vanuit NEDVANG t.b.v. vermarkte kunststoffen (9K).	44.000	
7.4	Milieubeheer	Milieukosten	Bijdrage RUD bestaat uit vaste bijdrage en strippenkaart, niet helemaal opgesoupeerd door o.a. aanpassing werkzaamheden vanwege COVID-19.		21.000
			Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	31.322	-8.880
			Totaal baten/lasten	75.322	63.120
Reserves					
0.10	Reserves		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)	0	
			Totaal reserves	0	0
			Eindtotaal	75.322	63.120
			Eindsaldo	138.442	

Analyse van het resultaat Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting (na wijziging) 2020

Taakvelden	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.	Saldo
Baten	2.882.831	3.982.831	5.145.973	-1.163.141
Lasten	3.761.326	3.971.426	4.147.947	-176.521
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	878.494	-11.406	-998.026	986.620
Beschikking over reserves	282.135	591.823	401.678	190.144
Toevoeging aan reserves	0	1.295.188	1.859.324	-564.136
Gerealiseerd resultaat	596.359	691.959	459.620	232.340

- 0.10 Mutaties reserves
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

Het resultaat kan als volgt gespecificeerd worden:

Taakvelden	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Saldo
8.1 Ruimtelijke ordening	476.225	489.208	-12.983
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-972.766	-1.543.164	570.398
8.3 Wonen en bouwen	485.135	55.930	429.205
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-11.406	-998.026	986.620
Toevoeging reserves	1.295.188	1.859.324	-564.136
Onttrekking reserves	591.823	401.678	190.144
Gerealiseerd resultaat	691.959	459.620	232.340

Analyse programma 9

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
8.1	Ruimtelijke ordening	Structuur en bestemmingsplannen	Dit verschil betreft de exploitatiebijdrage van het project Valkreek 2.0 Colijnsplaat. Door drukte bij de notaris kon de overdracht van het openbaar gebied, waarbij deze exploitatiebijdrage overgemaakt zou worden, niet meer in 2020 plaatsvinden. Deze vindt naar verwachting plaats in maart/april 2021.	-24.828	
8.2*	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Sportvelden Wissenkerke	Iets lagere winstname dan geraamd. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	8.000	
8.2*	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Landbouwhaven Kamperland fase 1	Door hogere opbrengst een winstname op landbouwhaven fase 1. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	-51.136	
8.2*	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Landbouwhaven Kamperland fase 2	Door meer verkopen een hogere winstname op landbouwhaven fase 2. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	-165.000	
8.2*	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Stadspolder Kortgene	Door het sneller verloop van de verkopen en daardoor eerder af kunnen sluiten van het project meer winst dan geraamd. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	-310.000	
8.2*	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Sportvelden Geersdijk	Hogere winstname op de sportvelden Geersdijk. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	-46.000	
8.3	Wonen en bouwen	Bouwleges	Een aantal grote projecten (zoals windmolens, appartementencomplex Kamperland ed), waardoor er meer leges binnen zijn gekomen.	159.729	
8.3	Wonen en bouwen	Afschrijvingen woningen en gebouwen	In de begroting was nog rekening gehouden met afschrijving op het voormalige gebouw van Zeelandnet. Doordat hier een huur-koop overeenkomst onderligt, mag de boekwaarde niet onder de verkoopwaarde in de huur-koopovereenkomst komen, waardoor er niet meer is afgeschreven op dit gebouw.		15.121
8.3	Wonen en bouwen	Rente woningen en gebouwen	In de begroting is gerekend met een hogere rentelast dan bij de jaarrekening.		5.255
8.3	Wonen en bouwen	Kosten welstandstoezicht	Er zijn meer aanvragen binnen gekomen en ook voor hogere bouwsommen dan verwacht. Vooral de hoeveelheid aanvragen voor woningbouw zijn toegenomen, dit ivm corona. De kosten van de welstandsadviesering zijn afhankelijk van de bouwsom.		-11.284

Taakveld	Omschrijving taakveld	Activiteit	Reden over- (-/) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
8.3	Wonen en bouwen	afschrijvingen verbeteren woningen en woonomgeving	Dit betreffen met name afschrijvingslasten uit "het groene blok". Hierop is sprake van onderuitputting, waardoor de afschrijvingslasten lager zijn dan begroot. Hier staat in de begroting een stelpost tegenover.		71.130
8.3	Wonen en bouwen	Subsidie duurzaam bouwen ed.	Er zijn meer subsidies aangevraagd en toegekend dan verwacht en er zijn meer subsidies van deze post betaald. De raad heeft geen limiet meer aangegeven op het budget waardoor er geen stop op toekenning van subsidies is. Overigens verlopen deze uitgaven gedeeltelijk via de algemene reserve.		-25.699
8.3	Wonen en bouwen	Investeringsbudget stedelijke vernieuwing	Er hebben geen uitgaven plaats gevonden op het investeringsbudget stedelijke vernieuwing. Dit bedrag zal dat ook terugvloeien naar de bestemmingsreserve.		200.000
8.3	Wonen en bouwen	Rente verbetering wonen en woonomgeving	In de begroting is gerekend met een hogere rentelast dan bij de jaarrekening.		21.851
		Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		3.302	7.908
		Totaal baten/lasten		-425.933	284.282
Reserves					
0.10	Reserves	Winstname Sportvelden Wissenkerke	Lagere winst in de algemene reserve gestort.		-8.000
0.10	Reserves	Winstname Landbouwhaven fase 1	Hogere winst in de algemene reserve gestort.		51.136
0.10	Reserves	Winstname Landbouwhaven fase 2	Hogere winst in de algemene reserve gestort.		165.000
0.10	Reserves	Winstname Stadspolder Kortgene	Hogere winst in de algemene reserve gestort.		310.000
0.10	Reserves	Winstname sportvelden Geersdijk	Hogere winst in de algemene reserve gestort.		46.000
0.10	Reserves	Investeringsbudget stedelijke vernieuwing	Er hebben geen uitgaven plaats gevonden op het investeringsbudget stedelijke vernieuwing. Dit bedrag zal dat ook terugvloeien naar de bestemmingsreserve.	-200.000	
0.10	Reserves	Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		9.856	-
		Totaal reserves		-190.144	564.136
		Eindtotaal		-616.078	848.418
		Eindsaldo		232.340	

Analyse van het resultaat Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering

Lokale heffingen

De gemeente noord-beveland kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Onroerende zaakbelasting	2.070.000	2.137.000	2.135.983
Hondenbelasting	30.000	30.000	29.085
Precariobelasting	253.000	253.000	254.430
Totaal	2.353.000	2.420.000	2.419.499

De kosten voor het uitvoeren van de werkzaamheden voor de wet WOZ en het heffen van de belastingen op de woningen en niet-woningen worden van de opbrengst onroerendzaakbelasting afgetrokken.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

	2020 Begroting na wijziging	2020 Werkelijk	Vershil
Opbrengst OZB eigenaren woningen	1.677.100	1.675.094	-2.006
Opbrengst OZB eigenaren niet woningen	353.200	351.267	-1.933
Opbrengst OZB gebruik niet woningen	262.700	261.675	-1.025
Kosten uitvoering wet WOZ	-133.000	-122.553	10.447
Kosten lasten heffingen belastingen	-23.000	-29.500	-6.500
	<u>2.137.000</u>	<u>2.135.983</u>	<u>-1.017</u>

Er is vrijwel net zoveel OZB-opbrengsten binnen gekomen dan vooraf geraamd. De kosten uitvoering wet WOZ en lasten heffingen belastingen is per saldo € 4.000.

Ook de opbrengst hondenbelasting en precariobelasting ligt in de lijn met de ramingen. De opbrengst precariobelasting wordt in de voorziening precariobelasting gestort.

Bij de niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen behoren ook de toeristenbelasting en de forensenbelasting. Deze zijn verantwoord onder programma 4 economie. Hieronder een overzicht van toeristen- en forensenbelasting.

	2020 Begroting na wijziging	2020 Werkelijk	Vershil
Forensenbelasting	845.680	883.707	38.027
Landtoeristenbelasting	1.737.500	1.573.580	-163.920
Watertoeristenbelasting	127.000	121.281	-5.719
	<u>2.710.180</u>	<u>2.578.568</u>	<u>-131.612</u>

Gemeentefonds

De verantwoorde algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie.

De belangrijkste ontwikkelingen sinds het vaststellen van de laatste raming voor het boekjaar waren:

- De decembercirculaire: + € 30.000.
- Afrekeningen over voorgaande jaren, te weten:
  - 2017: -/- € 600
  - 2018: + € 19.096
  - 2019: + € 107.915

Corona steunpakketten

Het Rijk heeft in 2020 doormiddel van diverse steunpakketten de gemeente gecompenseerd voor eventuele extra lasten of lagere opbrengsten door corona. Er is in totaal ruim € 680.000 aan extra steunpakketten via de algemene uitkering aan de gemeente uitgekeerd.

Circulaire	Pakket	Bedrag
Corona circulaire juni 2020	1e pakket	505.626
Septembercirculaire 2020	1e pakket	26.728
Septembercirculaire 2020	2e pakket	125.838
Decembercirculaire 2020	3e pakket	22.607
Eindtotaal		680.799

Dividend

	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Bank Nederlandse gemeenten	7.000	7.000	8.280
Totaal	7.000	7.000	8.280

Dit betreft de dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). De BNG-bank gaat uit van een pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Over het boekjaar 2019 wil de BNG € 71 miljoen euro dividend uitkeren.

Hiervan is inmiddels € 25 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor de gemeente Noord-Beveland komt dat neer op € 2.803.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft op 15 december 2020 de banken aanbevolen om ivm de corona crisis tot 30 september 2021 af te zien van dividenden of deze te beperken. Dividenden mogen onder strikte voorwaarden maximaal 15% van de gecumuleerde winst 2019-2020 bedragen en niet hoger zijn dan 20 basispunten van de Common Equity Tier 1 (CET1)-ratio.

De BNG bank heeft besloten hier gebruik van te maken en over 2019 maximaal € 25 miljoen uit te keren. Het uit te keren bedrag is slechts een deel van het door aandeelhouders op 16 april 2020 goedgekeurde dividend over 2019. Het resterende bedrag (€ 46 miljoen) blijft gereserveerd voor uitkering. De uitkering van dit restant zal op basis van de ECB-aanbeveling niet vóór 30 september 2021 plaatsvinden en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.

Voor de gemeente Noord-Beveland resteert er nog een bedrag van € 5.477 dat uitgekeerd moet worden aan dividend over 2019. Dit bedrag is als nog te ontvangen bedragen op de balans opgenomen.

Saldo financiering functie

Het saldo van de rentebaten en rentelasten wordt doormiddel van het taakveld treasury aan de diverse taakvelden en grondexploitaties doorgerekend. De doorbelasting wordt berekend doormiddel van de renteomslag. Voor een verder toelichting op de renteomslag verwijzen we naar de paragraaf financiering.

	2020 Begroting na wijziging	2020 Werkelijk	Vershil
Rente langlopende leningen	254.612	194.277	-60.336
Rente kortlopende leningen	0	0	0
Rente lasten	254.612	194.277	-60.336
Rente kortlopende leningen	0	3.241	3.241
Rente verstrekte langlopende leningen	11.557	11.435	-122
Rente baten	11.557	14.676	3.119
Saldo financiering functie	243.055	179.601	-63.455

De grootste afwijking bij de financieringsfunctie is de rente op de langlopende leningen. Dit wordt veroorzaakt door de onderuitputting op de investeringen. Doordat er minder is geïnvesteerd dan bij de begroting aangegeven, zijn er lagere leningen aangetrokken. Hierdoor is er een voordeel op de rente op langlopende leningen ontstaan. Daarnaast was de rente op kortlopende kasgeldleningen in 2020 negatief, waardoor er sprake was van een rentebaar op kortlopende leningen.

Kosten overhead

	2019 Werk.	2020 Prim.begr.	2020 Begr.na wijz.	2020 Werk.
Baten	217.653	196.154	227.354	248.495
Lasten	4.181.506	4.153.113	3.981.089	3.938.380

De belangrijkste over- en onderschrijdingen op het taakveld overhead worden door de volgende posten veroorzaakt:

Activiteit	Subcategorie	Reden over- (-) of onderschrijding (+)	Baten	Lasten
Voorlichting	Publicaties	Extra publicaties voor lokale ondernemers ivm corona		-8.432
Overhead - Salarislasten	Overhead - Salarislasten	Extra uitgaven door uitbreiding en het verkopen van uren		-19.628
Overige personeelskosten bestuursapparaat	Archiefondersteuning	Door corona is er minder ondersteuning geweest vanuit de gemeente Goes		7.537

Overige personeelskosten bestuursapparaat	Tijdelijk personeel	Hierop is een voordeel ontstaan, doordat vanaf oktober de BOA niet meer is ingehuurd.		6.433
Overige personeelskosten bestuursapparaat	reis- en verblijfkosten(dienstreizen)	Door corona minder reizen en verblijfskosten		5.474
Overige personeelskosten bestuursapparaat	studiekosten	Hogere studiekosten ivm corona (e-learnings)		-8.960
Administratie benodigdheden	onderhoud computer, programma's etc.	De jaarlijkse onderhoudskosten aan computers en software is iets lager gebleken dan gedacht		12.359
Administratie benodigdheden	Aanschaf/vervanging hardware	Door leveringsproblemen zijn diverse laptops voor het personeel niet geleverd in 2020		5.621
Gereedschappen	Afschrijvingen	Door onderuitputting is hier geld op overgebleven		10.544
Overige personeelskosten openbare werken	onderhoudswerk door derden	De Betho is tijdens de corona periode minder ingehuurd		7.852
Overige personeelskosten bestuursapparaat	vergoedingen	Extra inkomsten ivm loonkosten subsidie	17.878	
	Overige over/onderschrijdingen (< 20.000)		3.263	23.909
	Totaal baten/lasten		21.141	42.709
	Eindsaldo		21.569	

Vennootschapsbelasting

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Verschuldigde belasting over boekjaar na verlies compensatie	0	0	25.000	0

Op basis van een inventarisatie zijn het actieve grondbedrijf en de verkoop van reststromen aangemerkt als Vpb plichtig.
Het fiscaal resultaat van beide vpb plichtige activiteiten was in 2020 in totaal € 137.110.

De Vpb last over 2020 zal echter nihil zijn, aangezien er ultimo 2018 nog € 443.148 aan verrekenbare verliezen open staan.

Van de openstaande verliezen kunnen we het volgende schema maken:

Beschikbaar verlies voorgaande jaren	-567.429
Verrekenende fiscale winst voorgaande jaren	<u>124.281</u>
Beschikbaar verlies voorgaande jaren	-443.148
Fiscale winst 2020	<u>137.110</u>
Beschikbaar verlies tbv verliescompensatie in de toekomst	-306.038

Verliezen uit het verleden kunnen 9 jaar lang verrekend worden met de winsten in de toekomst.

Gezien de resultaatontwikkeling bij het grondbedrijf is de verwachting dat in de toekomst een Vpb-last zal ontstaan, doordat eventuele winsten niet meer met verliezen verrekend kunnen worden.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen vallen onder andere de reserveringen en de saldo kostenplaatsen.

Hieronder is een analyse van de overige algemene dekkingsmiddelen gemaakt.

Omschrijving activiteit	Onderdeel	Reden verschil	Voordeel	Nadeel
Treasury	Treasury	Hiervoor verwijzen we naar de renteomslag en het saldo van de financieringsfunctie		131.507
Reserveringen	Mutatie wethouderspansioenen	I.v.m. de lage rente moet er meer geld in de voorziening wethouderspansioenen gestort worden, om aan het eind van de looptijd de wethouderspansioenen hieruit te dekken.		103.000
Reserveringen	Stelpost corona	Deze stelpost is gelijk aan de inkomsten binnen de algemene uitkering die we voor corona hebben ontvangen. In de gemeentelijke exploitatie staan op diverse plaatsen kosten voor corona die voor zover nodig hiermee gedekt worden.	676.000	
Reserveringen	Dubieuze (belasting) debiteuren	De dotatie aan de voorziening voor (belasting)debiteuren is in 2020 hoger dan voorgaande jaren. In voorgaande jaren is de voorziening met name bepaald op basis van de per balansdatum in beeld zijnde oninbare vorderingen. Dit jaar is er o.a. door corona en de zwakkere financiële positie van debiteuren, met name ondernemingen en zzp'ers ervoor gekozen om vanuit het voorzichtigheidsprincipe de voorziening mede te bepalen op basis van een risico- en ouderdomsanalyse van de openstaande posten.		450.176
Onvoorzien	Onvoorzien	Hiervoor verwijzen we naar het kopje onvoorzien		47.687
	Overige over/onderschrijdingen (<20.000)		14.939	8.267
			690.939	740.637
	Saldo		-49.698	

Corona

Er zijn diverse kosten gemaakt die corona gerelateerd zijn. Hieronder is per programma een overzicht gemaakt wat de kosten voor corona geweest zijn waar we gelijktijdig in de algemene uitkering geld voor hebben ontvangen.

Baten corona	Realisatie begrotingsjaar	
programma 1 Bestuur en ondersteuning	0	
programma 2 Veiligheid	0	
programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	
programma 4 Economie	-169.639	
programma 5 Onderwijs	0	
programma 6 Sport, cultuur en recreatie	0	
programma 7 Sociaal domein	923.607	
programma 8 Volksgezondheid en milieu	0	
programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	
programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	0	
Totaal	753.968	
Lasten corona	Realisatie begrotingsjaar	
programma 1 Bestuur en ondersteuning	0	
programma 2 Veiligheid	0	
programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	
programma 4 Economie	0	
programma 5 Onderwijs	3.039	
programma 6 Sport, cultuur en recreatie	3.595	
programma 7 Sociaal domein	1.060.785	
programma 8 Volksgezondheid en milieu	8.094	
programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	
programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	22.671	
Totaal	1.098.184	
Saldo baten/lasten corona	-344.216	
Vergoeding algemene uitkering	680.799	
Saldo Corona	336.583	Voordeel

Gebleken is dat de vergoeding voor corona vanuit het rijk hoger is uitgevallen dan de kosten die de gemeente gemaakt heeft.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien € 218.396 structureel onvoorzien en -/- € 109.195 incidenteel onvoorzien opgenomen. Daarnaast is er een stelpost voor onderuitputting van € 243.791 opgenomen.

In het begrotingsjaar zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorzien uitgaven gebracht:

Begrotingswijziging	Onderwerp	Raadsvergadering	Onvoorzien structureel	Onvoorzien incidenteel	Stelpost onderuitputting
Primaire begroting 2020	Primaire begroting 2020	7 november 2019	218.396	-109.195	-243.791
1e begrotingswijziging 2020	Budgetprognose 2020	19 december 2019	-6.550	-97.000	
2e begrotingswijziging 2020	1e begrotingswijziging GR de Bevelanden	19 december 2019	-44.184		

3e begrotingswijziging 2020	Implementatie Wvoggz	19 december 2019		-19.761	
4e begrotingswijziging 2020	Structurele wijzigingen 2e berap 2019	19 december 2019	-17.228		
5e begrotingswijziging 2020	1e berap 2020	9 juli 2020	-150.921	-159.000	
6e begrotingswijziging 2020	2e berap 2020	17 december 2020	609.055	-27.508	
Totaal			608.568	-412.464	-243.791

Het saldo van de post onvoorzien komt hiermee uit op € 196.104.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begroting jaar	Waarvan structureel
Toevoeging aan de reserves				
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Programma 2 Veiligheid	0	0	0	0
Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	402.981	2.981	405.224	5.224
Programma 4 Economie	67.000	0	97.712	0
Programma 5 Onderwijs	0	0	0	0
Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0
Programma 7 Sociaal domein	0	0	5.724	5.724
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0
Programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.295.188	0	1.859.324	0
Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	525.000	25.000	525.000	25.000
Totaal	2.290.169	27.981	2.892.984	35.948
Onttrekking aan de reserves				
	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begroting jaar	Waarvan structureel
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	21.060	0	21.060	0
Programma 2 Veiligheid	0	0	0	0
Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	467.962	67.962	466.334	66.334
Programma 4 Economie	0	0	0	0
Programma 5 Onderwijs	0	0	0	0
Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	86.349	66.349	80.597	70.730
Programma 7 Sociaal domein	149.067	149.067	141.099	141.099
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0
Programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	591.823	282.135	401.678	91.990
Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	542.223	42.223	542.223	42.223
Totaal	1.858.483	607.736	1.652.991	412.376
Saldo	431.685	-579.755	1.239.993	-376.428

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
programma 1 Bestuur en ondersteuning	21.060	21.060	0
programma 2 Veiligheid	0	0	0
programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	403.955	403.000	0
programma 4 Economie	-71.927	0	0
programma 5 Onderwijs	0	0	0
programma 6 Sport, cultuur en recreatie	53.492	48.625	503.814
programma 7 Sociaal domein	923.607	1.264.522	0
programma 8 Volksgezondheid en milieu	0	0	0
programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.100.485	1.308.688	0
programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	1.180.799	1.176.000	0
Totaal	4.611.471	4.221.895	503.814
Incidentele lasten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
programma 1 Bestuur en ondersteuning	6.176	6.000	0
programma 2 Veiligheid	4.738	4.084	4.084
programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	415.940	412.375	125
programma 4 Economie	97.712	67.000	0
programma 5 Onderwijs	3.039	6.000	0
programma 6 Sport, cultuur en recreatie	103.852	119.911	520.582
programma 7 Sociaal domein	1.101.335	1.305.321	14.238
programma 8 Volksgezondheid en milieu	24.069	23.450	23.450
programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.964.440	1.407.688	0
programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	634.692	1.282.530	50.530
Totaal	4.355.993	4.634.359	613.009
Saldo	255.478	-412.464	-109.195

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Noord-Beveland van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor gemeente Noord-Beveland is € 201.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

WNT gegevens	Gemeente	Gemeente
	Noord-Beveland	Noord-Beveland
2020	Naam	Naam
Bedragen in € 1,-	D. Sinke	C.H. Poortvliet
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling	1-4-2001	1-1-2014
Omvang dienstverband	1	1
Dienstbetrekking ja/nee	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.190,76	€ 82.662,58
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.304,60	€ 14.134,00
Bezoldiging	€ 114.495,36	€ 96.796,58
Ind. Toepasselijke bezoldigingsmax	€ 201.000,00	€ 201.000,00
minus onverschuldigd betaald/nog niet terugontvangen	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 114.495,36	€ 96.796,58
Reden overschrijding al dan niet toegestaan	nvt	nvt
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
WNT gegevens	Gemeente	Gemeente
	Noord-Beveland	Noord-Beveland
2019	Naam	Naam
Bedragen in € 1,-	D. Sinke	C.H. Poortvliet
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling	1-4-2001	1-1-2014
Omvang dienstverband	1	1
Dienstbetrekking ja/nee	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 94.007,88	€ 79.080,48
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.211,40	€ 13.215,00
Bezoldiging	€ 110.219,28	€ 92.295,48
Ind. Toepasselijke bezoldigingsmax	€ 194.000,00	€ 194.000,00
minus onverschuldigd betaald/nog niet terugontvangen	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 110.219,28	€ 92.295,48
Reden overschrijding al dan niet toegestaan	nvt	nvt
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt

3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2020

Programma	Raming na begrotingswijziging			Werkelijk			Begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1 Bestuur en ondersteuning	161.299	1.429.037	-1.267.738	154.694	1.404.007	-1.249.312	-6.605	25.030	18.426
2 Veiligheid	18.000	1.034.297	-1.016.297	0	1.033.489	-1.033.489	-18.000	809	-17.191
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	613.943	2.173.862	-1.559.919	678.132	2.119.122	-1.440.990	64.189	54.740	118.929
4 Economie	3.407.972	1.053.884	2.354.088	2.652.652	337.577	2.315.074	-755.321	716.307	-39.014
5 Onderwijs	99.200	578.977	-479.777	100.861	551.915	-451.054	1.661	27.061	28.723
6 Sport, cultuur en recreatie	364.631	1.631.137	-1.266.506	396.664	1.525.593	-1.128.929	32.033	105.545	137.578
7 Sociaal domein	2.883.345	9.800.431	-6.917.086	2.829.353	9.413.560	-6.584.207	-53.992	386.871	332.879
8 Volksgezondheid en milieu	2.394.525	3.193.901	-799.376	2.469.847	3.130.781	-660.934	75.322	63.120	138.442
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.982.831	3.971.426	11.406	5.145.973	4.147.947	998.026	1.163.141	-176.521	986.620
Subtotaal programma's	13.925.747	24.866.952	-10.941.205	14.428.177	23.663.991	-9.235.814	502.430	1.202.961	1.705.391
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.611.000	460.000	2.151.000	2.592.486	444.862	2.147.623	-18.514	15.138	-3.377
Algemene uitkering	13.629.498	0	13.629.498	13.785.814	0	13.785.814	156.316	0	156.316
Dividend	7.000	0	7.000	8.280	0	8.280	1.280	0	1.280
Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	32.557	693.430	-660.873	49.732	760.303	-710.571	17.175	-66.873	-49.698
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	16.280.055	1.153.430	15.126.625	16.436.312	1.205.165	15.231.147	156.257	-51.735	104.522
Overhead	227.354	3.981.089	-3.753.735	248.495	3.938.380	-3.689.885	21.141	42.709	63.850
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	30.433.156	30.001.471	431.685	31.112.984	28.807.536	2.305.448	679.828	1.193.935	1.873.763

Programma	Raming na begrotingswijziging			Werkelijk			Begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
1 Bestuur en ondersteuning	21.060	0	21.060	21.060	0	21.060	0	0	0
2 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	467.962	402.981	64.981	466.334	405.224	61.110	-1.628	-2.243	-3.871
4 Economie	0	67.000	-67.000	0	97.712	-97.712	0	-30.712	-30.712
5 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Sport, cultuur en recreatie	86.349	0	86.349	80.597	0	80.597	-5.752	0	-5.752
7 Sociaal domein	149.067	0	149.067	141.099	5.724	135.375	-7.968	-5.724	-13.692
8 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	591.823	1.295.188	-703.365	401.678	1.859.324	-1.457.646	-190.144	-564.136	-754.281
10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	542.223	525.000	17.223	542.223	525.000	17.223	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	1.858.484	2.290.169	-431.685	1.652.991	2.892.984	-1.239.993	-205.493	-602.816	-808.308
Gerealiseerd resultaat	32.291.640	32.291.640	0	32.765.975	31.700.520	1.065.455	474.335	591.120	1.065.455

Analyse afwijkingen investeringskredieten

Orders	Begroting	Werkelijk	Restant	Jaar van afronding
* 560519 5* fietspleinen 2019	50.000	500	49.500	2022
* 821002 Centrumplan Wsk 2010	1.197.000	1.447.900	- 250.900	2021
* 821070 Valkreek 2015				2020
* 210202 Opknappen fietsbrug 2020	35.000	30.000	5.050	2020
* 210373 Omleggen Botterlaan Ktg 2020	49.650	54.700	- 5.050	2020
* 210369 Havelaarstraat supermarkt (Cpl) 2019	150.000	2.400	147.600	2021
* 221210 Afkoop einde erfpacht havenpl Clp 2014	1.000.000	920.300	79.700	2021
* 221211 Steiger Vissershaven Colijnsplaat 2019	675.000	618.500	56.500	2021
* 221212 Voorbereidingskrediet Haven Clp 2020	173.300	53.600	119.700	2021
* 560104 Sanitair gebouw Jachthaven Kpl 2017	123.000		123.000	2021
* 560106 Jachthaven Kamperland (kraan) 2020	20.000		20.000	2021
* 560107 Jachthaven Kamperland (steiger) 2020	80.000		80.000	2021
* 670702 MFA Kats (vervangen leien) 2020	41.000		41.000	2021
* 721010 Ondergrondse containers 2020	40.000		40.000	2021
* 721011 Afvalcontainers 2020	225.000	51.200	173.800	2021
* 721006 ondergrondse containers 2018	140.000	157.700	- 17.700	2020
* 721007 Afvalcontainers 2018	120.000	87.100	32.900	2020
* 721008 ondergrondse containers 2019	40.000	35.200	4.800	2020
* 721009 Afvalcontainers 2019	225.000	225.200	- 200	2020
* 820108 Verduurzaming gem. gebouwen 2020	75.000	600	74.400	2021
* 821073 Rondom Kamperland (Veerweg) 2019	395.000	170.400	224.600	2021
* 821076 MFA Wissenkerke (incl. voorb.	50.000	28.600	21.400	2021
* 993321 Gemeentehuis (tafels/stoel kan	21.000	300	20.700	2021
* 993323 Gemeentehuis (keuken vervangen) 2019	16.700		16.700	2021
* 993324 Gemeentehuis (Buitenzonwering				2021
* 993325 Gemeentehuis (Aanpassing huisv	265.000	8.400	256.600	2021
* 993326 Gemeentehuis (Verv buitenkozij	40.000		40.000	2021
* 994233 Verv. tractie/machines 2019	121.000	72.700	48.300	2021
* 994234 Verv. tractie/machines 2020	119.000	12.800	106.200	2022
* 210366 Effecten mobiliteitsplan 2018	66.500	67.600	- 1.100	2020
* 210367 Effecten mobiliteitsplan 2019	66.500		66.500	2021
* 210370 Effecten mobiliteitsplan 2020	66.500		66.500	2021
* 210371 Realisatie parkeervoorz kernen 2020	50.000		50.000	2021
* 210372 Brug Valkreek Colijnsplaat 2020	220.000	10.800	209.200	2022
* 210427 Openbare verlichting 2019	60.000	59.700	300	2020
* 210428 Openbare verlichting 2020	60.000	23.900	36.100	2020
* 210702 Verbeteren straatwerk (Ringweg) 2018	140.000	140.000		2020
* 531033 Tennisb Slagvast onderz en voo	17.000	15.300	1.700	2021
* 580021 Speelbos Kamperland 2017	88.500	8.100	80.400	2023
* 580022 Beleidsplan speelplaatsen uitv 2018	40.000	29.600	10.400	2023
* 580023 Beleidsplan speelplaatsen uitv 2019	40.000	10.700	29.300	2022
* 580024 Beleidsplan speelplaatsen uitv 2020	40.000		40.000	2022
* 722136 Uitvoering GRP 2018	607.000	604.800	2.200	2020
* 722139 Verbeteringswerken 2018	50.000	2.700	47.300	2021

* 722140	Uitvoering GRP 2019	607.000	255.800	351.200	2021
* 722142	Vervangen minigemalen 2019	27.500	29.500	- 2.000	2020
* 722143	Verbeteringswerken 2019	50.000		50.000	2021
* 722144	Rioolverbetering colijnsplaats	150.000	8.700	141.300	2022
* 722145	Uitvoering GRP 2020	607.000	9.900	597.100	2022
* 722146	Vervangen hoofdgemalen 2020	30.000	7.900	22.100	2021
* 722147	Vervangen minigemalen 2020	27.500	23.600	3.900	2021
* 722148	Verbeteringswerken 2020	50.000		50.000	2022
* 821057	Clp verb kernen (Herinr. haven	470.000	151.100	318.900	2021
* 821058	Clp verb kernen (beeld kwal im	20.000	9.600	10.400	2021
* 821075	Reconstructie over Veersemeer I				
2019		500.000	119.800	380.200	2021
* 821078	Steigers + speelplaatsen Valkreek				
2020		150.000		150.000	2022
* 821079	Rondom Kamperland Veerweg 2020	855.000	100	854.900	2022
***	Totaal	10.642.650	5.567.400	5.075.250	

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijding per programma (exclusief de mutaties in de reserves en voorzieningen) als ook naar de overschrijdingen op investeringskredieten. Op meerdere programma's zijn begrotingsoverschrijdingen aan de lasten kant te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën, zoals genoemd in de kadernota rechtmatigheid.

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet meer voor het oordeel	Conclusie: onrechtmatig en telt mee voor het oordeel	Motivering van de conclusie
Programma 9, Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	177.000		De grootste over-onderschrijdingen betreffen: € 620.000 hoger saldo mutatie boekwaarden grondexploitatie (nadeel), dit betreffen investeringskosten c.q. hier staan baten tegenover en lopen in de resultatenrekening budgetneutraal. € 55.000 aan hogere voorbereidings- en bouwrijpmaakkosten (nadeel) voor bestemmingsplan Stadspolder Kortgene. € 174.000 aan lagere kosten (voordeel) nog op te starten bestemmingsplan jachthaven Kamperland. € 200.000 niet uitgegeven investeringsbudget stedelijke vernieuwing (voordeel), aangezien er vooralsnog geen bestemming voor dit onderwerp is geformuleerd. Verder is er een voordeel van € 110.000 door lagere afschrijvings- en rentelasten in 2020. De overige onder- en overschrijdingen binnen dit programma bedragen per saldo € 14.000 (voordeel).
Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	67.000		De grootste over-onderschrijdingen betreffen: € 450.000 euro dotatie t.b.v. voorziening (belasting)debiteuren (nadeel), dit jaar is er o.a. door Corona en de zwakkere financiële positie van debiteuren (met name ondernemingen en zzp'ers) ervoor gekozen om vanuit het voorzichtigheidsprincipe de voorziening te bepalen op basis van een risico- en ouderdomsanalyse van de openstaande posten. In voorgaande boekjaren werden alleen 100% volledig oninbare posten voorzien. € 103.000 hogere dotatie (nadeel) aan de voorziening wethouderspensionen ter compensatie van de lage rentestand. € 183.000 restant stelpost onderuitputting (nadeel), dit betreffen de afschrijvingslasten die over diverse budgetten verdeeld zijn. Deze post loopt per saldo (over de programma's heen) nagenoeg budgetneutraal. Nadeel van € 195.000 op de intern doorberekende rente door de de lage omslagrente in 2020. Voordeel door de stelpost voor Corona van € 676.000, de hiermee gedekte lasten zijn op de verschillende programma's in de jaarrekening verantwoord. Per saldo lagere onvoorzienbare kosten € 196.000 (voordeel). De overige kleinere over-onderschrijdingen bedragen per saldo € 8.000 (nadeel).

Bij één krediet is sprake van begrotingsoverschrijding. Hierbij is gekeken naar overschrijdingen boven de € 20.000:

Afwijking investeringskrediet	Conclusie onrechtmatig maart telt niet meer voor het oordeel	Conclusie: onrechtmatig en telt mee voor het oordeel	Motivering van de conclusie
Centrumplan Wissenkerke 2010	-251.000		Overschrijding past binnen het uitgezette beleid. Er zijn meer uren toegerekend dan geraamd. Daarnaast moet op deze investering nog inkomsten binnen komen voor de oude pastorie.

3.4 Analyse van het resultaat

Saldo jaarrekening 2020	1.065.000,00
Saldo onvoorzien	<u>196.000,00</u>
Te analyseren	869.000,00

Programma	Omschrijving activiteit	Omschrijving subcategorie	Voordeel	Nadeel
1	Baten secr leges	Leges secretarie en burgerlijke stand	0,00	-35.000,00
3	Jachthaven Cpl	huursom jachthaven	32.000,00	0,00
4	Baten forensenbel	forensenbelasting	38.000,00	0,00
4	Gronden en land	Landmeten	22.000,00	0,00
6	Recreatieve voorz	restitutie kosten	25.000,00	0,00
7	Algemene uitgaven	Gemeentelijke kwijschelding rioolheffing	0,00	-37.000,00
7	BBZ	Totaal saldo BBZ	33.000,00	0,00
7	BUIG	Totaal saldo Buig	264.000,00	0,00
7	Participatiebudget-wet inburgering	kosten opvang	25.000,00	0,00
7	Sociale werkvz	bijdrage gemeensch. regeling	28.000,00	0,00
8	Milieukosten	Bijdrage RUD	21.000,00	0,00
8	Vuilophaal en afvoer	subs. ver. ophalen oud papier	0,00	-23.000,00
8	Vuilophaal en afvoer	vergoedingen	44.000,00	0,00
9	Bouwvergunningen	leges	160.000,00	0,00
9	Structuur- en best p	restitutie kosten	0,00	-25.000,00
9	Verbeteren won	Subsidie duurzaam bouwen ed.	0,00	-26.000,00
10	Algemene uitkering	algemene uitkering gemeentefonds	156.000,00	0,00
Overig	Totaal overschot corona	(leeg)	337.000,00	0,00
Overig	(leeg)	Overige verschillen < 20.000	0,00	170.000,00
Eindtotaal			1.185.000,00	316.000,00

Voordeel	1.185.000
Nadeel	<u>-316.000</u>
Saldo	869.000

In de analyse zijn op hoofdlijnen de over- en onderschrijdingen buitenom de bedrijfsvoering meegenomen.

3.5 Bijlage prestatie indicatoren per programma

Programma	Indicator	eenheid	Periode	Waard	periode	waard	bron
1. Bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2020	7,9	2020	8,8	
1. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2020	7,6	2020	7,5	
1. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Euro	2020	920	2020	863	
1. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	%	2020	8,0%	2020	7,0%	
1. Bestuur en ondersteuning	Overhead	%	2020	14,8%	2020	11,1%	
2. veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners van 12-18 jaar	2014	79	2015	224	Stichting Halt
2. veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners van 12-18 jaar	2015	224	2016	104	Stichting Halt
2. veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners van 12-18 jaar	2016	104	2017	238	Stichting Halt
2. veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners van 12-18 jaar	2017	238	2018	333	Stichting Halt
2. veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners van 12-18 jaar	2018	333	2019	320	Stichting Halt
2. veiligheid	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	0,7	2020	0,016	CBS - Diefstallen
2. veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	6,2	2018	6,2	CBS - Criminaliteit
2. veiligheid	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,4	4e kwartaal 2020	0,002	CBS - Diefstallen
2. veiligheid	Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2018	4,1	2020	0,046	CBS - Criminaliteit
2. Veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	2,6%	2015	2,6%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
4. Economie	Funciemenging	%	2018	41,3%	2019	42,0%	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
4. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2018	231,6	2019	187	LISA
5. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	0	2019	0	DUO/Ingrado
5. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	74,97	2019	86	DUO/Ingrado
5. onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2018	1,6%	2019	1,2%	DUO/Ingrado
6. cultuur, sport en recreatie	Niet-sporters	%	2016	55,8%	2016	55,8%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
7. Sociaal domein	Banen	aantal per 1.000 inwoners van 15-65 jaar	2018	701,5	2019	728	LISA
7. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	3,1%	2019	4,0%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
7. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2015	2,0%	2019	2,0%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
7. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	65,2%	2018	65,2%	CBS - Arbeidsdeelname
7. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	2e halfjaar 2018	19,5	2020	28,6	CBS - Participatiewet
7. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw.15-65jr	1e halfjaar 2018	29,5	2e kwartaal 2020	10,7	CBS - Participatiewet
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2e halfjaar 2018	12	eerste halfjaar 2020	9,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2e halfjaar 2018	2,1%	eerste halfjaar 2020	0,9%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2e halfjaar 2018	1,3%	tweede halfjaar 2018	1,3%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
7. Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	per 1.000 inwoners	2e halfjaar 2018	x	2e halfjaar 2018	x	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
8. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	264	2016	264	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
8. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	161,2%	2018	34,6%	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2014	196	2017	194	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2015	193	2018	201	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2016	191	2019	203	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2017	196	2020	214	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2018	201	2021	x	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	4,6	2021	4,55	ABF - Systeem Woningvoorraad
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Demografische druk	%	2019	82,4%	2019	82,4%	CBS - Bevolgingsstatistiek
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2019	647	2021	688	COELO, Groningen
9. Volkshuisvesting, ruimtelijk	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2019	706	2021	747	COELO, Groningen

3.6 Bijlage taakvelden

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
0 Bestuur en ondersteuning												
0.1 Bestuur	8.702	897.321	-888.619	37.119	941.281	-904.162	67.092	930.625	-863.532	-29.973	10.656	-40.629
0.2 Burgerzaken	154.180	517.756	-363.576	124.180	487.756	-363.576	87.602	473.382	-385.780	36.578	14.375	22.204
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	196.154	4.153.113	-3.956.959	227.354	3.981.089	-3.753.735	248.495	3.938.380	-3.689.885	-21.141	42.709	-63.850
0.5 Treasury	18.557	-93.999	112.556	18.557	-98.999	117.556	37.933	35.664	2.269	-19.376	-134.663	115.288
0.61 OZB woningen	1.553.000	97.500	1.455.500	1.700.100	112.500	1.587.600	1.696.028	126.452	1.569.576	4.072	-13.952	18.024
0.62 OZB niet-woningen	659.000	44.500	614.500	621.900	72.500	549.400	612.942	46.535	566.407	8.958	25.965	-17.007
0.63 Parkeerbelasting	24.250	6.750	17.500	21.000	2.000	19.000	20.080	1.688	18.393	920	313	608
0.64 Belastingen overig	289.000	270.000	19.000	289.000	275.000	14.000	283.516	271.875	11.640	5.484	3.125	2.360
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	12.641.406	0	12.641.406	13.629.498	0	13.629.498	13.785.814	0	13.785.814	-156.316	0	-156.316
0.8 Overige baten en lasten	0	67.174	-67.174	0	790.430	-790.430	0	722.952	-722.952	0	67.478	-67.478
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	25.000	-25.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	1.558.835	217.458	1.341.377	1.858.484	2.290.169	-431.685	1.652.991	2.892.984	-1.239.993	205.493	-602.816	808.308
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	17.103.084	6.202.572	10.900.512	18.527.192	8.853.724	9.673.468	18.492.492	9.440.536	9.051.957	34.699	-586.811	621.511
1 Veiligheid												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	28.000	988.248	-960.248	18.000	986.248	-968.248	0	987.588	-987.588	18.000	-1.341	19.341
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	47.550	-47.550	0	48.050	-48.050	0	45.900	-45.900	0	2.149	-2.149
Totaal 1 Veiligheid	28.000	1.035.797	-1.007.797	18.000	1.034.297	-1.016.297	0	1.033.489	-1.033.489	18.000	809	17.191

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
2 Verkeer, vervoer en waterstaat												
2.1 Verkeer en Vervoer	56.135	1.819.310	-1.763.175	59.135	1.847.835	-1.788.700	83.546	1.819.378	-1.735.832	-24.411	28.457	-52.868
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	368.265	172.138	196.127	348.265	196.216	152.049	396.011	179.129	216.882	-47.746	17.087	-64.833
2.4 Economische havens en waterwegen	195.543	115.621	79.922	206.543	129.811	76.732	198.575	120.615	77.960	7.968	9.196	-1.228
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	619.943	2.107.069	-1.487.126	613.943	2.173.862	-1.559.919	678.132	2.119.122	-1.440.990	-64.189	54.740	-118.929
3 Economie												
3.1 Economische ontwikkeling	3.045	57.854	-54.809	1.245	52.454	-51.209	1.147	49.725	-48.577	98	2.729	-2.631
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	678.297	700.245	-21.948	696.547	769.245	-72.698	72.937	63.037	9.899	623.611	706.208	-82.597
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	2.621.080	240.286	2.380.794	2.710.180	232.186	2.477.994	2.578.568	224.815	2.353.753	131.612	7.371	124.242
Totaal 3 Economie	3.302.422	998.384	2.304.038	3.407.972	1.053.884	2.354.088	2.652.652	337.577	2.315.074	755.321	716.307	39.014
4 Onderwijs												
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	42.049	-42.049	0	42.049	-42.049	0	35.244	-35.244	0	6.805	-6.805
4.2 Onderwijshuisvesting	0	187.144	-187.144	0	181.144	-181.144	0	167.358	-167.358	0	13.786	-13.786
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	99.200	328.057	-228.857	99.200	355.784	-256.584	100.861	349.313	-248.452	-1.661	6.471	-8.132
Totaal 4 Onderwijs	99.200	557.250	-458.050	99.200	578.977	-479.777	100.861	551.915	-451.054	-1.661	27.061	-28.723

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
5 Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	900	35.604	-34.704	11.900	48.604	-36.704	11.343	35.806	-24.463	557	12.799	-12.241
5.2 Sportaccommodaties	30.956	225.463	-194.507	43.556	229.913	-186.357	47.364	256.568	-209.204	-3.808	-26.656	22.848
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13.500	282.001	-268.501	13.500	208.551	-195.051	14.600	172.127	-157.527	-1.100	36.424	-37.524
5.4 Musea	6.000	70.949	-64.949	6.000	63.834	-57.834	5.715	57.002	-51.287	285	6.832	-6.547
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0	20.000	-20.000	0	9.867	-9.867	0	10.133	-10.133
5.6 Media	0	125.994	-125.994	0	125.994	-125.994	0	126.998	-126.998	0	-1.005	1.005
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	261.500	1.336.530	-1.075.030	289.675	934.242	-644.567	317.642	867.224	-549.581	-27.967	67.018	-94.986
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie	312.856	2.076.540	-1.763.684	364.631	1.631.137	-1.266.506	396.664	1.525.593	-1.128.929	-32.033	105.545	-137.578
6 Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	40.604	1.044.010	-1.003.406	35.604	1.039.819	-1.004.215	20.985	999.929	-978.944	14.619	39.890	-25.271
6.2 Wijkteams	0	303.391	-303.391	0	262.132	-262.132	4.413	269.413	-265.000	-4.413	-7.281	2.868
6.3 Inkomensregelingen	1.474.274	2.224.276	-750.002	2.721.920	3.582.879	-860.959	2.606.070	3.228.771	-622.701	115.850	354.108	-238.258
6.4 Begeleide participatie	0	535.846	-535.846	0	565.727	-565.727	0	566.727	-566.727	0	-1.000	1.000
6.5 Arbeidsparticipatie	0	160.000	-160.000	0	162.000	-162.000	110	128.919	-128.809	-110	33.081	-33.191
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	146.495	-146.495	0	190.810	-190.810	8.536	193.873	-185.337	-8.536	-3.063	-5.473
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	137.821	1.554.479	-1.416.658	52.821	1.731.565	-1.678.744	76.284	1.747.431	-1.671.146	-23.463	-15.866	-7.598
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	1.971.898	-1.971.898	0	1.536.049	-1.536.049	0	1.714.108	-1.714.108	0	-178.059	178.059
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	73.000	98.686	-25.686	73.000	148.947	-75.947	84.568	154.246	-69.678	-11.568	-5.299	-6.269
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	576.853	-576.853	0	580.503	-580.503	28.387	410.143	-381.756	-28.387	170.360	-198.747
Totaal 6 Sociaal domein	1.725.699	8.615.933	-6.890.234	2.883.345	9.800.431	-6.917.086	2.829.353	9.413.560	-6.584.207	53.992	386.871	-332.879

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
7 Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	0	382.051	-382.051	0	381.663	-381.663	0	376.362	-376.362	0	5.301	-5.301
7.2 Riolering	987.000	863.740	123.260	977.100	899.565	77.535	974.893	841.930	132.963	2.207	57.635	-55.428
7.3 Afval	1.324.000	1.144.220	179.780	1.307.400	1.173.210	134.190	1.352.468	1.204.213	148.254	-45.068	-31.004	-14.064
7.4 Milieubeheer	0	553.522	-553.522	0	545.322	-545.322	12.650	516.763	-504.113	-12.650	28.559	-41.209
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	110.025	196.656	-86.631	110.025	194.141	-84.116	129.836	191.513	-61.677	-19.811	2.628	-22.439
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	2.421.025	3.140.189	-719.164	2.394.525	3.193.901	-799.376	2.469.847	3.130.781	-660.934	-75.322	63.120	-138.442
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimtelijke ordening	10.000	458.225	-448.225	35.000	511.225	-476.225	10.172	499.380	-489.208	24.828	11.845	12.983
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.542.831	2.544.066	-1.234	3.516.831	2.544.066	972.766	4.544.416	3.001.253	1.543.164	-1.027.585	-457.187	-570.398
8.3 Wonen en bouwen	330.000	759.035	-429.035	431.000	916.135	-485.135	591.384	647.314	-55.930	-160.384	268.821	-429.205
Totaal 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.882.831	3.761.326	-878.494	3.982.831	3.971.426	11.406	5.145.973	4.147.947	998.026	-1.163.141	-176.521	-986.620
Gerealiseerd resultaat	28.495.061	28.495.061	0	32.291.640	32.291.640	0	32.765.975	31.700.520	1.065.455	-474.335	591.120	-1.065.455

3.7 SISA-bijlage bij de jaarrekening

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 65.741	€ 0	€ 14.000	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
		1 061695 Gemeente Noord-Beveland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 1.188.159	€ 30.669	€ 97.603	€ 744	€ 21.534	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

			1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12		
			€ 84.925	€ 13.810	€ 0	€ 97.955	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicator: G3/06		
			€ 60.000	€ 133	€ 31.308	€ 0	€ 0	€ 5.412		
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07							
			Ja							
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Aard controle R Indicator: G4/06		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 589.797	€ 76.509	€ 13.259	€ 5	€ 721		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 87.721	€ 0	€ 4.285	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 78.963	€ 7.200	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Aard controle n.v.t.	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Aard controle R	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) Aard controle R	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t.			

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

		Indicator: G4/07	Indicator: G4/08	Indicator: G4/09	Indicator: G4/10	Indicator: G4/11			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	149	14	€ 13.787	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	24	0		Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	29	1		Ja			
WVS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
			Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 26.767	-€ 6.218					
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1 Gymzaal Wissenkerke	€ 8.157	€ 1.239	€ 6.918	€ 0		
			2 Gymzaal Kortgene	€ 214	€ 156	€ 58	€ 0		
			3 Overige sport aangelegenheden	€ 677	€ 0	€ 409	€ 268		
			4 Sportterreinen	€ 14.969	€ 10.110	€ 4.859	€ 0		
			5 Zwembad	€ 1.690	€ 1.127	€ 563			
			6 Renovatie sportvelden Colijnsplaat (investering)	€ 4.013	€ 4.013	€ 0	€ 0		
			7 Tennisbanen Slagvast onderzoek en voorbereiding (investering)	€ 3.265	€ 3.265	€ 0	€ 0		
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11				
1 Gymzaal Wissenkerke	€ 8.157	30%							
2 Gymzaal Kortgene	€ 214	1%							
3 Overige sport aangelegenheden	€ 677	3%							
4 Sportterreinen	€ 14.969	56%							
5 Zwembad	€ 1.690	6%							
6 Renovatie sportvelden Colijnsplaat (investering)	€ 4.013	15%							
7 Tennisbanen Slagvast onderzoek en voorbereiding (investering)	€ 3.265	12%							
WVS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd			
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05		
		€ 0	€ 4.977	€ 0	€ 4.977	Nee			